www.altiacorporation.com

TILINPÄÄTÖS
2013

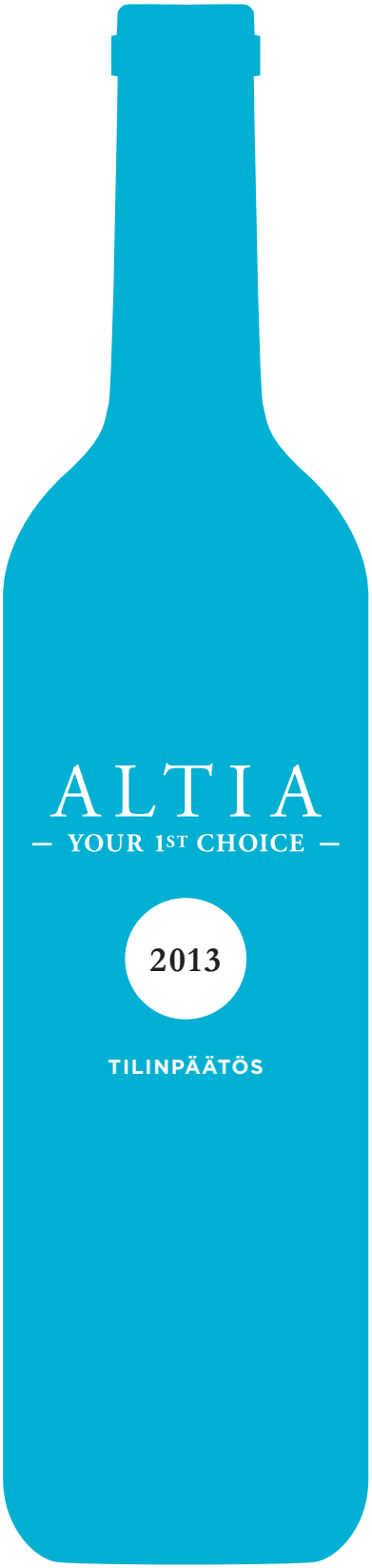

_Sisältö

04 *Altian vuosi*

06 *Hallituksen toimintakertomus*

20 *Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)*

21 *Konsernitase (IFRS)*

22 *Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)*

23 *Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)*

24 *Konsernitilinpäätöksen liitetiedot*

67 *Konsernin tunnusluvut*

70 *Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)*

71 *Emoyhtiön tase (FAS)*

73 *Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)*

74 *Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot*

82 *Hallituksen voitonjakoesitys*

83 *Tilintarkastuskertomus*

84 *Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013*

89 *Palkka- ja palkkioselvitys*

94 *Hallitus*

96 *Johtoryhmä*

98 *Yhteystiedot*

_Altia – Sha
the best mom

Altia on Pohjoismaiden ja Baltian johtava alkoholijuomayhtiö, jonka tuotevalikoima koostuu viineistä ja väkevistä juomista. Altia valmistaa, jakelee, markkinoi, myy, vie ja tuo maahan omia ja päämiestuotteita.

Altian omia brändejä ovat muun muassa **Blossa, Xanté, Chill Out, Explorer, Larsen, Renault, Grönstedts, Koskenkorva, Jaloviina, O.P. Anderson** ja **Skåne Akvavit**. Niillä on vahva markkina-asema ja monilla pitkä historia vaalittavanaan.

Altian päämiestuotteiden valikoima koostuu sekä paikallisista että kansainvälisistä brändeistä eri puolilla maailmaa. Niihin kuuluvat esimerkiksi **Hardy's, Codorníu, Drostdy-Hof, Jack Daniel's, Morrison-Bowmore, Nederburg, Ravenswood** ja **Robert Mondavi**.

Altialla on Pohjoismaiden ja Baltian alueella kattava tuotanto-, myynti- ja logistiikkaverkosto, jonka avulla se palvelee laajasti asiakkaita, päämiehiä ja kuluttajia lähellä markkinoita.

aring
ents

Altia-konsernin avainluvut	*2013*	*2012*	*2011*
Liikevaihto, milj. €	**475,8**	483,3	519,0
Liikevoitto, milj. €	**0,7**	29,3	35,0
(% liikevaihdosta)	**0,1**	6,1	6,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	**17,4**	26,7	31,5
(% liikevaihdosta)	**3,7**	5,5	6,1
Tulos ennen veroja, milj. €	**-3,8**	24,6	31,1
(% liikevaihdosta)	**-0,8**	5,1	6,0
Tilikauden voitto/tappio	**-3,1**	20,7	21,3
(% liikevaihdosta)	**-0,6**	4,3	4,1
Tilikauden voitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	**13,6**	18,0	17,9
(% liikevaihdosta)	**2,9**	3,7	3,4
Taseen loppusumma, milj. €	**577,7**	594,4	586,8
Oman pääoman tuotto, %	**-1,6**	10,8	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**0,9**	7,7	8,4
Omavaraisuusaste, %	**29,2**	33,2	32,5
Nettovelkaantumisaste, %	**65,4**	66,9	51,8
Henkilöstö keskimäärin	**1 074**	1 108	1 178

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12. 2013

Altian liiketoiminnan kehitys oli epätyydyttävä vuonna 2013. Taloudellisista tavoitteista jäätiin selvästi keskeisten mittarien jatkaessa laskua toisena vuotena peräkkäin. Konsernin liikevaihto oli 475,8 miljoonaa euroa, jossa on laskua 1,6 % vertailuvuoteen (2012: 483,3 miljoonaa euroa). Sekä omissa että päämiestuotteissa markkinaosuudet heikkenivät. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 17,4 miljoonaan euroon (26,7 miljoonaa euroa). Lähinnä viini- ja glögituotantoon liittyvät uudelleenjärjestelykulut ja arvonalennustappiot laskivat liikevoiton kertaluontoisten erien jälkeen 0,7 miljoonaan euroon.

Yleisestä liiketoiminnan negatiivisesta kehityksestä huolimatta Altian kassavirta on vahva, ja yritys laajensi vuonna 2013 tuoteportfoliotaan muun muassa useilla tuotelanseerauksilla ja hankkimalla Larsen-konjakkiliiketoiminnan ja Brøndums-akvaviitin. Liiketoiminta-alueista Industrial Services menestyi hyvin.

Taloudellisista tavoitteista jääminen sekä markkinaosuuksien lasku johtivat vuoden viimeisellä neljänneksellä siihen, että hallitus päätti Altian suunnan kääntämiseksi tehdä muutoksia yhtiön johdossa. Lisäksi yhtiö käynnisti lyhyen aikavälin toimenpiteitä ja tehostamistoimia kannattavuuden parantamiseksi. Hallitus esittää, ettei Altia jaa osinkoja tilikaudelta 2013.

Altia-konsernin vuoden 2013 tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti. Vertailulukuina on käytetty vuoden 2012 vastaavan jakson lukuja, ellei toisin ole mainittu (luvut suluissa).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2013

Suomen, Ruotsin ja Norjan osalta vähittäiskauppa tarkoittaa alkoholijuomien myyntiä monopoleista. Luvut perustuvat monopolien (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet) julkaisemiin myyntivolyymitilastoihin (litroina). Tanskan, Viron ja Latvian tiedot perustuvat Altian omiin, paikallisiin arvioihin.

Vuosi 2013 jatkui hyvin vuoden 2012 kaltaisena väkevien alkoholijuomien myynnin laskun jatkuessa ja viinien myynnin kasvaessa Altian toiminta-alueella. Kaikissa monopolimaissa yhteistä oli kuluttajien siirtyminen suosimaan kevyempiä ja alkoholipitoisuudeltaan miedompia juomia. Tämän trendin seurauksena erityisesti kuohu- ja roséviinit ovat kasvattaneet myyntiään voimakkaasti näissä maissa. Pohjoismaita leimaa edelleen voimakas rajakauppa Suomen ja Viron, Tanskan ja Saksan sekä Ruotsin ja Saksan välillä johtuen suurista hintaeroista maiden välillä. Baltian maissa on nähtävissä selvää toipumista maita vaivanneesta talouden voimakkaasta heikkenemisestä vuosina 2009–2010, mikä heijastuu arvokkaampien väkevien juomien, erityisesti konjakin ja viskin, myynnin kasvuun.

Suomessa alkoholijuomien kokonaismyynnin muutos vuonna 2013 oli -3,0 % (-1,8 %). Väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys oli -5,1 % (-2,7 %) ja viinien myynnin kehitys vastaavasti -1,8 % (0,5 %). Väkevien alkoholijuomien osalta erityisesti likööriien, brandyn ja konjakkien sekä viinan ja vodkan myyntimäärät olivat selvästi edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompia. Viineissä suurin pudotus oli punaviineissä ja väkevöidyissä viineissä, kun taas rosé- ja kuohuviinien myynti kasvoi vuodesta 2012. Viron merkitys suomalaisten kuluttamien alkoholijuomien ostopaikkana jatkaa kasvuaan. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen helmikuussa 2014 julkaisemien tilastojen mukaan koko matkustajatuonnin osuus väkevien kulutuksesta Suomessa on jo lähes 27 % ja viineissä lähes 17 %.

Ruotsissa alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitys raportointivuonna oli 1,3 % (0,7 %). Väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys oli -2,5 % (-0,4 %) ja viinien vastaavasti 1,7 % (1,8 %). Väkevien juomien myynnin lasku oli voimakkainta konjakeissa ja brandyissä sekä vodkissa. Viineissä erityisesti väkevöityjen viinien ja glögien myynti laski, kun taas kuohuviinien ja roséviinien myynti oli vahvassa kasvussa.

Norjassa alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitys raportointivuonna oli 0,8 % (1,8 %). Väkevien alkoholijuomien myynti kehittyi -3,1 % (-2,0 %) ja viinien 1,0 % (2,1 %). Väkevien alkoholijuomien myynnin lasku oli voimakkainta konjakeissa ja brandyissä sekä likööreissä. Punaviinien myynti laski hieman, kun taas roséja kuohuviinien myynti kasvoi voimakkaasti.

Tanskan kokonaismarkkinan on arvioitu kasvaneen hieman. Väkevissä alkoholijuomissa kasvun on arvioitu olleen muutaman prosentin luokkaa. Tanskan ja Saksan välisen rajakaupan arvioidaan pysyneen edellisen vuoden tasolla. Tähän keskeisenä syynä ovat Tanskassa vuoden 2013 aikana toteutetut virvoitusjuomien ja oluen veronalennukset.

Virossa kokonaismarkkinan on arvioitu kasvaneen muutaman prosentin vuoden 2013 aikana. Eniten ovat kasvaneet viinit ja väkevistä alkoholijuomista konjakit ja viskit. Vodkien myynnin on arvioitu laskeneen noin 5 %, mikä on johtanut myös erittäin voimakkaaseen hintakilpailuun. Virossa on nähtävissä kuluttajien kasvava kiinnostus premium-brändejä kohtaan sekä rajakaupassa että kotimarkkinoilla.

Latviassa kokonaismarkkinan on arvioitu pysyneen edellisvuoden tasolla. Väkevien juomien myynnin arvioidaan kasvaneen hieman, kun taas viinien myynnin on arvioitu laskeneen hieman edellisvuodesta. Väkevistä alkoholijuomista erityisesti viskien ja likööriien myynti on kasvanut. Viinien osalta erityisesti kuohuviinien myynti on vuoden 2012 myyntiä jäljessä.

TULOSKEHITYS

Altia-konsernin liikevaihto oli 475,8 miljoonaa euroa, joka on 7,5 miljoonaa euroa (1,6 %) vähemmän kuin vertailuvuonna (483,3 miljoonaa euroa).

Liikevaihdon pienenemiseen on vaikuttanut etenkin väkevien alkoholijuomien kysynnän heikentyminen ja monopolien myynnin lasku samalla, kun rajakauppa on jatkanut kasvuaan. Lisäksi Altia on menettänyt markkinaosuuksia väkevissä alkoholijuomissa ja viineissä.

Liikevaihdon vertailukelpoisuuteen vuosien 2012 ja 2013 välillä vaikuttivat strategian mukaiset liiketoimintojen myynnit vuoden 2012 aikana. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyy toukokuussa 2012 myydyn VSD Logistics AB:n ja VSD Logistics AS:n liikevaihto sekä liiketoiminnan maaliskuussa 2012 lopettaneen A-Pullo Oy:n liikevaihto. Toisaalta vuoden 2013 aikana toteutetut yritys- ja tuotemerkkihankinnat, tanskalainen Brøndums-akvaviittituotemerkki ja ranskalainen Larsen SAS sekä vertailukaudella hankitut The Xanté Company AB ja SIA Jaunalko, vaikuttavat liikevaihdon vertailukelpoisuuteen. Vertailukelpoinen tammi-joulukuun liikevaihto oli 467,2 miljoonaa euroa, mikä on 8,9 miljoonaa euroa (1,9 %) vähemmän kuin vertailuvuonna (476,1 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan muut tuotot kertaluonteisten erien jälkeen olivat 12,1 (13,6) miljoonaa euroa. Tuottoihin sisältyi kertaluonteisia tuottoja 4,5 (4,5) miljoonaa euroa. Raportointikaudella kertaluonteisia eriä olivat lähinnä maa-alueiden 2,4 miljoonan euron myyntituotot sekä norjalaisen tytäryhtiön 1,9 miljoonan euron likvidointivoitto. Vertailukauden muihin tuottoihin sisältyi yritysmyynnistä saatu 4,5 miljoonan euron myyntivoitto.

Tämän lisäksi liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät myyntituottoja pääsääntöisesti höyryn, energian, veden ja hiilidioksidin myynnistä 3,5 (4,0) miljoonaa euroa sekä vuokratuottoja 1,2 (1,4) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut olivat 68,2 (65,4) miljoonaa euroa sisältäen palkkoja ja palkkioita 53,9 (51,3) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden henkilöstökuluihin sisältyi tulospalkkiovarauksia sosiaalikuluineen 1,5 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 90,1 (86,7) miljoonaa euroa. Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihtoomaisuudesta tehtiin epäkuranttius- ja arvonalennuskirjauksia yhteensä 5,4 (3,3) miljoonaa euroa.

Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä laski 17,4 miljoonaan euroon (26,7) ja liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä oli 3,7 % (5,5 %). Kertaluonteisten erien jälkeinen liikevoitto oli 0,7 miljoonaa euroa (29,3). Liikevoittoprosentti kertaluonteisten erien jälkeen oli 0,1 % (6,1 %). Raportointikauden liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät olivat seuraavat:

milj. EUR	**1-12/2013**	1-12/2012
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä	**17,4**	26,7
Uudelleenjärjestelykulut	**5,3**	-
Arvonalentumistappiot	**15,6**	1,0
Muut erät	**-**	0,8
Liiketoimintojen lopettamiset	**-1,9**	-
Omaisuuserien myynnit	**-2,2**	-4,5
Kertaluonteiset erät yhteensä	**16,7**	-2,6
Liikevoitto	**0,7**	29,3

Uudelleenjärjestelykulut ja arvonalennustappiot liittyvät Svendborgin tehtaan viini- ja glögituotannon siirtoon Rajamäen tehtaalle. Kertaluonteisista tuotoista merkittävimmät olivat maa-alueiden 2,4 miljoonan euron myyntituotot sekä norjalaisen tytäryhtiön 1,9 miljoonan euron likvidointivoitto. Vertailukauden kertaluonteiset tuotot liittyivät lähinnä tytäryrityksen myynnistä saatuun 4,5 miljoonan euron tuottoon sekä 1,0 miljoonan euron arvonalentumistappioihin.

Nettorahoituskulut olivat 5,9 (5,7) miljoonaa euroa. Rahoituskuluja nosti yli vertailukauden tason 0,5 miljoonan euron kulukirjaus, joka johtui siitä, että vanhojen lainojen jaksotukset purettiin, kun lainat maksettiin ennenaikaisesti pois lainasalkun jälleenrahoituksen yhteydessä.

Osuus yhteisyrityksen tuloksesta oli 1,3 (1,0) miljoonaa euroa.

Tilikauden voitto kertaluonteisten erien jälkeen oli -3,1 (20,7) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto ilman kertaluonteisia eriä oli 13,6 (18,0) miljoonaa euroa. Verot olivat -0,8 (4,0) miljoonaa euroa. Verojen pienentymiseen vaikuttivat tuloksen pienentymisen lisäksi verokannan muutokset sekä Altia Oyj:n tytäryhtiöfuusiossa siirtyneiden vahvistettujen tappioiden hyödyntäminen.

RAHOITUS JA MAKSUVALMIUS

Liiketoiminnan nettorahavirta oli 84,5 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa). Altia jälleenrahoitti pitkäaikaisia lainojaan joulukuussa yhteensä 200,5 miljoonan euron suuruisella enintään viisivuotisella neljän pankin syndikoidulla lainalla. Lainajärjestelyyn sisältyy myös 60,0 miljoonan euron valmiusluottolimiitti. Lisäksi Altia monipuolisti katsauskaudella rahoitusrakennettaan puitesopimuksella enintään 70,0 miljoonan euron myyntisaamisten myynnistä. Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten kassavirtavaikutus oli 44,0 miljoonaa euroa. Myydyt saamiset kirjataan pois myyntisaamisista saatavan kaupantekohetkellä. Järjestelyn kustannukset kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Investointeihin käytettiin 63,4 (33,4) miljoonaa euroa nettoinvestointien ollessa 59,9 (27,6) miljoonaa euroa. Konjakkivaraston kasvun vaikutus oli 25,5 miljoonaa euroa. Altia-konsernin maksuvalmius oli hyvä koko katsauskauden ajan.

Konsernin likviditeettireservin muodostivat yhteensä 60,0 miljoonan euron suuruinen valmiusluottolimiitti sekä 40,0 miljoonan euron konsernitililimiitit. Limiitit olivat käyttämättä 31.12.2013.

Konsernin korollinen nettovelka oli 110,4 (131,7) miljoonaa euroa vuoden lopussa ja nettovelkaantumisaste oli 65,4 % (66,9 %). Omavaraisuusaste oli 29,2 % (33,2 %).

Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo oli yhteensä 44,0 (20,5) miljoonaa euroa raportointikauden lopussa.

KONSERNIN INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit olivat 63,4 (33,4) miljoonaa euroa. Bruttoinvestointeihin sisältyi tytäryritysten hankintoja yhteensä 36,3 (21,1) miljoonaa euroa.

Vuoden 2013 yritys- ja tuotemerkkihankintoja olivat toisella neljänneksellä hankittu tanskalainen Brøndumsakvaviittituotemerkki (11,3 miljoonaa euroa) sekä kolmannella neljänneksellä hankittu ranskalainen Larsen SAS sisältäen konjakkiliiketoiminnan, konjakin tuotantoketjun omine tuotantotiloineen ja kypsytysvarastoineen sekä Larsen-tuotemerkin (36,3 miljoonaa euroa).

Muut investoinnit liittyivät lähinnä keskeneräisiin laitehankintoihin, uuden logistiikkakeskuksen käyttöönottoon Ruotsin Brunnassa ja Koskenkorvan tehtaan biovoimalaitoshankkeeseen. Altian Koskenkorvan tehtaan höyryntuotantoon rakennetaan 100-prosenttisesti peltobiomassojen polttoon soveltuva 10 megawatin höyryvoimalaitos. Rakennustyöt aloitettiin alkuvuodesta 2013 ja uusi kattila otetaan käyttöön vuoden 2014 loppupuolella. Kokonaisinvestoinnin arvo on noin 15 miljoonaa euroa.

Vertailuvuoden yrityshankintoja olivat ruotsalainen The Xanté Company AB sekä latvialainen SIA Jaunalko.

TUOTANTO

Vuoden 2013 aikana Rajamäen alkoholijuomatehtaalla valmistettiin väkeviä alkoholijuomia ja viinejä 51,3 (49,0) miljoonaa litraa. Tanskan Svendborgin alkoholijuomatehtaan vastaava tuotantomäärä oli 32,1 (35,4) miljoonaa litraa ja Viron Tabasalun alkoholijuomatehtaan kokonaistuotanto oli 3,3 (4,0) miljoonaa litraa.

Koskenkorvan tehtaalla käytettiin 173,2 (169,6) miljoonaa kiloa kotimaista ohraa, josta valmistui 21,0 (23,2) miljoonaa kiloa viljaviinaa, 51,1 (42,4) miljoonaa kiloa tärkkelystä ja 57,2 (58,4) miljoonaa kiloa rehua.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Konsernin tutkimus- ja kehitystoimintakulut olivat 3,3 (3,1) miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat alkoholijuomien tuotekehitykseen.

TOIMINNALLISTEN SEGMENTTIEN KEHITYS

Altia-konsernissa toimintasegmentit raportoidaan IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Erillisinä raportoitavat toimintasegmentit ovat Altia Brands (entinen Brands), Partner Brands (entinen Trading) ja Industrial Services.

ALTIA BRANDS -LIIKETOIMINTA-ALUE

Altia Brands -liiketoiminta-alue vastaa Altian omien tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista sekä tuotekehitystoiminnasta. Altia Brandsin myynti koostuu omista alueellisista ja paikallisista tuotemerkeistä. Tarjontaa täydentävät alueellisesti valikoidut päämiesten tuotemerkit.

milj. EUR	**1-12/2013**	1-12/2012
Myynti	**191,5**	207,3
Segmenttien välinen myynti	**-0,3**	-0,8
Liikevaihto	**191,1**	206,5
Liikevoitto	**25,6**	32,0
Liikevoittoprosentti	**13,4**	15,5
Poistot	**5,1**	4,0
Investoinnnit	**47,2**	21,1
Henkilöstö (keskimäärin)	**208**	173

Liikevaihto

Altia Brands -liiketoiminta-alueen liikevaihto laski 15,4 miljoonaa euroa (7,5 %) ollen 191,1 (206,5) miljoonaa euroa. Raportointikauden liikevaihtoon sisältyy syyskuussa 2012 hankitun SIA Jaunalkon tuotteiden myyntiä yhteensä 4,5 miljoonaa euroa, kesäkuussa 2013 hankitun Brøndums-akvaviitin myyntiä yhteensä 1,9 miljoonaa euroa sekä elokuun lopussa 2013 hankitun Larsen SAS:n tuotteiden myyntiä yhteensä 3,5 miljoonaa euroa. Suomessa Altia Brands -liiketoiminta-alueen liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna 17,1 miljoonaa euroa johtuen päämiesliiketoiminnan siirtämisestä vuoden 2013 alussa Partner Brands -liiketoiminta-alueelle.

Liikevaihto kasvoi viennissä, matkustajakaupassa, Tanskassa, Latviassa ja Virossa. SIA Jaunalkon hankinta kasvatti liikevaihtoa Latviassa, mutta vertailukelpoinen liikevaihto jäi alle edellisvuoden tason. Suomessa ja Ruotsissa liikevaihto laski. Suomessa liikevaihto laski erityisesti viineissä ja kirkkaissa viinoissa. Ruotsissa liikevaihto laski viineissä, kirkkaissa viinoissa ja glögeissä. Norjassa liikevaihto oli lähellä edellisvuoden tasoa.

Liikevoitto

Liikevoitto jäi 6,4 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja oli 25,6 (32,0) miljoonaa euroa. Liikevoitto laski johtuen liikevaihdon laskusta Suomessa ja Ruotsissa. Liikevoitto kasvoi viennissä, matkustajakaupassa, Latviassa, Virossa ja Tanskassa. Norjassa liikevoitto oli edellisvuoden tasolla.

Investoinnit

Investoinnit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 26,1 miljoonaa euroa ollen 47,2 (21,1) miljoonaa euroa. Investointien kasvu johtui kesäkuun lopussa hankitusta Brøndums-tavaramerkistä sekä elokuun lopussa hankitusta Larsen SAS:n liiketoiminnasta. Brøndums-akvaviitin hankinta vahvistaa Altian tuotevalikoimaa koko Pohjoismaiden alueella ja erityisesti Tanskassa. Larsenin osto vahvistaa Altian asemaa Pohjoismaissa ja Baltiassa ja lisää Altian merkitystä Pohjoismaiden matkustajamyynnissä. Kaupan myötä Altialla on Ranskan Cognacissa hallussaan konjakin tuotantoketju omine tuotantotiloineen ja kypsytyskellareineen.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli keskimäärin 208, mikä oli 35 enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstömäärän nousu johtui syyskuussa 2012 hankitusta SIA Jaunalkosta sekä elokuussa 2013 hankitusta Larsen SAS:sta.

PARTNER BRANDS -LIIKETOIMINTA-ALUE

Partner Brands -liiketoiminta-alue (entinen Trading) vastaa päämiessuhteista sekä päämiestuotteiden markkinoinnista ja myynnistä Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Partner Brands -liiketoiminta-alueella on vahva kansainvälisten tuotemerkkien valikoima ja pitkäaikaiset liikesuhteet päämiesten kanssa.

milj. EUR	**1-12/2013**	1-12/2012
Myynti	**138,7**	132,9
Segmenttien välinen myynti	**-0,4**	0,0
Liikevaihto	**138,3**	132,9
Liikevoitto	**1,4**	6,0
Liikevoittoprosentti	**1,0**	4,5
Poistot	**2,6**	2,7
Investoinnnit	**0,1**	0,1
Henkilöstö (keskimäärin)	**102**	92

Liikevaihto

Partner Brands -liiketoiminta-alueen liikevaihto nousi 5,4 miljoonaa euroa (4,1 %) ollen 138,3 (132,9) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa Suomessa toteutusta sisäisestä päämiesliiketoimintasiirrosta Altia Brands –liiketoiminta-alueelta. Liiketoiminta siirtyi Partner Brands -liiketoiminta-alueelle tammikuun alussa 2013. Kaikkiaan tämän liiketoimintasiirron vaikutus liikevaihtoon 2012 olisi ollut 17,1 miljoonaa euroa. Liikevaihto Norjassa ja Ruotsissa laski verrattuna edelliseen vuoteen.

Liikevoitto

Liikevoitto laski 4,5 miljoonaa euroa ja oli 1,4 (6,0) miljoonaa euroa. Liikevoiton lasku johtui pääasiassa lisääntyneistä markkinointipanostuksista sekä edellisvuotista suuremmista päämiesportfolion muutoksista johtuneista kustannuksista.

Investoinnit

Partner Brands -liiketoiminta-alueella ei ollut merkittäviä investointeja raportointikaudella eikä vertailukaudella.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli keskimäärin 102. Lievä henkilömäärän kasvu johtui Altia Brands- liiketoiminta-alueelta siirtyneistä henkilöistä.

INDUSTRIAL SERVICES -LIIKETOIMINTA-ALUE

Industrial Services -liiketoiminta-alue koostuu kolmesta liiketoimintayksiköstä: sopimuspalvelut, tärkkelys- ja rehuliiketoiminta sekä tekninen etanoli, jotka kaikki palvelevat Altian ulkoisia asiakkaita.

milj. EUR	**1-12/2013**	1-12/2012
Myynti	**144,8**	147,7
Segmenttien välinen myynti	**-0,7**	-4,5
Liikevaihto	**144,0**	143,2
Liikevoitto	**11,8**	11,2
Liikevoittoprosentti	**8,1**	7,6
Poistot	**1,0**	0,9
Investoinnnit	**0,4**	1,3
Henkilöstö (keskimäärin)	**24**	36

Liikevaihto

Industrial Services -liiketoiminta-alueen liikevaihto pysyi kokonaisuudessaan vertailukauden tasolla ollen 144,0 (143,2) miljoona euroa, vaikka vertailukauden liikevaihto sisältää toukokuussa 2012 myydyn VSD:n Ruotsin ja Norjan yksiköiden liikevaihtoa 6,4 miljoonaa euroa. Liikevaihdon myönteinen kehitys raportointivuonna johtui pääosin tärkkelys- ja rehuliiketoiminnan kasvusta, joka oli 6,8 miljoonaa euroa (22,0 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Muissa yksiköissä kehitys oli maltillisempaa.

Liikevoitto

Industrial Services -liiketoiminta-alueen liikevoitto kasvoi 0,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 11,8 (11,2) miljoonaa euroa. Liikevoiton kasvu johtui lähinnä tärkkelyksen myyntivolyymien kasvusta. Viljan hinta pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Liiketoiminta-alueen suhteellinen kannattavuus parani noin 5,0 %.

Investoinnit

Liiketoiminta-alueen investoinnit olivat 0,4 (1,3) miljoonaa euroa. Investoinnit liittyivät varastointipalvelusopimukseen.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli keskimäärin 24, mikä oli 12 edellisvuotta vähemmän. Vertailuvuoden henkilömäärässä on mukana toukokuussa 2012 myydyn VSD-liiketoiminnan henkilöt.

MUUT TOIMINNOT

Muut toiminnot muodostuvat Supply Chain -toiminnosta sekä konsernin tukitoiminnoista. Supply Chain sisältää konsernin tuotanto-, logistiikka- ja hankintatoiminnat.

Supply Chain -toiminnon jakamattomat toimintakulut olivat 8,3 (8,2) miljoonaa euroa ja konsernin tukitoimintojen vastaavasti 10,1 (14,3) miljoonaa euroa.

Supply Chain -toiminnon poistot olivat 8,3 (9,7) miljoonaa euroa ja tukitoimintojen vastaavasti 4,0 (4,0) miljoonaa euroa.

Muiden toimintojen investoinnit olivat yhteensä 12,1 (5,2) miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit liittyivät Koskenkorvan tehtaan biovoimalaitoshankkeeseen (5,4 miljoonaa euroa) sekä logistiikkakeskuksen käyttöönottoon Ruotsin Brunnassa (2,8 miljooonaa euroa).

Supply Chain -toiminnon henkilöstömäärä oli keskimäärin 593 (664). Henkilöstömäärän lasku johtui muun muassa Koskenkorvan tehtaalla toteutuneista ulkoistuksista ja henkilöstövähennyksistä sekä eläköitymisistä. Organisaatiomuutosten myötä osa Supply Chainin henkilökunnasta siirtyi muihin yksiköihin. Tukitoimintojen henkilöstömäärä oli keskimäärin 147 (143).

ALTIAN LYHYEN TÄHTÄIMEN PAINOPISTEALUEET

Altian tavoitteena on pitkän tähtäimen realistinen kasvu ja arvon luonti haastavassa markkinatilanteessa, jonka taustalla on muuttuva kuluttajakäyttäytyminen. Alkoholijuomien, erityisesti väkevien alkoholijuomien kysyntä laskee useilla markkinoilla, varsinkin Suomessa. Kulutuskäyttäytyminen siirtyy väkevistä mietoihin ja viineissä kokonaan alkoholittomien tuotteiden kysyntä on lisääntymässä. Tuotteiden elinkaaret lyhenevät kuluttajien etsiessä jatkuvasti uusia makuelämyksiä. Toistuvat alkoholijuomien veronkorotukset ovat luoneet hintapaineita ja johtaneet matkustajatuonnin kasvuun. Samalla kilpailutilanne toimialalla on kiristynyt.

Perusta Altian pitkän tähtäimen kasvulle luodaan varmistamalla lähiajan menestys. Altia keskittyy valittuihin lyhyen tähtäimen painopistealueisiin tarvittavan käänteen aikaansaamiseksi yrityksen taloudellisessa kehityksessä. Altian vahvuuksien hyödyntämiseen perustuvat selkeät ja konkreettiset toimenpiteet luovat perustan markkinaosuuksien kasvattamiseen. Valittujen toimenpiteiden nopea ja tinkimätön toteutus edellyttää selkeää johtamista ja hyvää sisäistä yhteistyötä.

Merkittäviä toimenpiteitä ovat brändistrategioiden kirkastaminen, uusien tuotteiden lanseeraukset ja päämiessuhteiden edelleen vahvistaminen. Altia on pystynyt nopeasti monipuolistamaan tarjontaansa ja hankkimaan valikoimiinsa koko toimialueellaan tunnettuja brändejä, joista uusin on Larsen-konjakkituotemerkki. Altiasta on tullut kasvava konjakkitalo, jolla on tuotantoa ja kypsytysvarastot Cognacissa, Ranskassa.

Tuotevalikoimaa on uudistettu luomalla innovatiivisia uusia tuotteita, joista tuoreimpia ovat Valhalla, Koskenkorva 30 % ja Marjakossu-tuoteperhe. PET-pakkausuudistuksen myötä monet Altian perinteiset tuotteet ovat siirtyneet kuluttajien suosimiin kevyisiin ja ekologisiin pakkauksiin.

Altian tavoitteena on saavuttaa alkoholijuomien tuotannon ja logistiikan kustannusjohtajuus toiminta-alueellaan. Tanskan Svendborgin tehtaan viini- ja glögituotannon siirto Rajamäelle on käynnissä. Suurimmalle markkinalleen Ruotsiin Altia avasi loppuvuodesta Brunnan jakelukeskuksen, johon keskitettiin Ruotsissa toimivat asiakaspalvelu- ja logistiikkatoiminnot.

Altian pitkän aikavälin kasvun ja arvon luonnin varmistamiseksi käynnistettiin alkuvuodesta strategiatyö.

YHTIÖN JOHTO

Altian suunnan kääntämiseksi yhtiön johdossa tapahtui useita muutoksia. Toimitusjohtaja Antti Pankakoski

vapautettiin tehtävästään 21.11.2013. Hannu Tuominen, toimitusjohtajan sijainen (SVP, Industrial Services and Supply Chain), toimii vt toimitusjohtajana, kunnes uusi toimitusjohtaja on aloittanut toimessaan. Altia Oyj:n hallitus on nimittänyt yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi KTM Pekka Tennilän 1.6.2014 alkaen.

Tilikauden aikana johtoryhmän uusina jäseninä aloittivat Matti Piri, CFO, Michael Bech-Jansen, SVP, Altia Brands ja Thomas Heinonen, lakiasiainjohtaja. Tilikauden jälkeen johtoryhmän uutena jäsenenä aloitti Søren Qvist, SVP, Partner Brands.

Altia-konsernin johtoryhmään kuuluivat vuonna 2013 seuraavat henkilöt:

Antti Pankakoski, toimitusjohtaja 21.11.2013 saakka,
Hannu Tuominen, SVP, Industrial Services and Supply Chain, toimitusjohtajan sijainen 21.11.2013 lähtien,
Michael Bech-Jansen, SVP, Altia Brands, 26.11.2013 alkaen (Kari Lampinen, SVP, Brands, 30.1.2013 saakka),
Thomas Heinonen, lakiasiainjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.9.2013 alkaen,
Sanna Hokkanen, SVP, henkilöstöasiat,
Joacim Hultin, SVP, Partner Brands ja
Matti Piri, talous- ja rahoitusjohtaja 1.10.2013 alkaen (Tomi Tanninen, talous- ja rahoitusjohtaja 31.8.2013 saakka)

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2013 Altia-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 074 (1 108) henkilöä. Henkilöstömäärä 31.12.2013 oli 1 074 (1 106), joista Suomessa oli 504 (530), Ruotsissa 165 (172), Tanskassa 161 (179), Norjassa 42 (39), Latviassa 104 (114), Virossa 73 (72) ja Ranskassa 25 (-) henkilöä.

Altiassa vuonna 2012 käynnistetty yrityskulttuurin kehittämishanke jatkui. Vuoden 2013 aikana yrityskulttuurin kehittämisen fokus oli erilaisten kulttuuria tukevien oppimisratkaisuiden toteuttamisessa. Paikkakunnilla, joissa vietiin läpi merkittäviä organisatorisia muutoksia, panostettiin esimiesten ja henkilöstön muutosvalmiuden lisäämiseen järjestämällä paikallisia koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia koko henkilöstölle. Organisaatiomuutosten jälkeen tiimejä tuettiin uusien toimintamallien käyttöönotossa. Kulttuurin kulmakivet otettiin huomioon myös kehityskeskusteluissa.

Esimiestoiminnan kehittämisessä keskeisimpänä painopistealueena oli valmentava johtaminen. Aiheesta järjestettiin vuoden 2013 aikana koulutuksia, avoimia keskustelutilaisuuksia ja mentorointia esimiehille.

Altia toimi pilottina sosiaali- ja terveysministeriön johtamassa Osatyökykyiset työhön –hankkeessa. Rajamäen tehtaalla hankkeesta on saatu positiivisia kokemuksia ja erityisesti osatyökykyiset ovat olleet tyytyväisiä työnantajan uusiin käytäntöihin. Toimintaa kehitetään edelleen.

Koko henkilöstölle tarjottiin mahdollisuus ilmaista mielipiteensä Altiasta työpaikkana lokakuussa tehdyn henkilöstötutkimuksen kautta. Vastausprosentti tutkimuksessa oli 70,5. Tulosten perusteella henkilöstö koki työnsä merkitykselliseksi ja työskentelyilmapiirin hyväksi. Parannettavaa sen sijaan on erityisesti strategian ja tavoitteiden viestimisessä. Johtoryhmä valitsikin sisäisen viestinnän omaksi kehittymisalueekseen vuodelle 2014.

Vuoden 2013 aikana käytiin läpi tehostamisohjelmia Suomessa ja Ruotsissa. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena sovittiin yhteensä 24 henkilön irtisanomisesta, eläköitymisratkaisuista ja määräaikaisten työsuhteiden päättämisistä. Lisäksi Koskenkorvan toimipisteessä ulkoistettiin työtä yhteistyökumppaneille.

Latviassa toimivan SIA Jaunalkon toimintojen yhdistäminen Viron Tabasalun tehtaaseen sekä Tanskan Svendborgin tehtaan viini- ja glögituotannon siirrosta Rajamäelle seuraavat henkilöstömuutokset neuvoteltiin vuoden 2013 ja toteutuvat vuoden 2014 aikana.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄT

VUOSIBONUS

Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johto kuuluvat Altia-konsernin tulospalkkausjärjestelmän piiriin. Mahdollinen vuosibonus perustuu hallituksen vahvistamiin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin.

Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluivat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustui kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Tilikauden tulokseen ei sisälly tulospalkkiovarausta. Vertailukauden tulokseen sisältyi tulospalkkiovarausta

1,5 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen. Vuoden 2012 tuloksen perusteella tilikauden 2013 aikana maksettiin tulospalkkioita sosiaalikuluineen 1,5 (4,9) miljoonaa euroa. Tuotantopalkkioita sosiaalikuluineen sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2009–2011

Altialla oli vuosina 2009 - 2011 käytössä pitkäaikainen kannustinjärjestelmä, jonka tarkoituksena oli tukea yhtiön strategiaa ja palkita sen toteuttamisesta sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Ansainta määräytyi konsernitasoisten taloudellisten kriteerien saavuttamisen perusteella. Järjestelmän piiriin kuului 29 henkilöä. Järjestelmä on toteutettu valtio-omisteisten yhtiöiden johdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2009–2011 perusteella kertyneet palkkiot sosiaalikuluineen olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa, joista tilikauden aikana maksettiin 1,8 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen ja vertailukaudella 1,8 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen. Kannustinjärjestelmä on päättynyt.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012–2014

Altialla on käytössä pitkäaikainen kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014. Järjestelmällä pyritään tukemaan yhtiön strategiaa ja palkitsemaan sen toteuttamisesta, sitouttamaan avainhenkilöt yhtiöön ja tarjoamaan heille kilpailukykyinen palkkiojärjestelmä. Ansainta määräytyy konsernitasoisten taloudellisten kriteerien saavuttamisen perusteella ja mahdollinen maksu jakaantuu kolmelle vuodelle.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat ansaintajakson alkaessa hallituksen päättämät konsernin avainhenkilöt, joiden osallistuminen järjestelmään vahvistetaan jokaiselle vuodelle erikseen. Järjestelmä on toteutettu valtio-omisteisten yhtiöiden johdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Vuoden 2013 tulokseen ei sisälly varausta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä 2012–2014.

TERVEYS, TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ

Altian työ-, terveys- ja turvallisuusjärjestelmä on sertifioitu OHSAS 18801:2007:n mukaisesti. Sertifioinnin piiriin kuuluvat Koskenkorvan tehdas, Tekninen etanoli -liiketoimintayksikkö, Rajamäen tehdas ja pääkonttoritoiminnot. Turvallisuusjärjestelmän tavoitteita ovat sairauspoissaolojen sekä tapaturmista aiheutuvien poissaolojen määrän vähentäminen. Myös sertifioinnin ulkopuolella oleville tehtaille ja logistiikkakeskuksille on laadittu toimenpideohjelmat.

Tapaturmataajuutta ja sairauspoissaoloja seurattiin yhtenevästi kaikissa Altian maissa*. Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2013 oli 3,3. Sairauspoissaoloprosentti vaihteli paikkakunnittain ollen korkein Ruotsin logistiikkakeskuksessa (6,0) ja matalin pääkonttorissa (1,0). Tapaturmataajuus** vähintään yhden päivän poissaolon vaativien tapaturmien osalta oli 12. Tapaturmia ei ollut ollenkaan tai niitä oli hyvin vähän muilla paikkakunnilla kuin Rajamäellä, missä tehostetaan sekä läheltä piti –tilanteiden että tapaturmien analysointia ja korjaavia toimenpiteitä. Työhön liittyviä kuolemantapauksia ei vuonna 2013 ollut.

Altian keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät Koskenkorvan viljaviinatehtaan sekä Rajamäen ja Tanskan Svendborgin alkoholijuomatehtaiden toimintaan. Baltian markkinoita palveleva Tabasalun alkoholijuomatehdas on tuotantovolyymiltaan huomattavasti muita tehtaita pienempi, joten myös sen ympäristövaikutukset ovat pienempiä.

Koskenkorvan ja Rajamäen tehtaiden sekä Helsingin pääkonttorin tukitoiminnoissa, myynnissä ja markkinoinnissa ympäristöjohtamisjärjestelmät on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti. Altian päätettyä siirtää Svendborgin pullottamon viini- ja glögituotannon Rajamäen tehtaalle Svendborgin tehdas luopuu ISO 14001 -sertifikaatista vuoden 2014 aikana.

Ympäristötavoitteiden osalta Altian valmiiden tuotteiden tilavuuteen suhteutettu energian ja veden käyttö laskivat hieman, ja jäteveden laatu parani vuoden 2013 aikana. Uusien tunnuslukujen, jätemateriaalin ja hävitettävän alkoholin määrän vähentämisen osalta vuoden 2013 tavoitetasoja ei kaikilta osin saavutettu. Ympäristötavoitteet jouduttiin asettamaan uudelleen vuosille 2013–2015 johtuen Svendborgin tehtaan tuotannon siirtämisestä Rajamäelle vuonna 2014. Keinot ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi määritetään vuositasolla laadittavissa ympäristöohjelmissa.

Ympäristölupavelvoitteet sekä kuntien asettamat tavoitetasot toteutuivat pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta

** Ruotsista on raportoitu vain Supply Chain –henkilöstö.*

*** Tapaturmataajuus tarkoittaa sattuneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhdetta. Suhde lasketaan miljoonaa työtuntia kohden.*

Rajamäen, Koskenkorvan, Svenborgin ja Tabasalun tehtailla. Ympäristöön liittyvät onnettomuudet ja poikkeamat kirjataan poikkeamaraporteille ja korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Lupaehtojen ylityksistä tai ympäristölakien ja –määräysten noudattamatta jättämisestä aiheutuneita sakkoja ei katsauskaudella ollut.

Altian tehtaiden energiakulut vuonna 2013 olivat yli seitsemän miljoonaa euroa. Energiansäästötoimet ovat Altialle sekä liiketoiminnan kannattavuuden että ympäristön kannalta keskeinen kehityskohde.

Elinkeinoelämän keskusliiton ja Suomen valtion vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen myötä Altia on sitoutunut vähentämään energian käyttöään Suomessa 9 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä. Energian säästö vuoden 2013 osalta oli 8 348 MWh eli 4,0 % verrattuna vuoden 2012 tasoon ja 37 385 MWh eli 15,8 % verrattuna vuoden 2005 tasoon.

Altian Koskenkorvan tehtaan suurin energiankäyttöön liittyvä toimenpide oli tuotannossa käytettävän höyryn tuottamiseen rakennettavan 100-prosenttisesti peltobiomassojen polttoon soveltuvan 10 megawatin höyryvoimalaitoksen rakentamisen aloittaminen. Rakennettava voimalaitos on tekniikaltaan ja polttoaine-sovellukseltaan ensimmäinen Suomessa. Investoinnin myötä Altia tavoittelee Koskenkorvan tehtaan höyryntuotannossa jopa 65 prosentin polttoaineomavaraisuutta ja vähentää näin radikaalisti nykyistä turveriippuvuuttaan. Tehtaan hiilidioksidipäästöt vähenevät lähes puoleen nykytasosta.

Tislaaminen on energiaintensiivistä toimintaa, mikä korostaa päästökaupan merkitystä Altialle. Koskenkorvan tislaamo käyttää Altian koko tuotannossaan käyttämästä energiasta noin 75 %.

Altian saamat päästöoikeudet olivat vuonna 2013 20 533 CO_2-tonnia ja toteutuneet päästöt olivat 37 505 CO_2-tonnia. Käyttämättömien päästöoikeuksien kokonaismäärä oli vuoden 2013 lopussa 51 379 CO_2-tonnia.

Kierrätettävien muovisten PET-pullojen käyttö Altian omassa tuotannossa lisääntyi merkittävästi vuoden 2013 aikana. PET-pullo on 89 % kevyempi verrattuna lasipulloon. Rahtien paino keveni yli 4 miljoonaa kiloa.

Rajamäen, Koskenkorvan, Svendborgin ja Tabasalun keskimääräinen jätteiden kierrätysaste ja hyötykäyttö energiana oli 85,5 %. Altian valmistamat tuotteet ovat pääsääntöisesti jäljitettävissä pakkaus- ja raaka-ainevalmistajien yksittäisiin eriin saakka.

Altia suojelee vedenottamoitaan Suomessa maanomistuksilla pumppaamoiden pohjavesialueilla sekä mm. alueen rakentamisrajoituksilla, ympäristönsuojelualueilla, lausunnoin lähialueiden rakentamisesta tai maanotosta sekä alueiden maankäytön valvonnan avulla.

Altia mittaa tuotantonsa tehokkuutta ja sitä kautta myös materiaalitehokkuutta. Materiaalitehokkuus on suurimmillaan ohran jyvän hyödyntämisessä Koskenkorvan tehtaalla, jonka prosessissa ohran jyvä hyödynnetään 100-prosenttisesti viljaviinan, tärkkelyksen ja rehujen tuotantoon. Jäljelle jäävät ohrankuoret poltetaan voimalaitoksessa energiaksi.

Vuonna 2013 Rajamäen tehtaalla tehtiin 0,5 miljoonan euron ympäristöinvestoinnit.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIENHALLINTA

Altia-konsernin liiketoiminnan lähiajan riskeissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2012 tilinpäätöksessä esitettyihin riskeihin verrattuna.

Riskienhallinta on toimintaa, jonka tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita merkittävämmät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista.

Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen mm. Viron rajakaupan merkityksen kasvuna alkoholijuomien ostopaikkana.

Yllättävät ja ennakoimattomat tuotanto- ja toimitushäiriöt muodostavat lyhyen aikavälin merkittävät operatiiviset riskit, samoin raaka-aineiden, erityisesti ohran hinnankehityksen nopeat ja merkittävät muutokset. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet.

Kokonaisvaltaisiin strategisiin, operatiivisiin, rahoitukseen sekä vaaratilanteisiin liittyvien riskien hallintajärjestelmän kehittämistä jatkettiin vuonna 2013. Tavoitteena on erityisesti operatiivisen toiminnan ja riskienhallinnan integroiminen, riskienhallintavalmennus sekä riskienhallintamittariston kehittäminen. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä. Kriisitilantanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Altian liiketoiminta-alueet vastaavat toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden haittojen ennaltaehkäisemisestä ja riskeiltä suojautumiselta. Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa sekä osa operatiivista suunnittelu- ja ohjausprosessia, jota johtaa konsernin taloustoiminto talous- ja rahoitusjohtajan johdolla. Riskienhallinta kartoittaa osana raportointi- ja suunnitteluprosessia liiketoiminta-alueiden riskit, joita arvioidaan niiden vaikutusten ja todennäköisyyden perusteella. Keskeisiä riskejä kuvataan ja analysoidaan tarkemmin. Edelleen määritellään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä näihin liittyvät tehtävät ja vastuut. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan pienentämään tai siirtämään.

Rahoitusosasto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

KONSERNIRAKENNE

Konsernirakenteessa tapahtui raportointikauden aikana seuraavat muutokset:

Altia Oyj:n kesäkuussa 2013 allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti Larsen SAS:n ja konjakkituotemerkin omistus siirtyi Altialle elokuun lopussa. Kaupan jälkeen Altia omistaa Larsen SAS:sta 100 prosenttia. Hankintahinta oli 39,3 miljoonaa euroa. Kauppaan sisältyi konjakin kypsytysvarastoja 23,8 miljoonan euron arvosta. Hankintahintaa kohdennettiin hankintamenolaskelman mukaisesti aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) 5,0 miljoonaa euroa.

Altia lunasti toisen neljänneksen aikana jäljellä olleen vähemmistöosuuden SIA Jaunalkon osakkeista, jonka jälkeen omistus yhtiöstä oli 100 prosenttia. SIA Jaunalko fuusioitui SIA Altia Latviaan joulukuun lopussa. Altia yhdisti SIA Jaunalkon tuotantolaitoksen toiminnot Virossa sijaitsevaan Tabasalun tehtaaseensa.

Altian tytäryhtiön Altia Holding Sweden AB:n omistama norjalainen tytäryhtiö SBG AS likvidoitiin joulukuussa.

OSAKKEET

Altia Oyj:n osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2013 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet. Kauden lopussa kaikki L-sarjan osakkeet olivat yhtiön hallussa.

Altia Oyj on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö.

EMOYHTIÖN TULOS

Emoyhtiön liikevaihto oli 206,7 (202,8) miljoonaa euroa. Liikevoitto/tappio oli -1,1 (1,6) miljoonaa euroa. Raportointikauden tulokseen sisältyi Latvian ja Suomen tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumisesta johtuvia kuluja 5,4 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön nettorahoituskulut olivat 3,6 (2,9) miljoonaa euroa. Tilikauden tappio oli -3,0 (-0,4) miljoonaa euroa.

HALLITUS, TILINTARKASTAJAT JA YHTIÖKOKOUS

Altia Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 18.4.2013. Varsinaisessa yhtiökokouksessa valittiin yhtiön hallitukseen seuraavat henkilöt:

ekonomi Matti Tikkakoski, puheenjohtaja
toimitusjohtaja Mikael Aro, jäsen
toimitusjohtaja Catarina Fagerholm, varapuheenjohtaja
lakiasiainjohtaja Minna Huhtaniska, jäsen
johtaja Annikka Hurme, jäsen
finanssineuvos Jarmo Kilpelä, jäsen
kauppatieteiden maisteri Sanna Suvanto-Harsaae, jäsen

19.4.2013 pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Matti Tikkakosken ja muiksi jäseniksi Mikael Aron ja Jarmo Kilpelän. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Catarina Fagerholm ja muiksi jäseniksi Matti Tikkakoski ja Minna Huhtaniska.

Hallitus arvioi myös hallituksen jäsenten riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa

valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen per 31.12.2012. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2012.

Altia Oyj:n tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii Jari Härmälä, KHT.

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 0,20 euroa osaketta kohden eli 7 192 000 euroa. Osinko maksettiin 6. toukokuuta 2013.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2013 tilinpäätöksessä 90 857 576 euroa, josta tilikauden tappio on 2 964 111 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta tilikaudelta 2013.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

DBE, Business Management, Søren Qvist nimitettiin 8.1.2014 johtoryhmän jäseneksi (Senior Vice President, Partner Brands) Joacim Hultinin tilalle.

Altia Oyj:n hallitus on nimittänyt yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi KTM Pekka Tennilän 1.6.2014 alkaen.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen vaikuttavat markkina- ja kilpailutilanne, talouden kehitys, matkustajatuonti ja alkoholiverotuksen muutokset. Toimiala on kausiluonteinen ja kolmannen ja neljännen vuosineljänneksen liikevaihto ja liikevoitto ovat normaalisti merkittävästi muita vuosineljänneksiä suuremmat. Euroalueen epävarmuus on jatkunut edelleen, mikä on jo näkynyt kuluttajien ostokäyttäytymisessä. Loppuvuoden yleiseen taloustilanteeseen ja kulutuskysynnän kehitykseen liittyy merkittävää epävarmuutta. Raaka-ainehintojen ennakoidaan pysyvän korkealla tasolla ja volatiliteetin suurena. Nämä tekijät saattavat vaikuttaa Altian liikevaihtoon ja liikevoittoon.

NÄKYMÄ VUODELLE 2014:

Altian liiketoiminnan kehityksen suunnan muuttamiseksi on käynnistetty lyhyen aikavälin toimenpiteet, joiden vaikutusten yhdessä käynnissä olevien tehokkuusohjelmien loppuunsaattamisen kanssa ennakoidaan parantavan kannattavuutta.

Vuoden 2014 liikevaihdon ennakoidaan laskevan rakenteellisista muutoksista johtuen, mutta liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä paranevan vuodesta 2013.

Helsingissä, maaliskuun 12. päivänä 2014

Altia Oyj
Hallitus

_Konserni-tilinpäätös

Konserni-
tilinpäätös

(IFRS)

2013

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

Oikaistu *)

milj, EUR	LIITE	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
LIIKEVAIHTO	1.	**475,8**	483,3
Liiketoiminnan muut tuotot	3.	**12,1**	13,6
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		**5,2**	5,8
Materiaalit ja palvelut		**-297,5**	-299,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	4.	**-68,2**	-65,4
Poistot ja arvonalentumiset	5.	**-36,6**	-22,4
Liiketoiminnan muut kulut	6.	**-90,1**	-86,7
		-492,4	-473,4
LIIKEVOITTO		**0,7**	29,3
Kertaluonteiset erät	1.	**-16,7**	-2,6
LIIKEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ		**17,4**	26,7
Rahoitustuotot	8.	**10,6**	8,1
Rahoituskulut	9.	**-16,5**	-13,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		**1,3**	1,0
VOITTO (TAPPIO) ENNEN VEROJA		**-3,8**	24,6
Tuloverot	10.	**0,8**	-4,0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		**-3,1**	20,7
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		**-3,8**	-10,0
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		**0,1**	2,5
Yhteensä		**-3,7**	-7,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset		**1,7**	-2,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä		**-0,1**	0,0
Muuntoerot		**-14,9**	7,1
Muut muutokset		**-0,2**	-0,3
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	10.	**-0,6**	0,5
Yhteensä		**-14,1**	5,3
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		**-17,8**	-2,3
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		**-20,8**	18,4
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		**-3,1**	20,8
Määräysvallattomille omistajille		**0,0**	-0,1
		-3,1	20,7
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		**-20,8**	18,5
Määräysvallattomille omistajille		**0,0**	-0,1
		-20,8	18,4
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos (laimentamaton/laimennettu):		**-0,09**	0,58

*) IAS19R- standardin vaikutukset on esitetty laatimisperiaatteissa.

Konsernitase (IFRS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2013	Oikaistu *) 31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	12.	**107,4**	110,5
Muut aineettomat hyödykkeet	12.	**61,6**	55,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13.	**70,3**	75,1
Sijoituskiinteistöt	14.	**-**	0,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	28.	**9,5**	8,9
Myytävissä olevat sijoitukset	15.	**0,8**	0,8
Muut saamiset	16.	**0,8**	0,8
Laskennalliset verosaamiset	17.	**7,2**	8,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**257,7**	260,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18.	**110,3**	91,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19.	**130,7**	195,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		**2,9**	5,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat	20.	**0,0**	0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	21.	**-**	0,8
Rahavarat	22.	**76,1**	40,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**320,0**	334,0
VARAT YHTEENSÄ		**577,7**	594,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma		**60,5**	60,5
Ylikurssirahasto		**0,0**	0,0
Suojausrahasto		**-3,2**	-4,3
Muuntoerot		**-1,2**	13,4
Kertyneet voittovarat		**112,7**	127,3
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	23.	**168,8**	196,9
Määräysvallattomien omistajen osuus		**-**	0,0
Oma pääoma yhteensä		**168,8**	196,9
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17.	**21,3**	24,9
Korolliset rahoitusvelat	24.	**134,6**	131,4
Eläkevelvoitteet	25.	**26,3**	22,2
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	25.	**-**	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**182,2**	178,6
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	24.	**52,0**	40,4
Ostovelat ja muut velat	26.	**173,6**	173,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		**1,2**	4,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		**226,7**	218,9
Velat yhteensä		**408,9**	397,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		**577,7**	594,4

*) IAS19R- standardin vaikutukset on esitetty laatimisperiaatteissa.

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT:		
Myynnistä saadut maksut	**536,2**	483,3
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	**9,3**	8,8
Maksut liiketoiminnan kuluista	**-449,2**	-478,2
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSERIÄ JA VEROJA	**96,3**	13,9
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	**-16,4**	-9,0
Saadut korot liiketoiminnasta	**8,4**	6,5
Maksetut välittömät verot	**-3,7**	-10,8
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA (A)*	**84,5**	0,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	**-27,0**	-12,4
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	**2,8**	0,4
Tytäryritysten luovutustulot	**-**	4,2
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	**-36,3**	-21,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	**-**	0,3
Saadut osingot investoinneista	**0,7**	1,0
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA (B)	**-59,9**	-27,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT:		
Yrityslainaohjelman mukaiset nostot	**23,5**	20,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot	**7,5**	0,6
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	**-19,3**	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	**133,0**	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	**-129,7**	-18,7
Määräysvallattomien osuuksien hankinta	**-0,0**	-0,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	**-7,2**	-7,2
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA (C)	**7.8**	-5,2
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) LISÄYS+/VÄHENNYS-	**32,5**	-32,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	**40,2**	70,5
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	**3,5**	1,9
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	**76,1**	40,2
RAHAVARAT		
Käteinen raha ja pankkitilit	**76,1**	40,2
Muut rahavarat	**0,0**	0,0
Rahavarat yhteensä	**76,1**	40,2
MUUT LIKVIDIT VARAT		
Myytävissä olevat rahoitusvarat tilikauden lopussa	**0,0**	0,0
Muut likvidit varat yhteensä	**0,0**	0,0
RAHAVARAT JA MUUT LIKVIDIT VARAT YHTEENSÄ	**76,1**	40,2

* Altia solmi raportointikaudella puitesopimuksen myyntisaamisten myyntiohjelmasta.
Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten vaikutus kassavirtaan oli + 44,0 milj. euroa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma **milj. EUR**	Osake-pääoma	Yli-kurssi-rahasto	Suojaus-rahasto	Muunto-erot	Omat osak-keet	Kerty-neet voit-tovarat	Yht.	**Määräys-vallat-tomien omistajien osuus**	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012	60,5	0,0	-2,7	5,6	-0,1	127,0	190,3	0,6	190,9
Laatimisperiaatteen muutos (IAS 19)	-	-	-	-	-	-4,7	-4,7	-	-4,7
Oma pääoma 1.1.2012, oikaistu	60,5	0,0	-2,7	5,6	-0,1	122,3	185,6	0,6	186,2
Laaja tulos									
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	20,8	20,8	-0,1	20,7
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)									
Rahavirran suojaukset	-	-	-1,6	-	-	-	-1,6	-	-1,6
Muuntoerot	-	-	-	7,9	-	-0,8	7,1	-	7,1
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	-7,6	-7,6	-	-7,6
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-0,2	-0,2	-	-0,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	-1,6	7,9	-	12,2	18,5	-0,1	18,4
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako	-	-	-	-	-	-7,2	-7,2	-	-7,2
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-0,5	-0,4
Oma pääoma 31.12.2012	60.5	0,0	-4,3	13,4	-0,1	127,3	196,9	0,0	196,9
Oma pääoma 1.1.2013	**60,5**	**0,0**	**-4,3**	**13,4**	**-0,1**	**139,7**	**209,2**	**0,0**	**209,2**
Laatimisperiaatteen muutos (IAS 19)	-	-	-	-	-	**-12,4**	**-12,4**	-	**-12,4**
Oma pääoma 1.1.2013, oikaistu	**60,5**	**0,0**	**-4,3**	**13,4**	**-0,1**	**127,3**	**196,9**	**0,0**	**196,9**
Laaja tulos									
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	**-3,1**	**-3,1**	**0,0**	**-3,1**
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)									
Rahavirran suojaukset	-	-	**1,1**	-	-	-	**1,1**	-	**1,1**
Muuntoerot	-	-	-	**-14,6**	-	**-0,3**	**-14,9**	-	**-14,9**
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	**-3,7**	**-3,7**	-	**-3,7**
Muut muutokset	-	-	-	-	-	**-0,3**	**-0,3**	-	**-0,3**
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	**1,1**	**-14,6**	-	**-7,4**	**-20,8**	**0,0**	**-20,8**
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako	-	-	-	-	-	**-7,2**	**-7,2**	-	**-7,2**
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-	-	-	-	-	**-0,0**	**-0,0**	**-0,0**	**-0,0**
Oma pääoma 31.12.2013	**60,5**	**0,0**	**-3,2**	**-1,2**	**-0,1**	**112,8**	**168,8**	**-**	**168,8**

_Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Altia Oyj on Pohjoismaissa, Virossa ja Latviassa toimiva kansainvälinen alkoholijuomien palveluyritys, joka valmistaa, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia että päämiestuotteita. Yritys tislaa kotimaisesta ohrasta viljaviinaa juomiensa pohjaksi. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa ja Tanskassa sekä konjakin kypsytys ja valmistus Ranskassa. Altialla on vahvoja omia tuotteita sekä kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisäksi yhtiö edustaa kansainvälisiä laatumerkkejä eri puolilta maailmaa.

Asiakkaita ovat alkoholin vähittäismyyntimonopolit, alkoholijuomia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavarakaupat, matkustajamyynti ja vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat. Yrityksen omistaa Suomen valtio.

Altia Oyj on Altia-konsernin emoyritys, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyrityksen rekisteröity osoite on Porkkalankatu 22, 00180 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.altiacorporation.com tai konsernihallinnosta osoitteesta: Porkkalankatu 22, 00180 Helsinki.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 12.3.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2013 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu.

1.1.2013 voimaantulleista IFRS-standardeista ja tulkinnoista seuraavia on sovellettu konserniraportointiin:

- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täyttyessä. Muutokset vaikuttavat Altian muiden laajan tuloksen erien esitystapaan.
- Muutos IAS 19:ään Työsuhde-etuudet (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Merkittävimmät muutokset ovat seuraavat: jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Muutos vaikuttaa konsernitilinpäätökseen seuraavasti:

milj. EUR Tase 1.1.2012	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Varat			
Laskennalliset verosaamiset	4,9	6,5	1,5
Velat			
Eläkevelvoitteet	6,8	13,0	6,2
Oma pääoma			
Kertyneet voittovarat	127,0	122,3	-4,7

Tase 31.12.2012	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Varat			
Laskennalliset verosaamiset	4,2	8,2	4,0
Velat			
Eläkevelvoitteet	5,8	22,2	16,4
Oma pääoma			
Kertyneet voittovarat	139,7	127,3	-12,4

Konsernin laaja tuloslaskelma 2012	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-65,2	-65,4	-0,2
Liikevoitto	29,4	29,3	-0,2
Kauden voitto	20,8	20,7	-0,2
Muun laajan tuloksen erät	4,7	5,3	0,7
Vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) netto	-	-10,0	-10,0
Verovaikutus	0,5	2,5	2,0
Tilikauden laaja tulos	**26,0**	18,4	-7,6

- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. IFRS 13 laajentaa käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroihin kuulumattomista omaisuuseristä esitettäviä liitetietoja. Uudella standardilla on vaikutusta Altian tilinpäätöksen esittämistapaan.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2009-2011, toukokuu 2012) (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Muutokset IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksella tarkennetaan liitetietovaatimuksia, jotka koskevat taseessa nettomääräisinä esitettyjä rahoitusinstrumentteja sekä yleisiä netotusjärjestelyjä tai vastaavanlaisia sopimuksia. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta Altian tilinpäätökseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyritys Altia Oyj:n sekä ne tytäryritykset, joista emoyritys omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, tai joissa emoyrityksellä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja toiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä mahdollisia hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritellään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tytäryrityksessä ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakaantuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomien omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränään konsernin omassa pääomassa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevina liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joista Altia omistaa yleensä 20 - 50 % yrityksen äänivallasta tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Yhteisyritys Roal Oy, josta Altia omistaa

50 %, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyritys Palpa Lasi Oy, josta Altia omistaa 25,5 %, yhdistetään samoin pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmä on menetelmä, jonka mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenoon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen kohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella sijoittajayrityksen omistusosuuden mukaisesti. Sijoittajayritys kirjaa tulosvaikutteisesti osuutensa sijoituskohteen voitosta tai tappiosta.

Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuus- ja yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus kyseisten yhtiöiden muihin laajaan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yrityksen velvoitteiden täyttämiseen.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Altia-konsernissa segmentit raportoidaan IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Erillisinä raportoitavat toimintasegmentit ovat Altia Brands (ent. Brands), Partner Brands (ent. Trading) ja Industrial Services.

Altia Brands – liiketoiminta-alue vastaa Altian omien tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista sekä tuotekehitystoiminnasta. Altia Brandsin myynti koostuu omista alueellisista ja paikallisista tuotemerkeistä sekä päämiesten kansainvälisistä tuotemerkeistä.

Partner Brands -liiketoiminta-alue vastaa päämiessuhteista sekä päämiestuotteiden markkinoinnista ja myynnistä Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Industrial Services -liiketoiminta-alue koostuu kolmesta liiketoimintayksiköstä: sopimus-palvelut, tärkkelys- ja rehuliiketoiminta ja tekninen etanoli, jotka kaikki palvelevat ulkoisia asiakkaita.

Muut toiminnot muodostuvat Supply Chain – toiminnosta sekä konsernin tukitoiminnoista. Supply Chain sisältää konsernin tuotanto-, logistiikka- ja hankintatoiminnat.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin pankkipäivittäin julkaisemia keskikursseja. Raportointikauden päättymispäivänä taseessa olevat ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän keskikursseja käyttäen. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Ostoihin ja myynteihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten laajojen tuloslaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin kuukauden lopun kurssien keskikursseja ja taseet käyttäen raportointikauden päättymispäivän keskikursseja. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omassa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja se sisältyy omassa pääomassa erään Muuntoerot. Sen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisille tytäryrityksille annettujen valuuttamääräisten, osaksi nettoinvestointia luettavien lainojen muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omassa pääomassa muuntoeroihin. Nettoinvestoinniksi luettavan lainan takaisinmaksun yhteydessä realisoituvat kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränään omassa pääomassa. Hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin ja velkoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina, jotka muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kursseja käyttäen. Mikäli näistä ulkomaisista yksiköistä luovutaan kokonaan tai osittain, niistä aiheutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

LIIKEARVO

Tytäryrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa

yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Ennen vuotta 2010 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo on määritetty tuolloin voimassa olleiden IFRS-standardien mukaisesti. Liikearvot on merkitty taseeseen hankintamenoon kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän niistä liiketoimintojen yhdistämisistä, joista liikearvot syntyivät. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvot sisällytetään kyseisten sijoitusten kirjanpitoarvoihin.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan kyseisten hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet	12 vuotta
Toimittajasuhteet	10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5 - 15 vuotta
Atk-ohjelmistot	3 vuotta

Poistojen kirjaaminen aineettomasta hyödykkeestä lopetetaan, kun kyseinen hyödyke on poistettu käytöstä tai se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Konsernilla ei ole sellaisia uusien tuotteiden ja prosessien kehittämistoimintaan liittyviä projekteja, joiden tulokset täyttäisivät IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin aktivointia koskevat yksilöitävyysedellytykset tai muut kriteerit.

Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset ja tuet.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää alun perin arvioidun suoritustason. Kaikki muut menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan.

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenomallin mukaisesti hankintamenoon vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella. Sijoituskiinteistöjen käypää arvoa koskevista oikaisuista johtuvat voitot ja tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Kuljetuskalusto	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5:n mukaisesti.

Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistetut tuotteet arvostetaan standardihinnalla. Tuotannon kiinteät kustannukset

kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoon. Raaka-aineet ja tarvikkeet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Puolivalmisteet Suomessa arvostetaan painotetulla keskihinnalla ja muissa maissa standardihinnalla. Poikkeuksena tähän on konjakki. Konjakkien puolivalmisteet arvostetaan painotetulla keskihinnalla, lukuun ottamatta pullotusvalmista nestettä, mikä arvostetaan standardihinnalla.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista ja valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Rahoitusvarojen luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Kaikki rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarat kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu silloin, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta rahavirtoihin tai se on siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvät olennaiset riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin tase-eriin silloin, kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja sekä julkisesti noteerattuja osakkeita ja rahasto-osuuksia, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Ryhmään kuuluvat rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa tai jotka Altia-konserni on muuten määritellyt käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Ryhmään luokitellaan julkisesti noteerattuihin osakkeisiin tehdyt sijoitukset sekä johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty raportointikauden päättymispäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät silloin kun ne liittyvät rahoituserien suojaukseen. Kun johdannaiset liittyvät kaupallisten erien (valuuttamääräisten ostojen ja myyntien) suojaukseen, realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle viimeistään silloin, kun suojauskohteenkin kurssiero kirjataan tulokseen.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainat ja muut saamiset ovat syntyneet luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisensä mukaisesti. Altiassa pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat yli vuoden kuluttua erääntyvät lainasaamiset sekä muut saamiset. Lyhytaikaisiin tase-eriin sisältyvät myyntisaamiset ja rahavarat esitetään lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Saamisten arvostusperuste on jaksotettu hankintameno, kun instrumenttiin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä instrumentteja noteerata rahoitusmarkkinoilla. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten saamisten kurssierot esitetään rahoituserissä Lainat ja muut saamiset -ryhmän kurssieroissa.

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan Muihin rahoituskuluihin.

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon ja esitetään arvonalentumisilla vähennettyinä. Epävarmojen saamisten määrän ja arvonalentumistarpeen arviointi perustuu objektiiviseen näyttöön yksittäisten erien todennäköisestä riskistä. Tällaisiksi arvonalentumisiin johtaviksi näytöiksi voidaan lukea velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin

taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien merkittävä ja jatkuva laiminlyönti. Arvonalentuminen kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti nimetty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Konsernin lyhytaikaisiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan jälkimarkkinakelpoiset korolliset sijoitukset ja rahamarkkinarahasto-osuudet. Listaamattomat osakkeet ja muut sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin.

Tähän ryhmään sisältyvät rahoitusvarat arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon, joka määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja. Noteeraamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan kuitenkin alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Käypään arvoon arvostettujen myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa verovaikutuksella vähennettyinä. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan, kun sijoituksesta luovutaan tai siitä kirjataan arvonalentumistappio. Konserni arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä olevan omaisuuserän arvo on alentunut. Sellaiset omaisuuserien arvonalentumistappiot, joista on objektiivista näyttöä, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esimerkiksi instrumentin merkittävää tai pitkäaikaista arvon alentumista alle sen hankintamenon.

RAHAVARAT

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, pankkitileillä olevat rahat sekä erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Käytetyt konsernitililimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat arvostetaan alun perin käypään arvoon ja merkitään kirjanpitoon transaktiokuluilla vähennettyinä paitsi kun on kyseessä erä, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän rahoitusvelat arvostetaan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT RAHOITUSVELAT

Tähän ryhmään kuuluvat konsernin ulkoiset rahalaitoslainat, yritystodistuslainat sekä ostovelat. Nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Kun lainoja maksetaan pois tai jälleenrahoitetaan, jaksottamattomat järjestelypalkkiot kirjataan rahoituskuluihin.

Valuuttamääräisten rahalaitoslainojen kurssierot esitetään rahoituserissä. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten velkojen kurssierot esitetään rahoituserissä jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat -ryhmän kurssieroissa.

Lisäksi Altialla on valmiusluottolimiitti, jonka järjestelypalkkio jaksotetaan lineaarisesti muihin rahoituskuluihin limiitin voimassaoloajalle.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset luetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin silloin, kun niihin ei sovelleta IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Nämä johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon.

KUN SUOJAUSLASKENTAA EI SOVELLETA

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Altiassa johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle silloin, kun johdannainen liittyy kaupallisten virtojen (ostojen ja myyntien) suojaukseen, eikä suojauslaskentaa sovelleta. Muiden johdannaisten käypien arvojen muutokset, silloin kun suojauslaskentaa ei sovelleta, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

KUN SUOJAUSLASKENTAA SOVELLETAAN

Altiassa sovelletaan rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan korko-, valuutta- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyviltä rahavirtojen vaihteluilta. Suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käyvän arvon muutokset kumoavat kokonaisuudessaan tai osittain suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset tuloslaskelmassa ajanjaksolla, jolle suojaus on määritetty. Altia dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan etu- ja jälkikäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin toteutuneet tulokset kumoavat suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80-125 prosenttisesti. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten tulosvaikutus esitetään yhtäaikaisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Rahavirtojen suojaukseen liittyvät johdannaissopimusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteiseksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Termiinien korkoeron sekä optioiden aika-arvon muutos kirjataan kuitenkin aina tulosvaikutteisesti. Niihin ei siis sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ko. johdannainen olisi suojauslaskennan piirissä. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liikevoiton yläpuolelle sähköostoihin.

KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Korkojohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimuksiin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Valuuttaoptioiden käypä arvo määritetään Garman-Kohlhagen-arvostusmallilla ja käyttäen keskeisten valuuttaparien 1-12 kuukauden volatiliteetteja. Hyödykejohdannaisten arvonmäärityksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käypiä arvoja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan esittämistä varten kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Hierarkiatasot kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käypää arvoa määritettäessä käytetyt syöttötiedot perustuvat joko noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti, rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Tasolle kolme luokiteltujen varojen ja velkojen arvot eivät perustu kaikkien merkittävien muuttujien osalta todennettavissa olevaan markkinatietoon, sillä näille ei ole ollut saatavilla luotettavaa markkinalähdettä. Raportoitava käyvän arvon taso perustuu siihen alimman tason syöttötietoon, joka on merkittävä käyvän arvon määrittämisessä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksena kirjattava

määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin se vaikuttaa.

JULKISET AVUSTUKSET JA TUET

Julkiselta taholta, esimerkiksi valtiolta saadut avustukset, tuloutetaan tuloslaskelmaan niillä tilikausilla, joilla ne tulevat kirjatuiksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvosta. Poistot tällaisesta käyttö-omaisuudesta kirjataan saadulla julkisella avustuksella oikaistusta kirjanpitoarvosta.

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle vastikkeetta. Altia Oyj esittää vastikkeetta saadut hiilidioksidipäästöoikeudet käyttäen ns. nettoperiaatetta, jonka mukaan konserni ei kirjaa taseeseen myönnettyjä päästöoikeuksia eikä velvoitetta luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Mahdolliset hankitut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon. Konserni ei myöskään kirjaa tuloslaskelmaan tuottoa tai kulua päästöoikeuksista, mikäli myönnetyt päästöoikeudet riittävät kattamaan velvoitteen luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Mikäli toteutuneet päästöt ylittävät myönnetyt päästöoikeudet, kirjataan ylimenevistä päästöistä syntynyt velvoite raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon kuluksi tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen. Mikäli toteutuneet päästöt alittavat myönnetyt päästöoikeudet, ilmoitetaan erotus liitetietona taseen ulkopuolisena varallisuutena käypään arvoon arvostettuna.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Altia-konsernissa rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi luokitellaan toimintasegmentit. Liikearvo on kohdistettu niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisistä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kertyviä vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Altia-konsernissa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoihin perustuen.

Arvonalentumistappio perutaan, jos omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut positiivinen muutos. Arvonalentumistappiota ei peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalennustappiota ei peruta missään tilanteessa.

VUOKRASOPIMUKSET

Ne aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa Altialle on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavat vuokravelvoitteet rahoituskustannuksella vähennettyinä, sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä kirjataan poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muista vuokrasopimuksista suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

TYÖSUHDE-ETUUDET

ELÄKEJÄRJESTELYT

Konserniyhtiöillä on eri maissa eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina vakuutusyhtiöille. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet lasketaan ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen kustakin järjestelystä erikseen. Eläkemenot kirjataan kuluiksi järjestelyyn osallistuvien henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka tai saaminen, joka muodostuu eläkevelvoitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon erotuksena. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa, joiden maturiteetti vastaa laskettavan eläkevastuun maturiteettia.

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkemeno esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja nettokorko rahoituserissä. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, kun ne syntyvät. Uudistetun IAS 19 -standardin käyttöönoton vaikutukset on esitetty kohdassa Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet/ Laatimisperusta.

MUUT PITKÄAIKAISET TYÖSUHDE-ETUUDET

Altia-konsernilla oli vuoteen 2012 saakka käytössä palvelusvuosilisäjärjestelmä, josta suoritettavat etuudet ovat olleet luonteeltaan pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia. Järjestelyn piirissä ovat olleet ne yhtiön nykyiset työntekijät, joiden työsuhde alkoi 31.12.1993 tai sitä ennen. Tällaisesta pitkäaikaisesta työsuhde-etuudesta on merkitty taseeseen velaksi määrä, joka on kyseisen velvoitteen vakuutusmatemaattisiin laskelmiin perustuva nykyarvo raportointikauden päättymispäivänä. Näitä työsuhde-etuuksia on käsitelty kuten työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ja ne on esitetty erillään etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä. Järjestely on lopetettu vuoden 2012 aikana. Kertyneet etuudet on maksettu työntekijöille joko rahana tai vapaana.

TULOVEROT

Konsernin tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mahdollisista aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin konserniin kuuluvan yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaisesti.

Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Osuus yhteisyrityksen tuloksesta esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erät syntyvät aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vahvistetuista verotuksellisista tappioista ja varauksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan enintään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä. Laskennalliset verot kirjataan käyttäen raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

MYYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Myyntitulot kirjataan tuloslaskelmaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavaroihin. Yleensä tämä tapahtuu tavaran luovutushetkellä sovitun toimituslausekkeen mukaisesti.

LIIKEVOITTO

Konsernin liikevoitto määritellään seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon

lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostot oikaistuina valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, ja vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot, arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikainen omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan pääasiallisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään tuloslaskelmassa.

Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettujen erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettujen erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Konsernilla ei ollut kyseisiä eriä raportointikauden tai vertailukauden päättymishetkellä.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA NÄIHIN ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laatimisperiaatteiden soveltamiseen ja raportoitavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määrään sekä esitettäviin liitetietoihin. Arviot ja niihin liittyvät olettamukset perustuvat johdon aikaisempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin, joiden arvioidaan edustavan parasta näkemystä sellaisten varojen ja velkojen arvostamisesta. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä. Lisätietietoja kerrytettävissä olevien rahamäärien herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 12 Aineettomat hyödykkeet.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen arvostaminen perustuu johdon tekemiin vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Näitä ovat mm. velvoitteen nykyarvon laskennassa käytettävä diskonttauskorko, tuleva palkkataso ja eläketaso, järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto sekä järjestelyssä mukana olevan henkilöstön vaihtuvuus. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset sekä oletusten ja toteutumien väliset erot aiheuttavat vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 25 Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet.

LASKENNALLISET VEROT

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vahvistetuista tappioista sekä väliaikaisista eroista tase-erien kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain, jos tulevaisuudessa arvioidaan kertyvän riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero tai vahvistettu tappio voidaan hyödyntää. Kirjattavien laskennallisten verosaamisten määrät perustuvat johdon laatimiin tulevaisuuden verotettavaa tuloa koskeviin ennusteisiin. Verolainsäädännön muutokset voivat myös vaikuttaa johdon tekemiin arvoihin. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 17 Laskennalliset verosaamiset ja – velat.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT KERTALUONTEISET ERÄT

Kertaluonteisina erinä esitetään merkittävät uudelleenjärjestelykulut, merkittävät arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset, liiketoimintojen myynteihin ja hankintoihin liittyvät merkittävät voitot ja tappiot sekä aineellisten hyödykkeiden myynteihin liittyvät merkittävät voitot tai tappiot.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Altia ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien tai, mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

TILIKAUSI 2014

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Uudella standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahdentyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Uudella standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt. Uusi standardi laajentaa liitetietoja, joita konserni esittää omistuksistaan muissa yhteisöissä. Uudella standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu 2011) ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka jäivät jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat siirrettiin uuteen IFRS 10:een. Uudistetulla standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (uudistettu 2011) (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten kirjanpitokäsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Uudistetulla standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevan sääntelyn vaatimuksia ja antavat lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti. Muutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 36:een Omaisuuserien arvon alentuminen (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardiin on lisätty liitetietovaatimuksia, jotka koskevat kerrytettävissä olevaa rahamäärää, kun se on määritetty perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Muutetulla standardilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IAS 39:ään on lisätty poikkeussäännös, jonka perusteella suojaussuhteen ei katsota päättyvän tietyissä olosuhteissa, kun suojausinstrumentin vastapuoli vaihtuu johtuen ko. instrumentin selvitysmenettelyn muutoksesta. Muutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRIC 21 Levies (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Tulkinta tarkentaa julkisten maksujen (levies) kirjanpitokäsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritelty, maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. IFRIC 21:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tuloverot, sakot tai muut rangaistusmaksut sekä sellaiset maksut, jotka kuuluvat muiden IFRS-standardien soveltamisalaan. Tulkinnalla ei arvioida olevan vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 19:ään Työsuhde-etuudet (voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsittelyä, kun etuuspohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset, muutoskokoelmat 2011-2013 sekä 2010-2012, joulukuu 2013) (voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011-2013) ja seitsemää (2010-2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

_Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmenttiraportointi

Altia-konsernissa segmentit raportoidaan IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Erillisinä raportoitavat toimintasegmentit ovat Altia Brands, Partner Brands ja Industrial Services. Segmenttien nimiä muutettiin raportointikauden aikana siten, että entinen Brands-liiketoiminta-alue on nimeltään Altia Brands ja Trading-liiketoiminta-alue on nimeltään Partner Brands.

Altia Brands – liiketoiminta-alue vastaa Altian omien tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista sekä tuotekehitystoiminnasta. Altia Brandsin myynti koostuu omista alueellisista ja paikallisista tuotemerkeistä. Tarjontaa täydentävät alueellisesti valikoidut päämiesten tuotemerkit.

Partner Brands –liiketoiminta-alue maahantuo, markkinoi ja myy päämiesten tuotteita Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Industrial Services –liiketoiminta-alue koostuu kolmesta liiketoimintayksiköstä: sopimuspalvelut, tärkkelys-rehuliiketoiminta sekä tekninen etanoli, jotka kaikki palvelevat pääosin ulkoisia asiakkaita.

Muut toiminnot muodostuvat Supply Chain –toiminnosta sekä konsernin tukitoiminnoista. Supply Chain -toiminnot koostuvat tuotannosta, logistiikasta ja hankinnasta.

Konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu liiketoimintayksikköjen liikevoittoon, minkä lisäksi myös osuus yhteisyrityksen tuloksesta sisällytetään johdon raportointiin erillisenä eränä.

Segmenttien välisten liiketapahtumien hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

SEGMENTTIEN VARAT

Segmenttien varoihin on luettu ne varat, jotka voidaan suoraan tai perustellusti kohdistaa kyseisille segmenteille. Kaikki muut varat esitetään kohdistamattomissa erissä.

SEGMENTTIEN VELAT

Segmenttien velkoihin on luettu ne velat, jotka voidaan suoraan tai perustellusti kohdistaa kyseisille segmenteille. Kaikki muut velat esitetään kohdistamattomissa erissä.

KOHDISTAMATTOMAT ERÄT

Kohdistamattomat erät muodostuvat rahoituseristä, laskennallisista veroveloista, tuloveroveloista sekä muiden toimintojen osuudesta.

TOIMINTASEGMENTIT

milj. EUR	Altia Brands	Partner Brands	Industrial Services	Muut	Yhteensä
2013					
Liikevaihto					
Tavaroiden myynti	**191,5**	**138,7**	**135,5**	**0,8**	**466,4**
Palvelut	**0,0**	**0,0**	**9,3**	**1,9**	**11,2**
Liikevaihto	**191,5**	**138,7**	**144,8**	**2,6**	**477,6**
Segmenttien välinen liikevaihto	**-0,3**	**-0,4**	**-0,7**	**-0,3**	**-1,8**
Ulkoinen liikevaihto	**191,1**	**138,3**	**144,0**	**2,3**	**475,8**
Segmenttien liikevoitto	**25,6**	**1,4**	**11,8**	**-21,5**	**17,4**
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	**-**	**-**	**-**	**1,3**	**1,3**
Poistot	**5,1**	**2,6**	**1,0**	**12,3**	**21,1**
Varat yhteensä	**269,0**	**70,3**	**36,4**	**109,2**	**484,9**
Velat yhteensä	**65,2**	**29,9**	**7,4**	**283,9**	**386,4**
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	**47,2**	**0,1**	**0,4**	**12,1**	**59,9**

milj. EUR	Altia Brands	Partner Brands	Industrial Services	Muut	Yhteensä
2012					
Liikevaihto					
Tavaroiden myynti	206,4	123,0	131,5	1,2	462,1
Palvelut	0,9	9,9	16,2	0,0	27,1
Liikevaihto	207,3	132,9	147,7	1,2	489,2
Segmenttien välinen liikevaihto	-0,8	-0,0	-4,5	-0,5	-5,9
Ulkoinen liikevaihto	206,5	132,9	143,2	0,7	483,3
Segmenttien liikevoitto	32,0	6,0	11,2	-22,5	26,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-	-	-	1,0	1,0
Poistot	4,0	2,7	0,9	13,8	21,4
Varat yhteensä	285,0	80,0	40,4	131,6	537,1
Velat yhteensä	56,7	34,2	8,2	269,0	368,0
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	21,1	0,1	1,3	5,2	27,6

KONSERNIN JA RAPORTOITAVIEN SEGMENTTIEN VÄLINEN TÄSMÄYTYSLASKELMA 2013

Liikevaihto	
Raportoidut segmentit yhteensä	**474,9**
Muut	**2,6**
Segmenttien välinen liikevaihto	**-1,8**
Konsernin liikevaihto	**475,8**
Konsernin voitto ennen veroja	
Raportoitujen segmenttien liikevoitto yhteensä	**38,9**
Muut, liikevoitto	**-21,5**
	17,4
Segmenttien sis. erien eliminointi	**-0,0**
Rahoitustuotot	**10,6**
Rahoituskulut	**-16,5**
Uudelleenjärjestelykulut	**-5,3**
Arvonalentumistappiot	**-15,6**
Liiketoimintojen lopettamiset	**1,9**
Omaisuuserien myynnit	**2,2**
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	**1,3**
Konsernin voitto ennen veroja	**-3,8**
Varat	
Raportoidut segmentit yhteensä	**375,8**
Muut	**109,2**
Kohdistamattomat erät	**83,3**
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	**9,5**
Konsernin varat	**577,7**
Velat	
Raportoidut segmentit yhteensä	**102,5**
Muut	**283,9**
Laskennalliset verovelat	**21,3**
Tuloverovelat	**1,2**
Konsernin velat	**408,9**

KONSERNIN JA RAPORTOITAVIEN SEGMENTTIEN VÄLINEN TÄSMÄYTYSLASKELMA 2012

Liikevaihto	
Raportoidut segmentit yhteensä	488,0
Muut	1,2
Segmenttien välinen liikevaihto	-5,9
Konsernin liikevaihto	483,3
Voitto ennen veroja	
Raportoitujen segmenttien liikevoitto yhteensä	49,3
Muut, liikevoitto	-22,6
	26,6
Segmenttien sis. erien eliminoinri	0,0
Rahoitustuotot	8,1
Rahoituskulut	-13,8
Muut erät	-0,8
Arvonalentumistappiot	-1,0
Omaisuuserien myynnit	4,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	1,0
Konsernin voitto ennen veroja	24,6
Varat	
Raportoidut segmentit yhteensä	405,5
Muut	131,5
Kohdistamattomat erät	48,4
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	8,9
Konsernin varat	594,4
Velat	
Raportoidut segmentit yhteensä	99,0
Muut	269,0
Laskennalliset verovelat	24,9
Tuloverovelat	4,6
Konsernin velat	397,5

YKSITTÄISET MERKITTÄVÄT ASIAKKUUDET

2013		Osuus ulkoisesta myynnistä
Asiakas 1	Altia Brands, Partner Brands	**26,8 %**
Asiakas 2	Altia Brands, Partner Brands	**18,3 %**
Asiakas 3	Partner Brands, Ind. Services	**11,7 %**

2012		Osuus ulkoisesta myynnistä
Asiakas 1	Altia Brands, Partner Brands	28,0 %
Asiakas 2	Altia Brands, Partner Brands	19,0 %
Asiakas 3	Partner Brands, Ind. Services	10,7 %

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

2013	Tuotot	Varat
Suomi	**224,0**	**301,5**
Ruotsi	**148,4**	**80,0**
Muut	**103,5**	**103,4**
Kohdistamattomat varat		**92,8**
Konserni yhteensä	**475,8**	**577,7**

2012	Tuotot	Varat
Suomi	216,4	354,4
Ruotsi	161,3	94,1
Muut	105,6	88,5
Kohdistamattomat varat		57,3
Konserni yhteensä	483,3	594,4

	2013	2012
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä	**17,4**	26,7
Uudelleenjärjestelykulut	**5,3**	-
Arvonalentumistappiot	**15,6**	1,0
Muut erät	-	0,8
Liiketoimintojen lopettamiset	**-1,9**	-
Omaisuuserien myynnit	**-2,2**	-4,5
Kertaluonteiset erät yhteemsä	**16,7**	-2,6
Liikevoitto	**0,7**	29,3

2. *Hankitut ja myydyt liiketoiminnot*

HANKITUT TOIMINNOT

KAUDEN 2013 HANKINNAT

Vähemmistöosuuden hankinta

Huhtikuussa Altia lunasti vähemmistöosuuden (0,16 %) Latvialaisesta SIA Jaunalkosta. Hankinnan jälkeen omistus yhtiöstä oli 100 prosenttia. SIA Jaunalko fuusioitui Altia Latviaan joulukuun lopussa.

Brøndums-akvaviittituotemerkin hankinta

Kesäkuussa Altia-konserni osti tanskalaisen Brøndums-akvaviittituotemerkin. Hankintahinta oli 11,3 miljoonaa euroa. Hankintamenosta 10,3 miljoonaa euroa kohdennettiin aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) ja 1,0 miljoonaa euroa vaihto-omaisuuteen.

Larsen SAS

Altia Oyj:n kesäkuussa 2013 allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti Larsen SAS:n ja konjakkituotemerkin omistus siirtyi Altialle elokuun lopussa. Kaupan jälkeen Altia omistaa Larsen SAS:sta 100 prosenttia.

Hankintahinta oli 39,3 miljoonaa euroa. Hankintamenon kohdistaminen hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä oleville varoille ja veloille saatiin päätökseen neljännen neljänneksen aikana.

Hankinnasta aiheutuvan liikearvon määrä oli 1,7 miljoonaa euroa. Hankintahintaa on kohdennettu aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) 5,0 miljoonaa euroa. Hankintaan ei liittynyt ehdollista vastiketta.

Raportointikauden aikana hankinnasta neljän kuukauden liikevaihto, 3,8 miljoonaa euroa, sisältyy kauden 2013 laajaan tuloslaskelmaan. Jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2013, konsernin kauden liikevaihto olisi johdon arvion mukaan ollut 482,0 miljoonaa euroa.

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT HANKINTAPÄIVÄNÄ OLIVAT SEURAAVAT:

milj. EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	**6,0**
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	**6,1**
Vaihto-omaisuus	**23,8**
Myyntisaamiset ja muut saamiset	**1,1**
Rahavarat	**2,9**
Varat yhteensä	**39,9**
Muut velat	**-0,6**
Laskennalliset verovelat	**-1,7**
Velat yhteensä	**-2,3**
Nettovarallisuus	**37,6**

LIIKEARVON SYNTYMINEN HANKINNASSA:

milj. EUR	
Luovutettu vastike	**39,3**
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	**-37,6**
Liikearvo	**1,7**
Rahana maksettu kauppahinta	**39,3**
Hankitun rahavarat	**-2,9**
Rahavirtavaikutus	**36,3**

Hankintaan liittyvät järjestelykulut, 0,5 miljoonaa euroa, liittyivät lainopillisiin neuvontapalveluihin sekä Due diligence -kuluihin.

KAUDEN 2012 HANKINNAT

The Xanté Company AB

Altia Oyj:n tammikuussa 2012 allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti The Xanté Company AB:n ja sen omistaman tuotemerkin omistus siirtyi Altialle helmikuun alussa. Kaupan jälkeen Altia omisti The Xante AB:n ja sen tytäryhtiön Pärons konjak i Sverige AB:n 100-prosenttisesti.

Hankintahinta oli 18,2 miljoonaa euroa (161,6 miljoonaa SEK). Hankintamenon kohdistaminen hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä oleville varoille ja veloille saatiin päätökseen ensimmäisen neljänneksen aikana.

Hankinnasta aiheutuvan liikearvon määrä oli 8,7 miljoonaa euroa, joka perustuu hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Hankintahintaa kohdennettiin aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) 11,6 miljoonaa euroa. Hankintaan ei liittynyt ehdollista vastiketta.

Raportointikauden aikana hankinnasta yhdentoista kuukauden liikevaihto, 4,7 miljoonaa euroa, sisältyy kauden 2012 laajaan tuloslaskelmaan.

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT HANKINTAPÄIVÄNÄ OLIVAT SEURAAVAT:

milj. EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	11,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,0
Vaihto-omaisuus	0,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,8
Rahavarat	0,2
Varat yhteensä	12,9
Muut velat	-0,4
Laskennalliset verovelat	-3,0
Velat yhteensä	-3,4
Nettovarallisuus	9,5

LIIKEARVON SYNTYMINEN HANKINNASSA:

milj. EUR	
Luovutettu vastike	18,2
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-9,5
Liikearvo	8,7
Rahana maksettu kauppahinta	18,2
Hankitun rahavarat	-0,2
Rahavirtavaikutus	18,0

Hankintaan liittyvät järjestelykulut, 0,2 miljoonaa euroa, liittyivät lainopillisiin neuvontapalveluihin sekä Due diligence -kuluihin.

A-Pullo Oy

Huhtikuun alussa Altia Oyj lunasti vähemmistöosuuden (23,76 %) tytäryhtiöstään A-Pullo Oy:stä. Hankinnan myötä Altia omisti tytäryhtiöstään 100 %. Yhtiö sulautettiin emoyhtiöön 31.12.2012.

SIA Jaunalko

Altian syyskuun alussa allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti SIA Jaunalkon ja sen omistaman tuotemerkin omistus siirtyi Altian 100-prosenttisesti omistamalle tytäryhtiölle SIA Altia Latvialle. Lokakuussa ostettiin 11,49 %:n lisäosuus, jonka jälkeen SIA Altia Latvia omisti SIA Jaunalkosta 99,84 %.

Hankintahinta oli yhteensä 3,1 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa LVL). Hankintahinnan kohdistaminen hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä oleville varoille ja veloille saatiin päätökseen neljännen neljänneksen aikana.

Hankintahintaa kohdennettiin aineettomille oikeuksille (tavaramerkit) 1,5 miljoonaa euroa. Hankintaan ei liittynyt ehdollista vastiketta. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo oli noin 1,3 miljoonaa euroa, mihin sisältyi myyntisaamisia 1,3 miljoonaa euroa käyvän arvon mukaisesti. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisältynyt merkittävää riskiä.

Raportointikauden aikana hankinnasta neljän kuukauden liikevaihto, 1,9 miljoonaa euroa, sisältyy kauden 2012 laajaan tuloslaskelmaan.

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT HANKINTAPÄIVÄNÄ OLIVAT SEURAAVAT:

milj. EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	2,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,6
Vaihto-omaisuus	1,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,3
Rahavarat	0,0
Varat yhteensä	6,1
Muut velat	-2,7
Laskennalliset verovelat	-0,3
Velat yhteensä	-3,0
Nettovarallisuus	3,1

LIIKEARVON SYNTYMINEN HANKINNASSA:

milj. EUR	
Luovutettu vastike	3,1
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta	0,0
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-3,1
Liikearvo	-
Rahana maksettu kauppahinta	3,1
Hankitun rahavarat	-0,0
Rahavirtavaikutus	3,1

Hankintaan liittyvät järjestelykulut, 0,3 miljoonaa euroa, liittyivät lainopillisiin neuvontapalveluihin sekä Due diligence -kuluihin.

Jos kauden 2012 hankinnat (Xanté ja Jaunalko) olisivat toteutuneet 1.1.2012 konsernin kauden liikevaihto olisi johdon arvion mukaan ollut 487,0 miljoonaa euroa ja konsernin kauden liiketulos 30,3 miljoonaa euroa hankintoihin liittyvät järjestelykulut (0,5 miljoonaa euroa) huomioiden.

MYYDYT TOIMINNOT

KAUDEN 2012 MYYNNIT

Altia myi toukokuussa Industrial Services -segmenttiin kuuluneet tytäryhtiöt VSD Logistics AB:n ja VSD Logistics AS:n Scanlog Skandinavisk Logistik AS:lle. Altia omisti tytäryhtiöstään VSD Logistics AS:stä 100 % sekä tytäryhtiöidensä kautta VSD Logistics AB:stä 100 %. Norjan kilpailuviraston hyväksynnän jälkeen määräysvalta siirtyi 2.5.2012. Myytyjen yhtiöiden varat ja velat oli luokiteltu myytävissä oleviksi pitkäaikaisiksi omaisuuseriksi.

MYYDYN YHTIÖN TOIMINTOJEN TULOS JA SEN LUOVUTUKSESTA JOHTUVAT VOITOT OLIVAT SEURAAVAT:

milj. EUR VSD Logistics AB:n ja VSD Logistics AS:n tulos	1.1.-1.5.2012	1.1.-31.12.2011
Tuotot	**10,0**	17,6
Kulut	**10,5**	17,7
Voitto ennen veroja	**-0,5**	-0,1
Verot	**-0,1**	-
Voitto verojen jälkeen	**-0,5**	-0,1

Myyntitulos konsernin tuloslaskelmassa:
Konsernissa kirjattiin VSD Logistics AB:n ja VSD Logistics AS:n myynnistä myyntivoittoa 4,5 miljoonaa euroa.
Voitto kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

3. *Liiketoiminnan muut tuotot*

milj. EUR	2013	2012
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	**2,8**	4,8
Vuokratuotot	**1,2**	1,4
Tuotot energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä	**3,5**	4,0
Tytäryhtiön likvidointivoitto	**1,9**	-
Muut tuottoerät	**2,6**	3,4
Yhteensä	**12,1**	13,6

4. *Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut*

milj. EUR	2013	2012
Palkat	**53,9**	51,3
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	**6,9**	7,0
Etuuspohjaiset järjestelyt	**0,7**	0,6
Muut henkilösivukulut	**6,7**	6,5
Yhteensä	**68,2**	65,4
Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana		
Työntekijät	**370**	415
Toimihenkilöt	**704**	692
Yhteensä	**1 074**	1 108

Lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä sekä palvelusvuosijärjestelystä on esitetty liitetiedossa 25. Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 30 Lähipiiritapahtumat.

5. *Poistot ja arvonalentumiset*

milj. EUR	2013	2012
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	**8,4**	7,8
Muut aineettomat hyödykkeet	**1,2**	1,7
Yhteensä	**9,6**	9,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	**3,7**	3,9
Koneet ja kalusto	**7,3**	7,4
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	**0,5**	0,5
Muut aineelliset hyödykkeet	**0,0**	0,0
Yhteensä	**11,4**	11,8
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat oikeudet	**0,9**	-
Maa-alueet	**1,8**	-
Koneet ja kalusto	**4,8**	-
Rakennukset	**8,1**	1,0
Arvonalentumiset yhteensä	**15,6**	1,0

Katsauskauden arvonalennukset liittyvät Altia Denmark A/S:n omistamaan logistiikkakeskukseen Svendborgissa sekä tuotemerkkien alaskirjauksiin.

Vertailuvuoden arvonalennus liittyi Altia Denmark A/S:n omistamaan logistiikkakeskukseen Odensessa. Logistiikkakeskus oli luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi ja se kuului Supply Chain -segmenttiin. Kauppa saatiin päätökseen joulukuussa 2012.

6. *Liiketoiminnan muut kulut*

milj. EUR	2013	2012
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	**0,1**	0,4
Vuokrakulut	**8,9**	7,9
Markkinointikulut	**15,9**	15,2
Matkustus- ja edustuskulut	**4,1**	4,0
Ostopalvelut	**9,4**	10,7
Huolto- ja ylläpitokulut	**7,6**	7,6
Autot ja kuljetuspalvelut	**1,5**	1,4
Energiakulut	**10,5**	8,4
ICT-kulut	**5,5**	5,2
Myyntiin liittyvät muuttuvat kulut	**16,5**	16,1
Muut kuluerät	**10,2**	9,7
Yhteensä	**90,1**	86,7
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	**0,3**	0,3
Veroneuvonta	**0,1**	0,1
Muut palkkiot	**0,4**	0,4
Yhteensä	**0,8**	0,7

7. *Tutkimus- ja kehittämismenot*

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 3,3 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa vuonna 2012).

8. *Rahoitustuotot*

milj. EUR	2013	2012
Korkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,6**	0,8
Lainat ja muut saamiset	**0,5**	0,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat	**0,1**	0,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	**0,3**	0,6
Korkotuotot yhteensä	**1,5**	2,3
Valuuttakurssivoitot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**3,4**	3,8
Lainat ja muut saamiset	**5,7**	1,9
Valuuttakurssivoitot yhteensä	**9,1**	5,7
Osinkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,1**	0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	**0,0**	0,1
Osinkotuotot yhteensä	**0,1**	0,1
Muut rahoitustuotot		
Voitot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	**0,0**	0,0
Lainat ja muut saamiset	**-**	0,0
Muut rahoitustuotot, muut	**-**	-
Muut rahoitustuotot yhteensä	**0,0**	0,0
Rahoitustuotot yhteensä	**10,6**	8,1

Liikevoiton yläpuolelle on kirjattu valuuttakurssieroja reskontrista yhteensä -0,3 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) sekä valuuttajohdannaisista 0,6 miljoonaa euroa (-1,3 miljoonaa euroa).

Konsernin valuuttariskien hallinnan periaatteista on kerrottu liitetiedossa 32 Rahoitusriskien hallinta kappaleessa Transaktioriski.

9. *Rahoituskulut*

milj. EUR	2013	2012
Korkokulut		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	**0,6**	1,2
Jaksotettuun hankintamenoon kirjatutut velat	**3,4**	3,2
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	**2,0**	2,1
Muut korkokulut	**0,6**	0,5
Korkokulut yhteensä	**6,6**	7,0
Valuuttakurssitappiot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**7,0**	2,6
Jaksotettuun hankintamenoon kirjatutut velat	**0,2**	0,7
Lainat ja muut saamiset	**2,0**	2,5
Valuuttakurssitappiot yhteensä	**9,2**	5,8
Muut rahoituskulut		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,0**	-
Muut rahoituskulut, muut	**0,5**	0,6
Tehoton osuus suojauslaskennan alaisista hyödykejohdannaisista	**0,0**	0,2
Muut hyödykejohdannaiset	**0,2**	0,2
Muut rahoituskulut yhteensä	**0,7**	0,9
Rahoituskulut yhteensä	**16,5**	13,8

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista kauden aikana kuluksi kirjattuja korkokuluja 0,2 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa vuonna 2012).

10. *Tuloverot*

milj. EUR	2013	2012
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	**3,5**	4,2
Edellisten tilikausien verot	**-0,1**	-0,0
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	**-2,8**	2,1
Verokantojen muutoksen vaikutus	**-1,4**	-2,3
Yhteensä	**-0,8**	4,0

Tuloslaskelman verokulun ja Altia-konsernin kotimaan verokannalla (24,5 % vuonna 2013, 24,5 % vuonna 2012) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2013	2012
Tulos ennen veroja	**-3,8**	24,6
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	**-0,9**	6,0
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	**-0,9**	0,3
Verovapaat tuotot	**-0,2**	-1,1
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	**0,7**	0,6
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	**-0,5**	0,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	**-0,1**	-0,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	**-0,3**	-0,2
Verokantojen muutosten vaikutus	**-1,4**	-2,3
Tilikauden tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	**2,8**	0,6
Verokulu tuloslaskelmassa	**-0,8**	4,0

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2013

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	**1,7**	**-0,6**	**1,1**
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä	**-0,1**	**-**	**-0,1**
Muuntoerot	**-14,9**	**-**	**-14,9**
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	**-3,8**	**0,1**	**-3,7**
Muut muutokset	**-0,2**	**-**	**-0,2**
Yhteensä	**-17,3**	**-0,5**	**-17,8**

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2012

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-2,1	0,5	-1,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä	0,0	-	0,0
Muuntoerot	7,1	-	7,1
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-10,0	2,5	-7,6
Muut muutokset	-0,3	-	-0,3
Yhteensä	-5,3	3,0	-2,3

11. *Osakekohtainen tulos*

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

	2013	2012
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden voitto/tappio, miljoonaa euroa	**-3,1**	20,8
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1000)	**35 985**	35 985
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	**-0,09**	0,58

12. *Aineettomat hyödykkeet*

milj. EUR	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	**130,8**	**10,9**	**0,4**	**164,9**	**307,0**
Lisäykset	**10,4**	**0,1**	**1,0**	**-**	**11,5**
Tytäryritysten hankinta	**6,0**	**-**	**-**	**1,7**	**7,7**
Vähennykset	**-0,1**	**-**	**-0,0**	**-**	**-0,1**
Kurssierot	**-4,7**	**-0,0**	**0,0**	**-10,1**	**-14,8**
Siirrot erien välllä	**0,3**	**-**	**-0,3**	**-**	**-0,0**
Hankintameno 31.12.2013	**142,7**	**11,0**	**1,0**	**156,4**	**311,2**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	**-77,4**	**-8,8**	**-**	**-54,4**	**-140,6**
Poistot	**-8,3**	**-1,2**	**-**	**-**	**-9,5**
Arvonalentumiset	**-0,9**	**-**	**-**	**-**	**-0,9**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**0,0**	**-**	**-**	**-**	**0,0**
Kurssierot	**3,4**	**0,0**	**-**	**5,4**	**8,8**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	**-83,2**	**-10,0**	**-**	**-49,0**	**-142,1**
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	**53.4**	**2.1**	**0.4**	**110.5**	**166.4**
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	**59.5**	**1.0**	**1.0**	**107.4**	**169.0**
Hankintameno 1.1.2012	112,9	11,9	0,2	147,2	272,2
Lisäykset	0,1	0,0	0,4	-	0,6
Tytäryritysten hankinta	14,4	-	0,0	9,0	23,4
Vähennykset	-0,8	-	-	3,1	2,4
Tytäryritysten myynti	-0,0	-1,1	-	0,1	-1,0
Kurssierot	3,4	0,0	-	5,6	9,1
Siirrot erien välllä	0,8	-	-0,2	-0,2	0,3
Hankintameno 31.12.2012	130,8	10,9	0,4	164,9	307,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-67,9	-8,1	-	-48,4	-124,4
Poistot	-7,9	-1,7	-	-	-9,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,8	-	-	-3,4	-2,6
Tytäryritysten myyntien kertyneet poistot	0,0	1,1	-	0,0	1,1
Kurssierot	-2,4	-0,0	-	-2,6	-5,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-77,4	-8,8	-	-54,4	-140,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	44,9	3,8	0,2	98,8	147,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	53,4	2,1	0,4	110,5	166,4

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konsernin liikearvo on arvonalentumistestausta varten kohdistettu juridisille yhtiöille, joista johdetaan erilliset testattavat rahavirtaa tuottavat yksiköt. Tämän lisäksi testattiin kauden aikana hankitut liiketoiminnat. Liikearvojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli tilikauden lopussa 107,4 milj. euroa (110,5) milj. euroa ja se jakautui segmenteittäin seuraavasti:

Altia Brands (entinen Brands) 89,4 (90,6) milj. EUR
Partner Brands (entinen Trading) 18,0 (19,9) milj. EUR

Hankittu Larsen SAS (sis. Altia Brands- segmenttiin) 1,7 miljoonaa euroa

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistetulle liikearvolle suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus, jossa niiden kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Arvonalentumistestaus suoritettiin 30.11.2013. Yhtiöillä ei ollut testausajankohtana muita rajattoman vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo. Arvonalentumistestaukset eivät osoittaneet tarvetta arvonalentumiskirjauksille. Arvonalentumiskirjauksia ei ollut myöskään vertailukaudella.

Markkinakohtaiset WACC-arviot on päivitetty 30.11.2013 tapahtunutta testausta varten perustuen markkinakohtaisiin referensseihin. Johto arvioi muiden kuin WACC:n kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta. Ennustejaksona on käytetty aikaisemman mallin mukaisesti seitsemää vuotta, jonka jälkeiset rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoidut rahavirrat tasaisen markkinakohtaisen kasvuarvion avulla. Ennakoitujen rahavirtojen diskonttauksessa käytetyt segmenttikohtaiset keskimääräiset painotetut pääomakustannukset olivat Suomessa 6,0 %, Norjassa 5,8 % ja Ruotsissa 5,9 %, Tanskassa 5,8 %, Virossa 8,4 % ja Latviassa 7,9 %. WACC on maakohtainen, joten Altia Brands -segmentissä on käytetty Suomen WACC:ia ja Partner Brands -segmentissä Norjan WACC:ia.

Rahavirtaennusteet perustuvat viimeisimpään pitkän aikavälin suunnitelmaan ulottuen vuoteen 2019. Tätä pidemmän aikavälin ennakoidut rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla rahavirrat 2 %:n vuosittaista kasvuarviota käyttäen. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvuarviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä.

Arvonalentumistestauksen herkkyysanalyysit

Sekä Altia Brandsin että Partner Brandsin osalta arvonalentumistestaus osoittaa, että ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Mikäli Altia Brandsin liikevoittoprosentti laskisi 5 % -yksikköa päätearvossa ja WACC kasvaisi 6 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Mikäli Partner Brandsin liikevoittoprosentti laskisi 5 % -yksikköä päätearvossa ja WACC kasvaisi 8 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

13. *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*

milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hytödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	**4,3**	**104,1**	**148,2**	**0,6**	**3,5**	**260,7**
Lisäykset	**-**	**0,1**	**0,5**	**0,0**	**15,2**	**15,8**
Tytäryritysten hankinta	**-**	**3,7**	**2,4**	**-**	**-**	**6,2**
Vähennykset	**-0,0**	**-3,6**	**-0,8**	**-0,0**	**-**	**-4,4**
Kurssierot	**0,0**	**0,0**	**-0,2**	**-**	**-0,0**	**-0,2**
Siirrot erien välllä	**-**	**4,0**	**5,4**	**0,0**	**-9,4**	**0,0**
Hankintameno 31.12.2013	**4,2**	**108,4**	**155,4**	**0,6**	**9,3**	**278,0**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	**-**	**-69,6**	**-115,8**	**-0,1**	**-**	**-185,6**
Poistot	**-**	**-3,7**	**-7,7**	**-0,0**	**-**	**-11,4**
Arvonalentumiset	**-1,8**	**-8,1**	**-4,8**	**-**	**-**	**-14,7**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**-**	**3,4**	**0,4**	**-**	**-**	**3,8**
Kurssierot	**0,0**	**0,0**	**0,2**	**0,0**	**-**	**0,2**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	**-1,8**	**-78,1**	**-127,8**	**-0,1**	**-**	**-207,7**
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	**4,3**	**34,5**	**32,3**	**0,5**	**3,5**	**75,1**
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	**2,5**	**30,3**	**27,7**	**0,5**	**9,3**	**70,3**
Hankintameno 1.1.2012	5,4	104,5	154,8	1,5	2,4	268,6
Lisäykset	-	0,0	1,5	-	12,2	13,7
Tytäryritysten hankinta	0,0	0,2	0,4	-	0,0	0,7
Vähennykset	-1,2	-6,8	-12,9	-0,9	-	-21,8
Tytäryritysten myynti	-	-	-0,3	-	-	-0,3
Kurssierot	-0,0	-0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Siirrot erien välllä	0,0	6,2	4,5	0,0	-11,1	-0,3
Hankintameno 31.12.2012	4,2	104,1	148,2	0,6	3,5	260,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-	-67,5	-119,6	-1,0	-	-188,1
Poistot	-	-3,9	-7,9	-0,0	-	-11,8
Arvonalentumiset	-	-1,0	-	-	-	-1,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	2,8	11,5	0,9	-	15,2
Tytäryritysten myyntien kertyneet poistot	-	-	0,3	-	-	0,3
Kurssierot	-	-0,0	-0,1	-	-	-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-	-69,6	-115,8	-0,1	-	-185,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	5,4	37,0	35,2	0,5	2,4	80,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	4,2	34,5	32,3	0,5	3,5	75,1

Keskeneräisiin investointeihin liittyviä sitoumuksia oli katsauskauden lopussa 8,4 miljoonaa euroa (- miljoonaa euroa vuoden 2012 lopussa).

Rahoitusleasingjärjestelyt:

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

milj. EUR	2013	2012
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 31.12.	**6,7**	6,6
Kertyneet poistot 31.12.	**-4,9**	-4,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,9**	2,2

Fortum Lämpö Oy on rakentanut kustannuksellaan höyrykeskuksen Altian tehdasalueelle Rajamäelle. Sopimusehtojen mukaan Altialla on velvollisuus ostaa Fortumin omistama höyrykeskus itselleen sopimuskauden päättyessä 31.12.2017 tai sopimuksen purkautuessa. Altia maksaa höyrykeskusta Fortumille vuosittain 15 vuoden ajan energiamaksujen muodossa, minkä jälkeen omistus siirtyy Altialle. Omaisuuden taloudellinen pitoaika on 15 vuotta.

Rakennusaikaiset korot:

Vuonna 2013 aloitetun tehdaskiinteistön rakentamisesta syntyvät vieraan pääoman menot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. 31.12.2013 aktivoidut vieraan pääoman menot olivat 0,0 miljoonaa euroa.

14. *Sijoituskiinteistöt*

milj. EUR	2013	2012
Hankintameno 1.1.	**0,0**	0,0
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Tilikauden lopussa	-	0,0
Käypä arvo	-	0,4

Altia soveltaa sijoituskiinteistöjen käsittelyyn hankintamenomallia.

15. *Myytävissä olevat sijoitukset*

milj. EUR	2013	2012
Noteeraamattomat osakkeet	**0,8**	0,8

16. *Muut saamiset*

milj. EUR	2013	2012
Pääomalainasaaminen	**0,8**	0,8

17. *Laskennalliset verosaamiset ja -velat*

milj. EUR	1.1.2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	Ostetut / myydyt liike-toiminnot	31.12.2013
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2013 aikana:						
Laskennalliset verosaamiset:						
Verotukselliset tappiot	-	0,6	-	-	-	0,6
Eläke-etuudet	5,1	0,1	0,1	-0,1	-	5,3
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	-0,0	-	-0,0	-	0,0
Suojausrahastoon kirjatut	1,4	-	-0,6	-0,0	-	0,8
Muut erät	1,6	-1,2	-	-0,0	-	0,4
Yhteensä	8,2	-0,5	-0,5	-0,1	0,0	7,2
Laskennalliset verovelat:						
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	5,6	-1,9	-	-0,0	-	3,7
Suojausrahastoon kirjatut	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	9,4	-2,3	-	-0,3	1,7	8,5
Muut erät	9,8	-0,5	-	-0,1	-	9,2
Yhteensä	24,9	-4,7	0,0	-0,5	1,7	21,3

milj. EUR	1.1.2012	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	Ostetut / myydyt liike-toiminnot	31.12.2012
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana:						
Laskennalliset verosaamiset:						
Eläke-etuudet	2,9	-0,3	2,5	0,1	-0,1	5,1
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	-0,1	-	0,0	-	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,9	-	0,5	0,0	-0,0	1,4
Muut erät	2,5	-0,7	-	-0,0	-0,1	1,6
Yhteensä	6,5	-1,1	3,0	0,0	-0,2	8,2
Laskennalliset verovelat:						
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	5,1	0,4	-	0,1	0,1	5,6
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	-0,0	-	-	-
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	10,3	-4,4	-	0,0	3,5	9,4
Muut erät	6,9	2,8	-	0,2	-	9,8
Yhteensä	22,3	-1,3	-0,0	0,3	3,5	24,9

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska voitonjako ei ole todennäköistä nähtävissä olevassa tulevaisuudessa.

Konsernilla oli 31.12.2013 yhteensä 11,5 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.
31.12.2012 konsernilla oli 2,4 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista.

18. Vaihto-omaisuus

milj. EUR	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	**48,3**	33,9
Keskeneräiset tuotteet	**21,8**	15,4
Valmiit tuotteet	**13,6**	14,8
Tavarat	**26,5**	27,0
Ennakkomaksut	**0,1**	0,1
Yhteensä	**110,3**	91,2

Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihto-omaisuudesta on kirjattu arvonalentumistappioita 5,4 miljoonaa euroa (3,3 miljoonaa euroa vuonna 2012).

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)

milj. EUR	2013	2012
Myyntisaamiset		
Ulkoiset myyntisaamiset	**124,4**	183,9
Myyntisaamiset yhteisyrityksiltä	**0,2**	0,2
Siirtosaamiset		
Korkosaamiset	**0,0**	0,0
Henkilökulujaksotukset	**0,1**	0,2
Muut siirtosaamiset	**1,8**	2,8
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	**0,2**	0,3
Muut saamiset	**3,9**	8,5
Yhteensä	**130,7**	195,9

Altia solmi raportointikaudella puitesopimuksen myyntisaamisten myyntiohjelmasta. Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten kassavirtavaikutus oli 44,0 miljoonaa euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. EUR	2013	Arvon-alentumistappiot	Netto 2013
Erääntymättömät myyntisaamiset	**119,8**	**-**	**119,8**
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**3,2**	**-**	**3,2**
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**0,7**	**-**	**0,7**
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**0,0**	**-**	**0,0**
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**1,8**	**-0,8**	**0,9**
Yhteensä	**125,5**	**-0,8**	**124,6**

milj. EUR	2012	Arvon-alentumistappiot	Netto 2012
Erääntymättömät myyntisaamiset	170,8	-	170,8
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	12,5	-	12,5
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,3	-	0,3
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,1	-	0,1
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,5	-1,1	0,4
Yhteensä	185,2	-1,1	184,1

Tilikauden aikana myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,1 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa vuonna 2012).

20. *Muut rahoitusvarat*

milj. EUR	2013	2012
Pankkitalletukset	**0,0**	0,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat tilikauden lopussa	**0,0**	0,0

21. *Muut sijoitukset*

milj. EUR	2013	2012
Julkisesti noteeratut osakkeet	-	0,8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,0**	0,8

22. *Rahavarat*

milj. EUR	2013	2012
Käteinen raha ja pankkitilit	**74,5**	38,4
Muut rahavarat	**1,6**	1,8
Yhteensä	**76,1**	40,2

23. *Oma pääoma*

Osakepääoma Osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2013 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet.

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:

Ylikurssirahasto Ylikurssirahasto sisältää ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa osakemerkinnöistä saatujen rahasuoritusten järjestelyn ehtojen mukaan ylikurssirahastoon kirjatun osuuden.

Suojausrahasto Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset tehokkaaksi todettujen suojausten osalta.

Käyvän arvon rahasto Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset.

Muuntoerot Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Konsernin kumulatiiviset muuntoerot 31.12.2013 olivat yhteensä -1,2 miljoonaa euroa (13,4 miljoonaa euroa vuonna 2012).

24. Korolliset velat

milj. EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset		
Rahalaitoslainat	**132,7**	129,2
Rahoitusleasingvelat	**1,9**	2,2
Yhteensä	**134,6**	131,4
Lyhytaikaiset		
Rahalaitoslainat	**7,5**	19,5
Yritystodistukset	**44,0**	20,5
Rahoitusleasingvelat, seuraavan vuoden lyhennykset	**0,5**	0,5
Yhteensä	**52,0**	40,4

Korolliset pitkäaikaiset rahalaitoslainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Konsernin korolliset velat erääntyvät seuraavasti:

2013 milj. EUR	2014	2015	2016	2017	2018-	2019-
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	**51,5**	**68,2**	**7,5**	**7,5**	**50,0**	-
Rahoitusleasingvelat	**0,6**	**0,6**	**0,5**	**0,9**	-	-
Yhteensä	**52,1**	**68,8**	**8,0**	**8,4**	**50,0**	-

2012 milj. EUR	2013	2014	2015	2016	2017	2018-
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	40,0	19,2	110,8	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	0,6	0,6	0,5	0,5	0,9	-
Yhteensä	40,6	19,8	111,4	0,5	0,9	-

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2013	2012
EUR	**126,6**	118,7
SEK	**7,9**	12,7

Konsernin velkojen efektiivisten korkokantojen (p.a.) painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2013	2012
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat, EUR	**2,6 %**	2,4 %
Rahalaitoslainat, SEK	**2,8 %**	3,0 %

Konsernin rahoitusleasingvelkojen korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2013	2012
Rahoitusleasingvelat	**3,0 %**	3,0 %

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2013	2012
EUR	**52,0**	35,5
SEK	**-**	4,7
LVL	**-**	0,3

Konsernin rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat ovat seuraavat:

milj. EUR	2013	2012
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	**0,6**	0,6
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	**2,1**	2,6
Vähimmäisvuokrat yhteensä	2,7	3,2
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	**0,5**	0,5
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	**1,9**	2,2
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	2,3	2,7
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	**-0,4**	-0,5
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	2,3	2,7

25. *Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet*

a) ELÄKEVELVOITTEET

Konserni on ottanut 1.1.2013 käyttöön uudistetun IAS 19 -standardin. Käyttöönoton vaikutukset on esitetty kohdassa Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet/Laatimisperusta.

Työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi konsernilla on eri maissa, joissa se toimii, paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin perustuvia eläkejärjestelyjä. Suomalaisissa yhtiöissä henkilökunnan lakisääteinen eläketurva (TyEL) on järjestetty vakuutusyhtiön kautta, jolloin TyeL on maksupohjainen järjestely. Myös muissa maissa järjestelyt ovat maksupohjaisia ja ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen lainsäädännön ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta Suomessa, Norjassa ja Ranskassa. Suomen etuuspohjaiset eläkejärjestelyt hoidetaan henkivakuutusyhtiön kautta. Etuuspohjaisiksi luokitelluissa järjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä lasketaan palkan, työssäolovuosien ja oletetun eliniän perusteella. Suomen lisäeläkejärjestelyt koskevat pääosin jo alkaneita eläkkeitä ja vapaakirjoja, joiden osalta yhtiön vastuu rajoittuu pääosin eläkkeiden ja vapaakirjojen indeksikorotuksiin. Norjan ja Ranskan eläkejärjestelyt koskevat ainoastaan muutamaa henkilöä, joten vastuiden määrät eivät ole konsernin kannalta olennaisia.

Etuuspohjainen eläkevelka taseessa:

milj. EUR	2013	2012
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	**2,3**	1,7
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	**98,9**	105,7
Varojen käypä arvo	**-75,3**	-85,5
Verojen osuus, Norja	**0,3**	0,2
Nettomääräinen eläkevelka taseessa	**26,3**	22,2

Etuuspohjainen eläkekulu tuloslaskelmassa:

milj. EUR	2013	2012
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	**-0,5**	-0,5
Nettokorko	**-0,6**	-0,5
Verojen vaikutus, Norja	**-0,0**	-0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	**-1,2**	-1,1
Muun laajan tuloksen erät:		
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun ja -tuottoon sisältyviä eriä	**-7,4**	6,3
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (tai tappio)	**-0,3**	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitto (tai tappio)	**2,5**	-18,8
Kokemusperäiset voitot ja tappiot	**1,4**	2,7
Verojen vaikutus, Norja	**-0,1**	-0,2
Laaja tulos yhteensä	**-3,8**	-10,0

Eläkevelvoitteen ja varojen käypien arvojen muutokset:

Velvoitteen nykyarvo, milj. EUR	2013	2012
Velvoite tilikauden alussa	**107,6**	93,1
Työsuorituksesta johtuvat menot	**0,6**	0,5
Korkomenot	**3,1**	4,0
Maksetut etuudet	**-6,0**	-5,9
Kurssierot	**-0,5**	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	**-3,6**	16,1
Velvoitteen vapautumisen vaikutus	**-**	-0,6
Verojen vaikutus, Norja	**0,3**	0,2
Velvoite tilikauden lopussa	**101,5**	107,6

Järjestelyn varojen käyvät arvot	2013	2012
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	**85,5**	80,0
Korkotuotot	**2,5**	3,5
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	**0,7**	1,5
Varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää erää	**-7,4**	6,3
Maksetut etuudet	**-6,0**	-5,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	**75,3**	85,5

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei voida esittää, koska varallisuutena käsitellään vakuutusyhtiöihin maksettua karttuneen vastuun osaa. Varallisuus on vakuutusyhtiön vastuulla ja osa sen koko sijoitusomaisuutta eikä siitä ole määriteltävissä omaisuusryhmien osuuksia.

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,4 miljoonaa euroa vuonna 2014.

Nettovelan täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2013	2012
Eläkevelka 1.1.	**22,2**	13,0
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	**1,1**	1,0
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	**3,8**	10,0
Työantajan suorittamat maksut järjestelyyn	**-0,7**	-1,5
Maksetut etuudet	**-0,0**	-0,1
Verojen vaikutus, Norja	**0,1**	0,0
Kurssierot	**-0,3**	-0,4
Eläkevelka 31.12.	**26,3**	22,2

Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset:

Suomi		
Diskonttauskorko	**3,3 %**	3,0 %
Eläkkeiden korotus	**2,1 %**	2,1 %
Tuleva palkankorotusolettamus	**3,3 %**	2,5 %
Vakuutusyhtiön hyvitysolettamus	**0,0 %**	0,5 %
Norja		
Diskonttauskorko	**3,3 %**	2,2 %
Eläkkeiden korotus	**2,0 %**	2,0 %
Tuleva palkankorotusolettamus	**3,8 %**	0,0 %

Velvoitteen painotettu keskimääräinen duraatio on 15,5 vuotta.

Herkkyysanalyysi, vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen ja varoihin

Oletus	Oletuksen muutos	Velvoitteen muutos, milj. EUR	Varojen muutos, milj. EUR	Velvoitteen muutos, %	Varojen muutos, %
Diskonttokorko	+0,5%	-5,4	-3,4	-5,4 %	-4,6 %
Eläkkeiden nousuvahti	+0,5%	0,3	0,0	0,3 %	0,0 %
Palkkojen nousuvauhti	+0,5%	3,7	2,4	3,6 %	3,1 %
Kuolleisuuden muutos	1 vuosi eliniän odotteessa	6,0	0,0	5,9 %	0,0 %
Vakuutusyhtiön hyvitys	+0,5%	0,0	4,1	0,0 %	5,4 %

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei konsernissa sisälly merkittäviä riskejä, koska velvoitteet on vakuutettu. Riskinä on lähinnä eläkeindeksin rahoittamiseen liittyvä riski. Eläkeindeksin nousu kasvattaa yhtiön velan määrää.

Diskonttokoron muuttuminen vaikuttaa eläkevelvoitteiden lisäksi myös varoihin, joten riski kohdistuu nettovelkaan.

b) MUUT PITKÄAIKAISET TYÖSUHDE-ETUUDET: PALVELUSVUOSIPALKKIOT

Altia Oyj:ssä ennen 1.1.1994 työsuhteensa aloittaneille henkilöille on laskettu työsuhteen pituuden perusteella palvelusvuosipalkkiot, joita on päivitetty vuosittain. Järjestely on lopetettu vuoden 2012 aikana. Kertyneet etuudet on maksettu työntekijöille joko rahana tai vapaana vuosien 2012 ja 2013 aikana. Etuuden määrä konsernissa oli seuraava:

Palvelusvuosipalkkioista aiheutuneet

milj. EUR	2013	2012
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo / alikate	-	0,1

Muista työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut tuloslaskelmassa:

milj. EUR	2013	2012
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-	-0,0
Korkomenot	-	-0,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-	0,2
Yhteensä	-	0,2

Taseessa esitettyjen muista työsuhde-etuuksista aiheutuvien velvoitteiden ja varojen käypien arvojen muutokset:

Velvoitteen nykyarvo	2013	2012
Velvoite tilikauden alussa	**0,1**	0,6
Työsuorituksesta johtuvat menot	-	0,0
Korkomenot	-	0,0
Maksetut etuudet	**-0,1**	-0,3
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-	-0,2
Velvoite tilikauden lopussa	-	0,1

Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset:

	2013	2012
Suomi		
Diskonttauskorko	-	3,0 %
Tuleva palkankorotusolettamus	-	2,5 %

26. *Ostovelat ja muut velat*

milj. EUR	2013	2012
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	**38,7**	36,9
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	**2,4**	4,3
Muut siirtovelat	**18,9**	17,1
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	**4,7**	6,8
Valmistevero	**65,1**	64,0
ALV-velka	**32,1**	32,3
Muut velat	**11,7**	12,6
Yhteensä	**173,6**	173,9

27. *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunkin rahoitusinstrumenttien erän käyvät arvot ja konsernitaseen arvoja vastaavat kirjanpitoarvot luokittain.

2013 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	15.	-	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Lainasaamiset	16.	-	-	0,8	-	-	0,8	0,8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19.	-	-	127,4	-	-	127,4	127,4
Valuuttatermiinit	19.	0,0	0,2	-	-	-	0,2	0,2
Rahavarat	22.	-	-	76,1	-	-	76,1	76,1
Yhteensä		**0,0**	**0,2**	**204,3**	**0,8**	**-**	**205,4**	**205,4**
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	134,5	134,5	134,5
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	52,0	52,0	52,0
Ostovelat ja muut velat	26.	-	-	-	-	40,1	40,1	40,1
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	26.	3,4	-	-	-	-	3,4	3,4
Valuuttatermiinit	26.	0,4	0,0	-	-	-	0,4	0,4
Hyödykejohdannaiset	26.	0,2	0,6	-	-	-	0,9	0,9
Yhteensä		**4,0**	**0,7**	**-**	**-**	**226,6**	**231,3**	**231,3**

2012 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	15.	-	-	-	0,9	-	0,9	0,9
Lainasaaminen	16.	-	-	0,8	-	-	0,8	0,8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Julkisesti noteeratut osakkeet	21.	-	0,8	-	-	-	0,8	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19.	-	-	190,7	-	-	190,7	190,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset/ Johdannaissopimukset								
Valuuttatermiinit	19.	0,3	0,1	-	-	-	0,3	0,3
Rahavarat	22.	-	-	40,2	-	-	40,2	40,2
Yhteensä		0,3	0,9	231,7	0,9	-	233,7	233,7
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	131,4	131,4	131,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	40,4	40,4	40,4
Ostovelat ja muut muut velat	26.	-	-	-	-	39,1	39,1	39,1
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	26.	5,3	0,0	-	-	-	5,4	5,4
Valuuttatermiinit	26.	0,5	0,3	-	-	-	0,8	0,8
Hyödykejohdannaiset	26.	0,1	0,5	-	-	-	0,6	0,6
Yhteensä		6,0	0,8	-	-	211,0	217,7	217,7

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. EUR	2013	2012
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	**126,3**	134,0
Valuuttatermiinit	**21,9**	26,4
Hyödykejohdannaiset, sähkö	**2,6**	2,7
	0,1TWh	0,1 TWh
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	**-**	45,0
Valuuuttatermiinit	**47,5**	89,4
Hyödykejohdannaiset, sähkö	**2,3**	2,3
	0,05 TWh	0,05 TWh

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien luokittelu. Luokittelulla mahdollistetaan käypien arvojen suhteellisen luotettavuuden arviointi. Muiden tasoon 2 luokiteltavien rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

Rahoitusvarat, käypä arvo

milj. EUR	2013	2012
TASO 1		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Julkisesti noteeratut osakkeet	-	0,8
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Valuuttatermiinit	**0,2**	0,1
Korkojohdannaiset	-	-
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	**0,0**	0,3
Korkojohdannaiset	-	-
TASO 3		
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Noteeraamattomat osakkeet	**0,8**	0,9

Rahoitusvelat, käypä arvo

milj. EUR	2013	2012
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Valuuttatermiinit	**0,0**	0,3
Korkojohdannaiset	-	0,0
Hyödykejohdannaiset	**0,6**	0,5
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	**0,4**	0,5
Korkojohdannaiset	**3,4**	5,3
Hyödykejohdannaiset	**0,2**	0,1

Seuraavassa taulukossa on esitetty realisoimattomien johdannaiskauppojen positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot sekä niiden netto. Johdannaiskauppojen puitesopimusten mukaan kuittamisoikeus ei aina ole juridisesti pätevä.

Nettopositiot 2013

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	**Käypä arvo, netotus-sopimusten piirissä**	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	**1,9**	-1,9	0,0
Johdannaisvelat	**5,5**	-1,9	3,6

Nettopositiot 2012

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	**Käypä arvo, netotus-sopimusten piirissä**	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	**1,1**	-1,1	0,0
Johdannaisvelat	**6,9**	-1,1	5,8

OSAKESIJOITUKSET

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat pitkäaikaisista sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, sillä niiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

Sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin on arvostettu toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella raportointikauden päättymispäivän ostokurssiin ja kirjattu lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISET

Valuuttatermiinien käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käypiä arvoja määritettäessä on käytetty tulevien kassavirtojen nykyarvomenetelmää. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen arvostushetkellä. Osaan valuutta- ja korkojohdannaisista sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan tilikauden laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

Altia käyttää sähkön hintariskin suojaamiseen sähköjohdannaisia. Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa osaan sähköjohdannaisista, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

RAHALAITOS- JA YRITYSTODISTUSLAINAT

Rahalaitos- ja yritystystodistuslainojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla näiden tulevat rahavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla lisättynä Altian luottoriskipreemiolla. Tilinpäätöshetkellä, johtuen markkinakorkojen poikkeuksellisen alhaisesta tasosta sekä lainojen jälleenrahoituksesta joulukuussa, lainojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten leasingsopimusten vastaavaa korkoa.

OSTOVELAT SEKÄ MUUT VELAT TAI SAAMISET

Lyhyestä maturiteetista johtuen ostovelkojen sekä muiden lyhytaikaisten saamisten ja velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

28. *Osakkuus- ja yhteisyritykset*

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus yhteisyrityksessä, Roal Oy:ssa (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa entsyymiliiketoimintaa. Yhteisyrityksen toinen omistaja on ABF Overseas Ltd.

Konsernilla on 25,53 %:n omistusosuus Palpa Lasi Oy:stä (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa lasisten juomapakkausten kierrätys- ja uusiokäyttötoimintaa.

Molemmat yhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä:

milj. EUR	2013	2012
Tilikauden alussa	**8,9**	8,9
Lisäykset	**-**	0,0
Osuus tilikauden tuloksesta	**1,3**	1,0
Saadut osingot	**-0,7**	-0,9
Muut muutokset	**-0,1**	-0,1
Tilikauden lopussa	**9,5**	8,9

Osakkuus- ja yhteisyritysten taloudellinen yhteenveto:

milj. EUR	2013	2012
Varat	**44,9**	42,3
Velat	**28,5**	24,5
Nettovarat / (-velvoitteet)	**16,4**	17,8
Liikevaihto	**59,8**	44,6
Tilikauden voitto	**0,0**	2,0

29. *Vakuudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat*

Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. EUR	2013	2012
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	**18,5**	18,5
Takaukset	**6,9**	5,0
Vakuudet yhteensä	**25,4**	23,5
Muut vastuusitoumukset		
Muut vuokrasopimukset		
Erääntyminen yhden vuoden kuluessa	**4,1**	5,8
Erääntyminen vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	**13,9**	13,4
Muut vuokrasopimukset yhteensä	**18,0**	19,2
Muut vastuut	**17,0**	9,5
Vastuusitoumukset yhteensä	**35,0**	28,7
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	**60,4**	52,3

Taseen ulkopuoliset varat

Päästöoikeudet, tonneja (t)	2013	2012
Saadut päästöoikeudet	**29 533**	54 632
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	**98 743**	89 088
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	**-285**	-
Palautetut päästöoikeudet	**-39 107**	-
Toteutuneet päästöt	**-37 505**	-44 977
Päästöoikeudet 31.12.	**51 379**	98 743

milj. EUR		
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	**0,2**	0,6

Päästöoikeudet oli myönnetty kaudelle 2008-2012. Vuoden 2013 päästöoikeudet ja totetuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2014 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

30. *Lähipiiritapahtumat*

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa, yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty liitetiedossa 31 Konserniyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja heidän perheenjäsenensä sekä Suomen valtio, joka omistaa Altian osakkeista 100 %. Lähipiiritapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50-prosenttisesti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet. Liiketoimet muiden yhteisöjen kanssa hinnoitellaan markkinaehtoisesti.

Johdon työsuhde-etuudet sisältävät sekä toimitusjohtajan että johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet. Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Lähipiirin kanssa ovat toteutuneet seuraavat liiketapahtumat:

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden määrä; asiakkaat 8 (14) kpl ja toimittajat 11 (13) kpl.

a) Tavaroiden ja palvelujen myynnit

milj. EUR	2013	2012
Tavaroiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**333,4**	360,8
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**2,7**	2,5
Yhteensä	**336,1**	363,3

b) Tavaroiden ja palvelujen ostot

milj. EUR	2013	2012
Tavaroiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**6,2**	9,6
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**0,0**	0,0
Palvelujen ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**2,0**	2,3
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**4,1**	3,8
Yhteensä	**12,3**	15,7

c) Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista

milj. EUR	2013	2012
Tavaroiden ja palveluiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**10,5**	57,4
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**0,2**	0,2
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**0,6**	0,2
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**0,0**	0,0

Velat ja saamiset yhteisyritykseltä on eritelty kyseisten tase-erien liitetiedoissa (liitetiedot 19. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) ja 26. Ostovelat ja muut velat.)

d) Johdon palkat ja palkkiot

milj. EUR	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet (emoyhtiön toimitusjohtaja ja sijainen)	**0,4**	0,3
Toimisuhteen päättymisen jälkeiset palkat ja muut etuudet	**0,5**	-
Tulospalkkiot ja palkkiot pitkäjänteisestä kannustinjärjestelmästä	**0,2**	0,3
Yhteensä	**1,0**	0,7

Toimitusjohtaja Antti Pankakoski vapautettiin tehtävästään 21.11.2013.

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	**0,2**	0,2
Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet		
Palkat ja lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	**1,6**	1,5

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.
Vapaaehtoiset eläkkeistä aiheutuneet kustannukset olivat 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

31. *Konserniyritykset*

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
TYTÄRYHTIÖT		
A-Beverages Oy, Helsinki	100,00	100,00
Altia Eesti AS, Viro	100,00	100,00
Altia Denmark A/S, Tanska	100,00	100,00
Altia Holding Sweden AB, Ruotsi	100,00	100,00
Altia Norway AS, Norja (ent. Altia Norway Services AS)	100,00	100,00
Altia Sweden AB, Ruotsi	-	100,00
Altia Sweden Services AB, Ruotsi	-	100,00
Alpha Beverages Oy, Helsinki (ent. SkyCellar Oy)	100,00	100,00
Best Buys International AS, Norja	100,00	100,00
BevCo AB, Ruotsi	-	100,00
Bibendum AB, Ruotsi	-	100,00
Bibendum AS, Norja	100,00	100,00
CS Holding 12 Oy, Helsinki	-	100,00
ExCellar Oy, Helsinki	100,00	100,00
Explorer AB, Ruotsi	-	100,00
Harald Zetterström oy/ab, Helsinki	100,00	100,00
Interbev AS, Norja	100,00	100,00
Kron AB, Ruotsi	-	100,00
Larsen SAS, Ranska	100,00	100,00
Lord Calvert AB, Ruotsi	-	100,00
OP Anderson AB, Ruotsi	-	100,00
Philipson & Söderberg AB, Ruotsi	-	100,00
Prime Wines Oy, Helsinki	100,00	100,00
Premium Wines AS, Norja	100,00	100,00
Päronkonjak i Sverige AB, Ruotsi	-	100,00
SIA Altia Latvia, Latvia	100,00	100,00
Ström AS, Norja	100,00	100,00
Svenska Nubbar AB, Ruotsi	-	100,00
Oy Wennerco Ab, Espoo	-	100,00
The Xanté Company AB, Ruotsi	-	100,00
Vinuversum AB, Ruotsi (ent. Ölcompagniet i Sverige AB)	-	100,00
Winter Wines Nordic Ab, Ruotsi	-	100,00
OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET		
Roal Oy, Nurmijärvi	50,00	50,00
Palpa Lasi Oy, Helsinki	25,53	25,53

32. *Rahoitusriskien hallinta*

RAHOITUSRISKIEN HALLINTAPERIAATTEET

Rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan konsernin taloudellinen vakaus ja riittävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuus eri markkinatilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tukea liiketoimintoja tunnistamaan liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä ja niiden hallintaa sekä suojautumaan olennaisilta rahoitusriskeiltä.

Konserni altistuu erilaisille markkinariskeille, joiden muutokset vaikuttavat yhtiön varoihin, velkoihin ja ennakoituihin liiketoimiin. Riskit aiheutuvat korkojen, valuuttojen ja hyödykkeiden markkinahintojen muutoksista. Näistä markkinariskeistä aiheutuvien riskien hallintaan voidaan käyttää valittuja johdannaisinstrumentteja. Altia suojaa pääasiassa vain konsernin rahavirtaan vaikuttavia riskejä sekä harkinnan mukaan joitakin valuuttamääräisiä tase-eriä. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojautumiseen edellä mainituilta riskeiltä. Osaan korko- , valuutta- sekä sähköjohdannaisista sovelletaan IAS 39 -standardin suojauslaskennan periaatteita. Rahoitusriskien hallintaa toteutetaan hallituksen hyväksymien riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti osana konsernin riskienhallintaa. Perustan rahoitusriskien hallinnalle muodostavat Altian rahoitus-, luotto- sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen tähtäävät periaatteet.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Rahoitukseen liittyvät prosessin erityispiirteet on kuvattu jäljempänä markkina-, likviditeetti- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä. Rahoitusriskitilanteesta raportoidaan säännöllisesti tarkastuskomitealle ja Altian hallitukselle. Merkittävimpien riskien hallintaa koskevat periaatepäätökset tekee yhtiön hallitus.

Altian hallitus on hyväksynyt osana rahoitusriskien hallintaperiaatteita rahoitusinstrumenttien luettelon, jossa erityyppisten rahoitusriskien osalta on määritelty hyväksytyt instrumentit, niiden käyttötarkoitus ja käytöstä päättävä henkilö.

RAHOITUKSEN RISKIENHALLINTAORGANISAATIO

Konsernin johdolle raportoidaan rahoitusasioista säännöllisesti. Hallitus käsittelee tapauskohtaisesti kaikki olennaiset rahoitusasiat, kuten konsernin sisäiset ja ulkoiset lainajärjestelyt.

Rahoitustoimintoa ja rahoitusriskien hallintaa Altiassa koskevat tehtävät ja vastuut on kuvattu rahoitusriskien hallintaperiaatteissa. Konsernin rahoitusosasto vastaa keskitetystä rahoitustoiminnosta ja sen hallinnasta, rahoituksen varmistamisesta, riskien tunnistamisesta sekä tarvittaessa suojausten toteuttamisesta ulkopuolisten vastapuolten kanssa. Liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omaan operatiiviseen liiketoimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja rahavirtojen ennustamisesta.

Riskikeskittymät

Altia analysoi huolellisesti toimintoihinsa liittyviä rahoitusriskejä ja riskikeskittymiä. Tämän arvioinnin tuloksena tunnistetut riskikeskittymät on kuvattu markkina- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä.

MARKKINARISKI

Altia määrittelee markkinariskin riskiksi, jossa rahoitusinstrumentin käypä arvo tai tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutosten takia. Konsernin tärkeimmät markkinariskit ovat valuuttariski, korkoriski ja hintariskit.

1. VALUUTTARISKI

Altia altistuu valuuttariskeille viennin ja tuonnin, konsernin sisäisen rajat ylittävän kaupan sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden kanssa tehtävien sisäisten lainojen ja sijoitusten kautta. Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakursseihin liittyviä epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutusta konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Transaktioriski

Transaktioriski aiheutuu valuuttamääräisistä tase-eristä sekä tulevista rahavirroista: tuonnista, viennistä ja pääomavirroista. Transaktioriskin hallinnalla pyritään suojaamaan konsernia valuuttakurssien muutosten vaikutuksilta tulokseen.

Kaupallisista rahavirroista tavoitteena on suojata 60-80 % silloin, kun ne katsotaan erittäin todennäköisiksi. Keskimääräinen suojausaste on pysynyt tavoitetasolla. Suojaukset toteutetaan valuuttatermiineillä tai -optioilla seuraavan enintään kahdentoista kuukauden aikana lähinnä asiakkaiden hinnoitteluajanjaksojen mukaisessa rytmissä. Altia voi soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa, valuuttaoptioihin ei suojauslaskentaa ole sovellettu.

Konsernin sisäiset lainajärjestelyt suojataan enintään 100 %:sti, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Myös Tanskan kruunun määräiset sisäiset lainat on suojattu.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin nettovaluuttapositio valuuttapareina: toimintavaluutta – transaktiovaluutta. Nettovaluuttariski on huomioitu taulukossa silloin, kun transaktiovaluutta on muu kuin yhtiön toimintavaluutta. Euron ja Tanskan kruunun sekä euron ja Latvian latin välistä kaupallista kurssiriskiä ei ole raportoitu erikseen eikä suojattu johtuen näiden valuuttojen kiinteästä sidoksesta euroon:

TAULUKKO 1: Konsernin nettovaluuttapositio 31.12.

milj. EUR Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin mukainen nettovaluuttapositio.	2013	2012
EUR–SEK	**0,3**	-7,0
EUR–NOK	**0,1**	0,2
EUR-USD	**3,1**	3,9
EUR-AUD	**1,3**	2,4
SEK-EUR	**9,3**	9,8
NOK–EUR	**0,8**	1,5
EUR-GBP	**1,1**	-0,6

milj. EUR Konsernin nettovaluuttapositio 31.12.	2013	2012
EUR–SEK	**5,4**	**2,8**
EUR–NOK	**0,1**	**0,2**
EUR-USD	**0,2**	**-0,0**
EUR-AUD	**-0,1**	**-0,0**
SEK-EUR	**-0,4**	**-0,6**
NOK–EUR	**-0,4**	**-0,5**
EUR-GBP	**0,0**	**-0,6**

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin mukainen valuuttapositio koostuu myyntisaamisista, ostoveloista, rahavaroista, konsernin sisäisistä ja ulkoisista lainoista sekä johdannaisinstrumenteista. Konsernin nettovaluuttapositiossa ovat mukana myös ennustetut kaupalliset kassavirrat ja ne on käsitelty yhtä suurina kuin niihin kohdistuneet johdannaiset.

Translaatioriski

Translaatioriski aiheutuu lähinnä emoyhtiön valuuttamääräisistä oman pääoman ehtoisista nettosijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin, mikä aiheuttaa konsolidoitaessa muuntoeron konsernin taseen omaan pääomaan. Konsernin rahoitusosasto analysoi translaatioriskiä säännöllisesti ja raportoi tällä alueella tapahtuvista merkittävistä seikoista johdolle. Merkittävimmät nettosijoitukset ovat Ruotsin, Norjan ja Tanskan kruunuissa. Translaatioriskiä ei ole suojattu.

2. KORKORISKI

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten aiheuttamat vaihtelut konsernin tulokseen. Yhtiö jälleenrahoitti pitkäaikaisen lainasalkkunsa joulukuussa 2013. Lainat olivat 31.12.2013 jakaantuneet seuraavasti:

- Yhteensä 60,6 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy huhtikuussa 2015. Lainojen korko on sidottu kuukauden markkinakorkoihin. Osa lainasta on nostettu SEK-määräisenä valuuttariskin suojaussyistä. Altia on suojannut lainan euro- ja SEK-määräiset koronmaksut kiinteään korkoon korkojohdannaisin. Korkojohdannaisiin sovelletaan rahavirran suojauslaskennan periaatteita ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Suojauksen on todettu olevan tehokas.

- 30,0 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy tasaerinä vuosittain 2014 – 2017 joulukuussa. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Korkoihin ei kohdistu korkosuojauksia.

- 50 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy joulukuussa 2018. Lainan korko on sidottu enintään kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Altia on suojannut euromääräiset koronmaksut korkojohdannaisin kiinteisiin korkoihin. Näihin korkojohdannaisiin sovelletaan suojauslaskennan periaatteita. Suojausten on todettu olevan tehokkaat.

Altian kotimaisen yritystodistusohjelman enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa. Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo oli 44 miljoonaa euroa 31.12.2013 (20,5 miljoonaa euroa 31.12.2012). Korkoriskiä ei ole suojattu.

Altia perusti myyntisaamisten myynnin puiteohjelman monipuolistaakseen ja tehostaakseen rahoitusrakennettaan kilpailukykyisin ehdoin. Ohjelman enimmäiskoko on 70 miljoonaa euroa. Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois myyntisaamisista saatavien kaupantekohetkellä ilman takaisinostovelvoitetta. Järjestelyn kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia eikä korkoriskiä ole suojattu. Myytyjen myyntisaamisten määrä oli 44 miljoonaa euroa 31.12.2013.

Altia hallitsee korkoriskiä optimoimalla korkovirta- ja korkohintariskit, tekemällä säännöllisiä herkkyysanalyyseja ja käyttämällä Altian hallituksen hyväksymiä rahoitusinstrumentteja.

3. HYÖDYKKEIDEN JA OSAKESIJOITUSTEN HINTARISKI

Ohra

Vuonna 2013 Altia käytti etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 173 miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä ohraa. Korkealuokkaisen kotimaisen tärkkelysohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä ja yhteistyöllä viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuosittain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien eri tekijöiden vuoksi ja on siten Altialle merkittävä riski tilikauden aikana. Rahoitusosasto on analysoinut yhdessä osto-organisaation kanssa mahdollisuuksia suojautua johdannaisinstrumentein ohran hinnan muutoksilta, mutta markkinoilta ei toistaiseksi ole löytynyt tähän riittävän hyvin korreloivia suojausinstrumentteja.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintapolitiikkaa. Siinä määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan pääasiassa Nasdax OMX Oslo ASAn johdannaismarkkinoilta hankittavilla johdannaisilla. Sähkönhankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2013 lopussa suojaustaso seuraavan 12 kuukauden toimituksille oli 79,2 % (73,4% vuonna 2012) vastaten asetettuja tavoitteita. Vuonna 2013 keskimääräinen suojaustaso oli 85 %.

Osaan sähkön hintariskin suojauksista sovelletaan IAS 39:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Vuoden 2013 lopussa tehoton osuus 20 tuhatta euroa (150 tuhatta euroa vuonna 2012) on kirjattu rahoituskuluihin.

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

Osakkeet

Yhtiöllä ei ole sijoituksia ulkopuolisten pörssiyritysten osakkeisiin.

4. HERKKYYS MARKKINARISKEILLE

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ennen veroja ja oman pääoman herkkyyttä sähkön hintojen ja valuuttakurssien sekä korkotasojen muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyys kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyys on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssien muutosten herkkyys on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvista valuuttojen nettopositioista. Markkinakorkojen nousun vaikutus tulokseen on laskettu nettokorkokuluista huomioiden johdannaissopimukset ja omaan pääomaan koronvaihtosopimusten markkina-arvon muutokset.

TAULUKKO 2. Herkkyysanalyysit

milj. EUR Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille (ennen veroja)	2013		2012	
	Tulos-laskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/-10 % muutos sähkön hinnassa	**+/-0,3**	**+/-0,1**	+/-0,4	+/-0,1
+/-10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	**+/-0,1**		+/-0,1	
+/-10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	**+/-0,9**		+1,6/-1,8	
+/-10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	**-/+0,2**		+/-0,4	
+/-10 % muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	**-/+0,1**		+0,2/-0,3	
+ 1 %-yksikön muutos markkinakoroissa	**-0,9**	**+1,5**	-0,6	+2,4

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi Altia pitää jatkuvasti yllä riittäviä likviditeettireservejä, jotka vuoden 2013 lopussa olivat konsernitililimiittejä sekä 60 miljoonan euron revolving credit -tyyppinen valmiusluottolimiitti. Valmiusluottolimiitti erääntyy joulukuussa 2018. Konsernin ulkoisista lainoista on kerrottu tarkemmin korkoriskin yhteydessä.

TAULUKKO 3. Likviditeettireservit

milj. EUR Rahavarat sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset	2013	2012
Rahavarat ja muut likvidit varat	**76,1**	40,2
Konsernitililimiitit	**40,0**	30,0
Valmiusluottolimiitti	**60,0**	40,0
Yhteensä	**176,1**	110,2

TAULUKKO 4: Rahoitusvelkojen erääntyminen

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2013

milj. EUR Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	RAHAVIRRAT 2014			RAHAVIRRAT 2015			RAHAVIRRAT 2016-		
		Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	-149,1	-	-1,8	-7,5	-	-1,2	-68,1	-	-5,5	-65,0
Yritystodistukset	-44,0	-	-0,1	-44,0	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasinglainat	-2,4	-	-	-0,5	-	-	-0,6	-	-	-1,3
Ostovelat	-38,7	-	-	-38,7	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	22,2	-	-	22,2	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-22,7	-	-	-22,7	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	47,5	-	-	47,5	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-47,3	-	-	-47,3	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-3,3	-1,6	-	-	-0,7	-	-	-1,0	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,9	-	-	-0,4	-	-	-0,3	-	-	-0,2
Yhteensä	-238,7	-1,6	-1,8	-91,4	-0,7	-1,2	-69,0	-1,0	-5,5	-66,5

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2012

milj. EUR Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	RAHAVIRRAT 2013			RAHAVIRRAT 2014			RAHAVIRRAT 2015-		
		Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	-153,2	-	-1,7	-19,5	-	-1,5	-19,2	-	-0,4	-110,8
Yritystodistukset	-20,5	-	-0,0	-20,5	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasinglainat	-2,7	-	-	-0,5	-	-	-0,6	-	-	-1,6
Ostovelat	-36,9	-	-	-36,9	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	26,4	-	-	26,4	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-26,7	-	-	-26,7	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	81,1	-	-	81,1	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-81,3	-	-	-81,3	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-5,3	-1,7	-	-	-1,6	-	-	-2,0	-	-
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskenta	0,0	-0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,6	-	-	-0,2	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Yhteensä	-219,6	-1,7	-1,7	-78,0	-1,6	-1,5	-20,0	-2,0	-0,4	-112,6

LUOTTORISKI

Altian luottoriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, mikäli jokin konsernin vastapuoli ei täytä velvoitteitaan. Luottoriskien hallintaperiaatteita kuvataan rahoituksen riskienhallintaohjeissa.

Luottoriski aiheutuu siitä, että jokin Altian vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä tai että vastapuolen luottokelpoisuus muuttuu tavalla, joka vaikuttaa sen liikkeeseen laskemien instrumenttien markkina-arvoon.

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa. Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Luottoriskejä pyritään vähentämään aktiivisella luotonvalvonnalla sekä huomioimalla asiakkaiden luottokelpoisuus laskujen maksuaikaa määritettäessä.

Pääomariskien hallinta

Altian tavoitteena pääomanhallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tarjoaa yritykselle jatkuvasti pääsyn pääomamarkkinoille Altian toimialan volatiilisuudesta huolimatta. Vaikka Altialla ei olekaan julkista luokitusta, sen tavoitteena on saavuttaa pääomarakenne, joka vastaa muiden alalla toimivien, investointiluokituksen saaneiden yritysten pääomarakennetta. Hallitus tarkistaa yrityksen pääomarakenteen säännöllisesti.

Altia seuraa pääomaansa nettovelkaantumisasteen perusteella (korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan). Korolliset nettovelat lasketaan lainoina, joista on vähennetty rahavarat ja muut likvidit varat. Nettovelkaantumisasteen nykyinen taso alittaa selvästi konsernin lainaehtojen määrittelemän rajan.

Liiketoimintasyklin aikana yrityksen nettovelkaantumisaste todennäköisesti vaihtelee, ja tavoitteena on säilyttää riittävän vahva taseen rakenne turvaamaan konsernin rahoitustarpeet.

Nettovelkaantumisasteet 31.12.2013 ja 31.12.2012 olivat seuraavat:

TAULUKKO 5. Nettovelkaantumisaste 31.12.

milj. EUR	2013	2012
Korolliset velat	**186,5**	171,8
Rahavarat ja muut likvidit varat	**76,1**	40,2
Korollinen nettovelka	**110,4**	131,7
Oma pääoma yhteensä	**168,8**	196,9
Nettovelkaantumisaste 31.12.	**65,4 %**	66,9 %

33. *Tilikauden jälkeiset tapahtumat*

Søren Qvist nimitettiin 8.1. 2014 johtoryhmän jäseneksi (Senior Vice President, Partner Brands) Joacim Hultinin tilalle.

Altia Oyj:n hallitus on nimittänyt yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi Pekka Tennilän 1.6.2014 alkaen.

Konsernin tunnusluvut

milj.EUR	2013	2012	2011
Liikevaihto	**475,8**	483,3	519,0
Liikevoitto	**0,7**	29,3	35,0
(% liikevaihdosta)	**0,1**	6,1	6,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	**17,4**	26,7	31,5
(% liikevaihdosta)	**3,7**	5,5	6,1
Rahoitusnetto	**-5,9**	-5,7	-5,5
(% liikevaihdosta)	**-1,2**	-1,2	-1,1
Tulos ennen veroja	**-3,8**	24,6	31,1
(% liikevaihdosta)	**-0,8**	5,1	6,0
Tilikauden voitto/tappio	**-3,1**	20,7	21,3
(% liikevaihdosta)	**-0,6**	4,3	4,1
Tilikauden voitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä	**13,6**	18,0	17,9
(% liikevaihdosta)	**2,9**	3,7	3,4
Rahavarat ja muut likvidit varat	**76,1**	40,2	70,5
Taseen loppusumma	**577,7**	594,4	586,8
Oma pääoma	**168,8**	196,9	190,9
Määräysvallattomien osuus	**-**	0,0	0,6
Laskennallinen verovelka	**21,3**	24,9	22,3
Korolliset velat	**186,5**	171,8	169,4
Korottomat velat (sis. lask.verovelat)	**222,3**	225,6	226,6
Sijoitettu pääoma	**355,2**	368,6	360,2
Oman pääoman tuotto, %	**-1,6**	10,8	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**0,9**	7,7	8,4
Omavaraisuusaste, %	**29,2**	33,2	32,5
Nettovelkaantumisaste, %	**65,4**	66,9	51,8
Liiketoiminnan nettorahavirta	**84,5**	0,7	38,5
Henkilöstö, keskimäärin	**1 074**	1 108	1 178
Tulos/osake (euroa)	**-0,09**	0,58	0,59
Oma pääoma/osake (euroa)	**4,69**	5,47	5,29
Osinko/osake (euroa)	**-**	0,20	0,20
Osakkeiden lukumäärä (kpl)	**35 985 003**	35 985 003	35 985 003

Altia solmi raportointikaudella puitesopimuksen myyntisaamisten myyntiohjelmasta. Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten vaikutus kassavirtaan oli +44,0 milj. euroa, joka vaikuttaa raportointikauden tunnuslukuihin.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Rahavarat	=		Rahat ja pankkisaamiset+ rahoitusomaisuusarvopaperit
Sijoitettu pääoma	=		Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - pakolliset varaukset
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	100 x	Tilikauden voitto/tappio / (Oma pääoma + määräysvallattomien osuus) keskimäärin 12 kk
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	100 x	Tilikauden voitto/tappio+ korkokulut / (Oma pääoma + määräysvallattomien osuus + korolliset rahoitusvelat) keskimäärin 12 kk
Omavaraisuusaste, %	=	100 x	Oma pääoma + vähemmistöosuus / Taseen loppusumma - saadut ennakot
Nettovelkaantumisaste, %	=	100 x	Korolliset velat - rahavarat ja muut likvidit varat / Oma pääoma + määräysvallattomien osuus
Tulos/osake	=		Tilikauden voitto/tappio - määräysvallattomien osuus / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana
Oma pääoma/osake	=		Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa
Osinko/osake	=		Tilikauden osinko / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana

_Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

milj. EUR	LIITE	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
LIIKEVAIHTO	2)	**206,7**	202,8
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+)/vähennys(-)		**3,6**	6,2
Liiketoiminnan muut tuotot	3)	**27,0**	23,2
Materiaalit ja palvelut	4)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		**164,0**	161,8
Varastojen muutos		**-8,7**	9,1
Ulkopuoliset palvelut		**0,8**	-1,6
Materiaalit ja palvelut yhteensä		**156,1**	154,3
Henkilöstökulut	5)		
Palkat ja palkkiot		**24,5**	25,6
Henkilösivukulut	5)		
Eläkekulut		**4,4**	-5,7
Muut henkilösivukulut		**1,3**	-1,5
Henkilöstökulut yhteensä		**30,3**	32,8
Poistot ja arvonalentumiset	6)		
Suunnitelman mukaiset poistot		**9,9**	12,2
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		**5,4**	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		**15,2**	12,2
Liiketoiminnan muut kulut	7)	**36,1**	31,2
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		**-0,5**	1,6
Rahoitustuotot ja -kulut	8)		
Tuotot osuuksista omistusyhteysyrityksissä		**0,7**	0,9
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		**1,9**	2,3
Muilta		**10,3**	8,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille (–)		**-2,9**	-3,9
Muille (–)		**-13,5**	-10,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		**-3,6**	-2,9
TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		**-4,1**	-1,3
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys-/vähennys+	9)	**1,2**	0,9
Tuloverot	10)		
Laskennalliset verot (–)		**0,6**	-
Muut välittömät verot (–)		**-0,0**	0,0
TILIKAUDEN TAPPIO		**-2,3**	-0,4

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	11)		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		**9,4**	10,9
Muut pitkävaikutteiset menot		**1,0**	2,1
Ennakkomaksut		**0,9**	0,4
		11,4	13,4
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		**2,5**	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		**23,4**	23,0
Koneet ja kalusto		**19,6**	22,1
Muut aineelliset hyödykkeet		**0,5**	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		**8,7**	2,6
		54,8	50,7
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		**213,0**	203,6
Osuudet omistusyhteysyrityksessä		**8,0**	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		**0,8**	0,8
		221,9	212,5
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**288,0**	276,5
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	12)		
Aineet ja tarvikkeet		**18,9**	26,9
Keskeneräiset tuotteet		**21,1**	14,7
Valmiit tuotteet/tavarat		**6,6**	9,3
		46,6	51,0
Saamiset			
Pitkäaikaiset	13)		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		**57,1**	56.5
Laskennalliset verosaamiset		**1,4**	1.3
Muut saamiset		**0,8**	0.8
		59,3	58.7
Lyhytaikaiset	14)		
Myyntisaamiset		**23,3**	70,2
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		**25,6**	16,7
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		**0,2**	0,2
Siirtosaamiset		**2,2**	4,1
		51,3	91,2
Rahoitusarvopaperit			
Muut osakkeet ja osuudet		**-**	0,8
Rahat ja pankkisaamiset		**71,8**	37,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**228,9**	238,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**517,0**	515,1

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2013	31.12.2012
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	15)		
Osakepääoma		**60,5**	60,5
Muut rahastot			
Suojausrahasto		**-3,1**	-4,1
Edellisten tilikausien voitto		**93,1**	100,7
Tilikauden tappio		**-2,3**	-0,4
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		**148,2**	156,7
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	16)		
Poistoero		**16,4**	17,6
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	17)		
Lainat rahoituslaitoksilta		**133,1**	130,1
Velat saman konsernin yrityksille		**15,5**	38,9
		148,7	168,9
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		**7,5**	19,2
Yritystodistukset		**44,0**	20,5
Ostovelat		**12,1**	13,1
Velat saman konsernin yrityksille	18)	**79,5**	56,8
Muut velat		**44,4**	43,4
Siirtovelat	19)	**16,2**	18,9
		203,6	171,9
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		**352,3**	340,9
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**517,0**	515,1

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Myynnistä saadut maksut	**253,0**	203,4
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	**14,5**	22,9
Maksut liiketoiminnan kuluista (–)	**-183,7**	-229,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	**83,8**	-3,2
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista (–)	**-17,8**	-12,0
Saadut korot liiketoiminnasta	**10,8**	8,7
Maksetut välittömät verot (–)	**0,7**	-3,4
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	**77,5**	-9,9
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	77,5	-9,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (–)	**-12,0**	-7,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	**0,1**	0,3
Investoinnit muihin sijoituksiin (–)	**-7,4**	-19,1
Lainasaamisten lisäys	**-32,0**	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	**-**	0,2
Luovutustulot muista sijoituksista	**2,7**	5,8
Saadut osingot investoinneista	**0,7**	1,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-47,9	-18,7
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (–)	**-**	1,0
Yrityslainaohjelman mukaiset nostot	**23,5**	20,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot	**28,5**	0,2
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	**-19,2**	-9,1
Pitkäaikaisten lainojen nostot	**133,0**	20,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	**-153,3**	-25,9
Maksetut osingot ja muu voitonjako (–)	**-7,2**	-7,2
Saatu tai annettu konserniavustus	**-**	1,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5,3	1,9
RAHAVAROJEN MUUTOS, LISÄYS (+) / VÄHENNYS (–)	**34,8**	-26,7
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	**37,0**	63,7
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	**71,8**	37,0

Altia solmi raportointikaudella puitesopimuksen myyntisaamisten myyntiohjelmasta.
Kassavirta 31.12.2013 sisältää myytyjen myyntisaamisten vaikutuksen +38,6 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Altia-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laadintaperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaattteita.

Eläkejärjestelyt
Emoyhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Konsernitili (Cash Pool)
Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestely (Cash Pool), joka mahdollistaa emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan.

Vuokrasopimukset
Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

Rahoitusjohdannaisten arvostus
Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja.

Suojauslaskenta
Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot
on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Rahoitusarvopaperit
Myytävissä olevien rahoitusvarojen ja listattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset on kirjattu emoyhtiölle.

Myyntisaamisten myynnit
Yhtiö perusti saatavien myynnin puiteohjelman tarkasteluvuonna. Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Valuuttajohdannaiset
Ulkoiset valuuttakaupat tehdään keskitetysti emoyhtiön toimesta, joka tekee sisäiset valuuttakaupat konserniyhtiöiden kanssa.

Pitkäaikaiset lainat
Konsernitilinpäätöksessä efektiivisen koron menetelmässä kirjatut lainojen korkokulujaksotukset ja pääomat on muutettu vastaamaan Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaista käytäntöä.

Satunnaiset erät
Satunnaisiin eriin kirjataan liiketoimintaan kuulumattomat huomattavat erät.

Tuloverot
Tuloveroihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatetta silloin kun se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Valuuttamääräiset erät
Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

2. Liikevaihto

Toimialoittainen jakauma

milj. EUR	2013	2012
Altia Brands (ent. Brands)	**80,6**	97,5
Industrial services	**112,2**	102,4
Muut	**14,0**	2,9
Yhteensä	206,7	202,8

Maantieteellinen jakauma

milj. EUR	2013	2012
Kotimaa	**181,7**	181,5
Eurooppa	**25,0**	21,2
Muu maailma	**0,0**	0,0
Yhteensä	206,7	202,8

3. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. EUR	2013	2012
Vuokratuotot	**4,3**	4,6
Energian myyntituotot	**3,5**	4,0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	**2,7**	0,3
Palvelutuotot	**10,3**	9,6
Muut tuotot	**6,2**	4,7
Yhteensä	27,0	23,2

4. *Materiaalit ja palvelut*

milj. EUR	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	**164,0**	161,8
Varaston muutos	**-8,7**	-9,1
Ulkopuoliset palvelut	**0,8**	1,6
Yhteensä	**156,1**	154,3

5. *Henkilöstöä koskevat liitetiedot*

milj. EUR	2013	2012
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Työntekijät	**236**	269
Toimihenkilöt	**226**	235
Yhteensä	**462**	504
Tiilikauden palkat, palkkiot ja eläkekulut		
Palkat ja palkkiot	**24,5**	25,6
Eläkekulut	**4,4**	5,7
Muut henkilösivukulut	**1,3**	1,5
Yhteensä	**30,3**	32,8
Luontoisedut (verotusarvo)	**0,9**	1,1
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja sijainen	**1,0**	0,7
Hallituksen jäsenet	**0,2**	0,2

Toimitusjohtaja Antti Pankakoski vapautettiin tehtävästään 21.11.2013.

Hallituksen ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset:

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

6. *Poistot ja arvonalentumiset*

milj. EUR	2013	2012
Suunnitelman mukaiset poistot	**9,9**	12,2
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	**5,4**	-
Yhteensä	**15,2**	12,2

7. *Liiketoiminnan muut kulut*

milj. EUR	2013	2012
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	**0,0**	0,2
Vuokrakulut	**3,6**	3,3
Markkinointikulut	**4,7**	5,0
Energiakulut	**9,3**	7,1
Matkustus- ja edustuskulut	**1,4**	1,5
Ylläpitokulut	**5,4**	5,0
IT-kulut	**5,0**	4,3
Muut kulut	**6,8**	4,7
Yhteensä	**36,1**	31,2
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	**0,1**	0,1
Veroneuvonta	**0,1**	0,1
Muut palkkiot	**0,4**	0,4
Yhteensä	**0,5**	0,5

8. *Rahoitustuotot ja kulut*

milj. EUR	2013	2012
Osinkotuotot		
Osakkuusyrityksiltä	**0,7**	0,9
Muilta	**0,1**	0,1
Osinkotuotot yhteensä	**0,7**	1,0
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	**1,9**	2,3
Muilta	**1,7**	2,8
Korkotuotot yhteensä	**3,6**	5,1
Muut rahoitustuotot		
Muilta	**8,6**	5,3
Rahoitustuotot yhteensä	**12,9**	11,5
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	**1,4**	2,0
Muille	**4,7**	5,7
Korkokulut yhteensä	**6,2**	7,7
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	**1,5**	1,9
Muille	**8,8**	4,8
Muut rahoituskulut yhteensä	**10,3**	6,7
Rahoituskulut yhteensä	**16,5**	14,4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-3,6**	-2,9

Käyvän arvon suojauksista on tuloslaskelman rahoituseriin merkitty seuraavat erät:

Muut rahoitustuotot		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-	0,1
Muut rahoituskulut		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	**0,5**	0,5

9. *Tilinpäätössiirrot*

milj. EUR	2013	2012
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Aineettomat oikeudet	**-0,0**	-0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	**1,0**	0,0
Rakennukset ja rakennelmat	**-0,3**	0,2
Koneet ja kalusto	**0,5**	0,7
Muut aineelliset	**0,0**	-0,0
Yhteensä	**1,2**	0,9

10. *Tuloverot*

milj. EUR	2013	2012
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	**-0,0**	-
Laskennallisen verosaamisen muutos	**0,6**	-
Yhteensä	**0,6**	-

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

11. *Pysyvien vastaavien erittely*

milj. EUR	2013	2012
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	**18,3**	17,7
Lisäykset	**0,2**	0,5
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Siirrot erien välillä	**0,2**	0,1
Hankintameno 31.12.	**18,6**	18,3
Kertyneet poistot 1.1.	**-7,4**	-5,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**0,0**	0,0
Tilikauden poisto	**-1,8**	-1,8
Kertyneet poistot 31.12.	**-9,2**	-7,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	**9,4**	10,9
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	**17,6**	17,6
Hankintameno 31.12.	**17,6**	17,6
Kertyneet poistot 1.1.	**-17,6**	-15,8
Tilikauden poisto	**-**	-1,8
Kertyneet poistot 31.12.	**-17,6**	-17,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**-**	-
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	**10,7**	10,7
Lisäykset	**0,1**	0,0
Hankintameno 31.12.	**10,8**	10,7
Kertyneet poistot 1.1.	**-8,6**	-6,9
Tilikauden poisto	**-1,2**	-1,7
Kertyneet poistot 31.12.	**-9,8**	-8,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,0**	2,1
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	**0,4**	0,2
Lisäykset	**0,8**	0,3
Siirrot erien välillä	**-0,3**	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,9**	0,4

milj. EUR	2013	2012
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	**2,5**	2,5
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**2,5**	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	**88,4**	85,7
Lisäykset	**2,8**	2,3
Siirrot erien välillä	**1,4**	0,5
Vähennykset	**-3,6**	-
Hankintameno 31.12.	**89,0**	88,4
Kertyneet poistot 1.1.	**-65,3**	-63,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	**3,3**	-
Tilikauden poisto	**-3,6**	-2,4
Kertyneet poistot 31.12.	**-65,6**	-65,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	**23,4**	23,0
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	**123,4**	120,9
Lisäykset	**1,1**	3,4
Vähennykset	**-0,3**	-2,5
Siirrot erien välillä	**1,2**	1,6
Hankintameno 31.12.	**125,4**	123,4
Kertyneet poistot 1.1.	**-101,3**	-98,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	**0,1**	2,1
Tilikauden poisto	**-4,5**	-4,6
Kertyneet poistot 31.12.	**-105,7**	-101,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	**19,6**	22,1
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	**0,5**	0,5
Hankintameno 31.12.	**0,5**	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,5**	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	**2,6**	2,3
Lisäykset	**8,7**	2,4
Siirrot erien välillä	**-2,6**	-2,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	**8,7**	2,6
Koneiden ja laitteiden hankintameno 31.12.	**17,5**	19,7

milj. EUR	2013	2012
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	**315,5**	317,6
Lisäykset	**14,8**	18,9
Vähennykset	**-**	-21,0
Hankintameno 31.12.	**330,3**	315,5
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	**-111,9**	-124,1
Vähennysten arvonalentumiset	**-5,4**	12,2
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	**-117,2**	-111,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	**213,0**	203,6
Osuudet omistusyhteysyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	**8,0**	8,0
Lisäykset	**-**	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**8,0**	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	**0,8**	0,6
Lisäykset	**-**	0,3
Vähennykset	**-0,0**	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,8**	0,8

12. *Vaihto-omaisuus*

Vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinnan ja aktivoidun hankintamenon välillä ei ole olennaista eroa.

13. *Pitkäaikaiset saamiset*

milj. EUR	2013	2012
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	**57,1**	56,5
Laskennalliset verosaamiset		
Suojausrahastoon kirjatut	**0,8**	1,3
Vahvistetut tappiot	**0,6**	-
	1,4	1,3
Muut saamiset		
Pääomalainasaaminen	**0,8**	0,8
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	**59,3**	58,7

14. *Lyhytaikaiset saamiset*

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	**6,0**	2,4
Konsernitilisaamiset	**5,7**	7,4
Lainasaamiset	**6,4**	2,4
Muut saamiset	**7,2**	3,8
Johdannaiset	**0,2**	0,7
Siirtosaamiset	**0,1**	0,0
Yhteensä	**25,6**	16,7
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		
Myyntisaamiset	**0,2**	0,2
Yhteensä	**0,2**	0,2
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset *)	**23,3**	70,2
Siirtosaamiset	**2,2**	4,1
Yhteensä	**25,5**	74,3
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	**51,3**	91,2
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotettu lainannostokulu	**-**	0,9
Johdannaiset	**0,2**	0,3
Muut	**2,0**	2,9
Yhteensä	**2,2**	4,1

*) Ei sisällä myytyjä myyntisaamisia 38,6 miljoona euroa 31.12.2013.

KÄYVÄN ARVON LIITETIEDOT (RAHOITUSVÄLINEET)

	Käypä arvo 31.12.2013	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset
Rahoitusarvopaperit			
Julkisesti noteeratut osakkeet	**-**	**0,8**	**-**
Yhteensä	-	0,8	-
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	**-3,4**	**-**	**-3,4**
Valuuttajohdannaiset	**-0,2**	**0,1**	**-0,2**
Hyödykejohdannaiset	**-0,9**	**-0,6**	**-0,2**
Yhteensä	-4,4	-0,5	-3,9

	Käypä arvo 31.12.2012	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset
Rahoitusarvopaperit			
Julkisesti noteeratut osakkeet	0,8	0,1	-
Yhteensä	0,8	0,1	-
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	-5,4	-0,0	-5,3
Valuuttajohdannaiset	-0,1	0,1	-
Hyödykejohdannaiset	-0,6	-0,5	-0,1
Yhteensä	-6,0	-0,4	-5,4

15. *Oma pääoma*

milj. EUR	2013	2012
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	**60,5**	60,5
Osakepääoma 31.12.	**60,5**	60,5
Suojausrahasto 1.1.	**-4,1**	-2,6
Vähennykset	**1,0**	-1,5
Suojausrahasto 31.12.	**-3,1**	-4,1
Sidottu oma pääoma yhteensä	**57,4**	56,4
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	**100,3**	107,9
Osingonjako	**-7,2**	-7,2
Tilikauden tappio	**-2,3**	-0,4
Vapaa oma pääoma yhteensä	**90,9**	100,3
Oma pääoma yhteensä	**148,2**	156,7

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

	31.12.2013	31.12.2012
Voitto edellisiltä tilikausilta	**100,3**	107,9
Osingonjako	**-7,2**	-7,2
Tilikauden tappio	**-2,3**	-0,4
Jakokelpoinen oma pääoma yhteensä	**90,9**	100,3

Yhtiön osakepääoman jakautuminen:

A-sarjan osakkeet kpl	**35 960 000**	35 960 000
L-sarjan osakkeet kpl	**25 003**	25 003

L-sarjan osakkeet ovat yhtiön hallussa.

16. *Tilinpäätössiirtojen kertymä*

milj. EUR	2013	2012
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta		
Aineettomat oikeudet	**1 ,4**	1,4
Muut pitkävaikutteiset menot	**0 ,2**	1,1
Rakennukset ja rakennelmat	**5 ,6**	5,3
Koneet ja kalusto	**9 ,6**	10,1
Muut aineelliset hyödykkeet	**-0 ,4**	-0,4
Yhteensä	**16,4**	17,6

17. *Vieras pääoma*

milj. EUR	2013	2012
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	**133,1**	130,1
Velat saman konsernin yrityksille	**15,5**	38,9
Yhteensä	**148,7**	168,9

18. *Velat saman konsernin yrityksille*

milj. EUR	2013	2012
Ostovelat	**1,1**	1,6
Konsernitilivelat	**74,0**	54,7
Muut velat saman konsernin yrityksille	**3,5**	-
Johdannaiset	**0,1**	0,3
Muut siirtovelat	**0,8**	0,2
Yhteensä	**79,5**	56,8

19. *Siirtovelat*

milj. EUR	2013	2012
Siirtovelkojen olennaiset erät:		
Lomapalkka- ja muut palkkavelat	**5,1**	5,5
Sopimusalennusvelat	**0,7**	0,6
Ostomenot ja muut kulujaksotukset	**4,9**	4,5
Lisäeläkevelka	**0,7**	1,6
Johdannaiset	**4,7**	6,8
Yhteensä	**16,2**	18,9

20. *Vakuudet ja vastuusitoumukset*

milj. EUR	2013	2012
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	**18,5**	18,5
Takaukset	**6,9**	5,0
Vakuudet yhteensä	**25,4**	23,5
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Käyttö-ja rahoitusleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**0,6**	0,6
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	**0,4**	0,6
Yhteensä	**1,0**	1,1
Vuokravastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**1,6**	1,6
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	**3,3**	4,9
Yhteensä	**4,9**	6,5
Muut vastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**6,6**	3,1
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	**-**	2,7
Yhteensä	**6,6**	5,7
Vastuusitoumukset yhteensä	**12,5**	13,4
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	**38,0**	36,9

milj. EUR	2013	2012
Johdannaissopimukset		
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	**-0,9**	-0,6
Nimellisarvo	**4,9**	5,0
Määrä (TWh)	**0,1**	0,1
Konsernin ulkoiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	**-0,2**	-0,5
Nimellisarvo	**69,4**	115,8
Konsernin sisäiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	**0,1**	0,5
Nimellisarvo	**16,5**	39,0
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	**-3,4**	-5,4
Nimellisarvo	**173,8**	179,0

Päästöoikeudet (tonnia)	2013	2012
Saadut päästöoikeudet	**29 533**	54 632
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	**98 743**	89 088
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	**-285**	-
Palautetut päästöoikeudet	**-39,107**	-
Toteutuneet päästöt	**-37 505**	-44 977
Päästöoikeudet 31.12.	**51 379**	98 743
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	**0,2**	0,6

Päästöoikeudet oli myönnetty kaudelle 2008-2012. Vuonna 2013 saadut päästöoikeudet ja totetuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2014 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

_Hallituksen voitonjakoesitys

Altia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2013 taseen mukaisesti 90 857 576 euroa, josta tilikauden tappio on 2 285 129 euroa.

Hallitus esittää, että osinkoa ei jaeta tilikaudelta 2013.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 12. päivänä maaliskuuta 2014

Matti Tikkakoski
puheenjohtaja

Mikael Aro Catarina Fagerholm Minna Huhtaniska

Annikka Hurme Jarmo Kilpelä Sanna Suvanto-Harsaae

Hannu Tuominen
Toimitusjohtajan sijainen

_Tilintarkastuskertomus

Altia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Altia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsinki 12. maaliskuuta 2014
KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

_Hallinnointiperiaatteet

Hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuus huolehtia yhtiön hallinnosta ja johtamisesta perustuu pääosin Suomen osakeyhtiölakiin. Altia Oyj noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 (Corporate Governance Code). Seuraavilla sivuilla on esitelty Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukainen selvitys Altian hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013 (Corporate Governance Statement), tietoa hallituksen ja johdon palkitsemisesta sekä hallituksen ja johtoryhmän esittelyt.

_Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin Suositus 54:n mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Altia Oyj (jatkossa "Altia" tai "yhtiö") noudattaa yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain määräyksiä. Lisäksi yhtiö noudattaa soveltuvin osin valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 sekä talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohdon ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita. Altia on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja valvonnasta. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Altia noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin.

Poikkeukset hallinnointikoodin noudattamisesta perustuvat siihen, että yhtiöllä on yksi omistaja, yhtiön osakkeita ei noteerata julkisesti eikä yhtiöllä ole osakeperusteisia palkkio- tai kannustinjärjestelmiä. Yhtiö poikkeaa hallinnointikoodin suosituksista seuraavin osin: Suositus 1 (yhtiökokoustietojen julkistaminen), Suositus 3 (hallituksen jäsenen ja tilintarkastajan osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 4 (hallitukseen ehdolla olevien osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 11 (hallitukseen ehdolla olevien ilmoittaminen), Suositus 51 (Helsingin pörssin sisäpiiriohjeen noudattaminen) ja Suositus 55 (edellä mainituista poikkeamista johtuvien tietojen ilmoittaminen yhtiön internetsivuilla). Yhtiö ilmoittaa hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiacorporation.com. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2010 on saatavissa julkisesti internetosoitteesta www.cgfinland.fi.

Altia laatii konsernitilinpäätöksen kansainvälisten IFRS-raportointistandardien mukaisesti. Hallituksen toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen

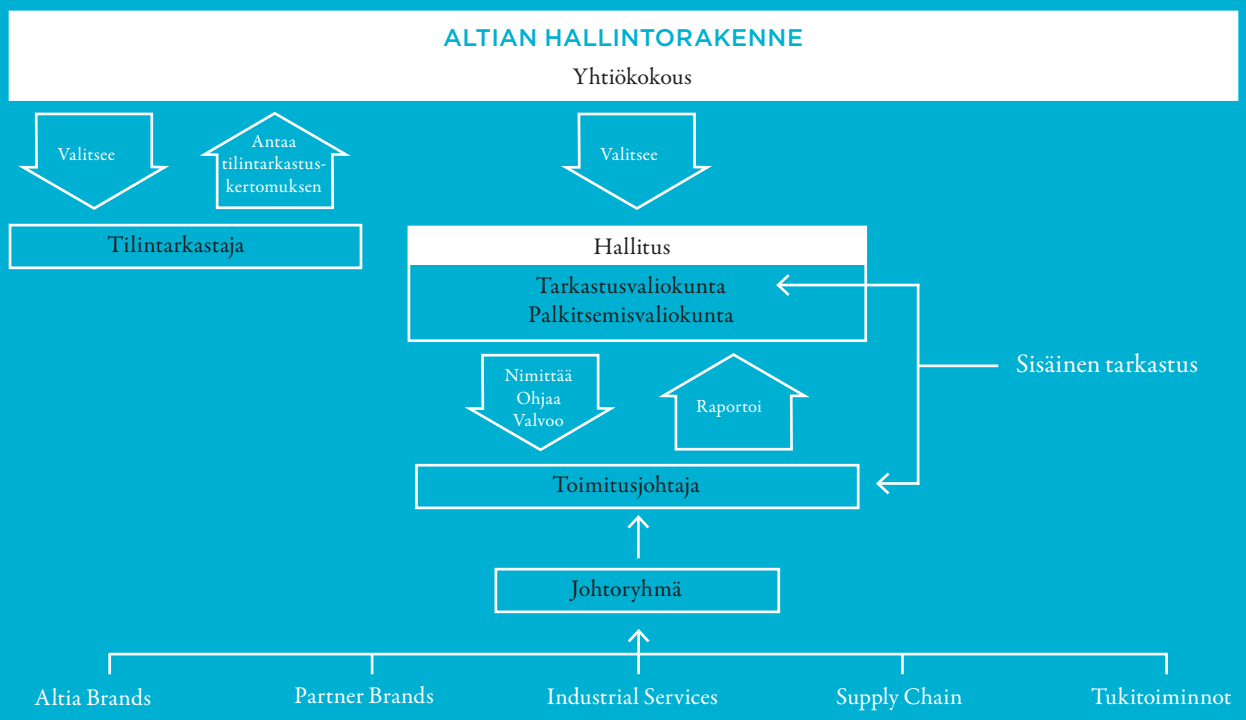

kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Tilintarkastuskertomus kattaa hallituksen toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen sisältäen emoyhtiön tilinpäätöksen.

TOIMIELIMET

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiön johtaminen ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Varsinainen yhtiökokous on yhtiöjärjestyksen mukaisesti pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä ajankohtana kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapaudesta vastuuvelvollisille sekä hallituksen jäsenten, puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja tilintarkastajan valinnasta sekä näiden palkkioista. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

HALLITUS

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallituksen tehtävänä on ohjata ja valvoa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus tekee strategiaa, investointeja, organisaatiota ja yhtiön taloutta koskevat merkittävät päätökset. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa. Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta, ei voida valita hallituksen jäseneksi. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä asioista. Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestykset. Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja ja lakiasiainjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja.

HALLITUS TOIMIKAUDELLA 2013–2014

Altian varsinainen yhtiökokous 18.4.2013 vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Matti Tikkakoski, puheenjohtaja, s. 1953, ekonomi
- Catarina Fagerholm, varapuheenjohtaja, s. 1963, kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Mikael Aro, s. 1965, eMBA, toimitusjohtaja
- Minna Huhtaniska, s.1974, oikeustieteiden ja kauppatieteiden maisteri, lakiasiainjohtaja
- Annikka Hurme, s. 1964, elintarviketieteiden maisteri, johtaja
- Jarmo Kilpelä, s. 1957, kauppatieteiden maisteri, finanssineuvos
- Sanna Suvanto-Haarsae, s. 1966, kauppatieteiden maisteri

Altian hallitus kokoontui vuonna 2013 neljätoista kertaa, joista yksi oli per capsulam -kokous. Hallituksen jäsenten osallistumisaste oli keskimäärin 96,94 %.

Hallitus on arvioinut toimintaansa ja työskentelytapojaan vuonna 2013 itsearviointina.

Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, vaan ne ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta käsittelemällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja palkitsemisvaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet. Tarkastus- ja palkitsemisvaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestystä eikä ilmoita valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla yhtiön taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle.

Valiokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia; käsitellä osavuosikatsaukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäviksi; seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta; seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta; ja arvioida konserninlaajuisen riskienhallintatoiminnan ja sisäisten kontrollien tehokkuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle, sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä. Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta kokoontui kahdeksan kertaa, ja jäsenten osallistumisaste oli 95,83 %.

19.4.2013 alkaen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Catarina Fagerholm ja muina jäseninä Minna Huhtaniska ja Matti Tikkakoski.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä; seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen; käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle; sekä käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäviksi. Lisäksi palkitsemisvaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa (mukaan lukien bonukset) ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Vuonna 2013 palkitsemisvaliokunta kokoontui viisi kertaa, ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %.

19.4.2013 alkaen palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Matti Tikkakoski ja muina jäseninä Mikael Aro ja Jarmo Kilpelä.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimisuhteen ehdoista. Toimisuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjaamisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja valmistelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen

kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiö toimii kaikkien sovittujen sääntöjen ja lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin päätä yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

Hallitus vapautti toimitusjohtaja Antti Pankakosken tehtävistään 21.11.2013. Altian johtoryhmän jäsen, Senior Vice President Hannu Tuominen vastaa toimitusjohtajan tehtävistä kunnes uusi toimitusjohtaja aloittaa toimessaan.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmään kuuluvat konsernin emoyhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä hänelle raportoivat, hallituksen nimeämät Altia Brands, Partner Brands ja Industrial Services & Supply Chain -liiketoiminta-alueiden johtajat, henkilöstöjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja ja lakiasiainjohtaja.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole päätöksentekoelin, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konsernimenetelmien suunnittelua, ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seurantaa. Johtoryhmän kokoukset pidetään keskimäärin kerran kuukaudessa. Kokouksissa pidetään pöytäkirjaa kokouksissa käsiteltävistä asioista.

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2013 seuraavat henkilöt:

- Antti Pankakoski, toimitusjohtaja (21.11.2013 saakka)
- Hannu Tuominen, SVP Industrial Services & Supply Chain (toimitusjohtajan sijainen 21.11.2013 alkaen)
- Michael Bech-Jansen, SVP Altia Brands (26.11.2013 alkaen)
- Thomas Heinonen, lakiasiainjohtaja (1.9.2013 alkaen)
- Sanna Hokkanen, SVP Human Resources
- Joacim Hultin, SVP Partner Brands
- Matti Piri, CFO (1.10.2013 alkaen)
- Tomi Tanninen, CFO (31.8.2013 saakka)

Søren Qvist nimitettiin Altian johtoryhmän jäseneksi ja Partner Brands -liiketoiminta-alueen SVP:ksi 8.1.2014 alkaen.

TARKASTUSTOIMINTA

SISÄINEN TARKASTUS

Altialla ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Yhtiö hoitaa sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä ostopalveluina KHT-tilintarkastusyhteisöltä.

Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön taloushallinnon asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Se raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja suunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

ULKOINEN TARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altialla on vähintään yksi ja enintään kaksi yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Altian tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Jari Härmälä. KPMG:lle vuonna 2013 suoritetut palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 257 000 euroa. Lisäksi maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 502 000 euroa.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMÄT

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTELMÄT

Valvontatoiminnot ovat ohjeistuksia, prosesseja ja neuvoja, jotka auttavat varmistamaan kaikkien toimintojen hallinnan. Valvontatoimintoja suoritetaan konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnossa. Näissä valvontatoiminnoissa tietojärjestelmillä on keskeinen merkitys. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä, sillä monet valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan. Tuloksia seurataan kuukausiraportoinnin avulla konsernin johtoryhmässä ja liiketoiminta-alueiden kuukausittaisissa liiketoimintakatsauksissa. Tämän lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät läpi osavuosikatsaukset ja tilinpäätöksen ennen niiden julkaisemista. Kuukausiraportoinnin seurannalla varmistetaan myös sisäisen valvonnan tehokkuus. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta osana yleistä sisäistä valvontaa. Liiketoiminta-alue ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosessien arvioinnista. Arviointi pitää sisällään täsmäytyksiä ja analyyseja verrattuna budjetteihin ja arvioihin sekä erilaisiin taloudellisiin mittareihin.

RISKIENHALLINTAJÄRJESTELMÄT

Riskienhallinta on toimintaa, jonka tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävämmät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista. Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät raaka-aineiden, erityisesti ohran hintakehitykseen. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin merkittävimpiä riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet.

Kokonaisvaltaisiin strategisiin, operatiivisiin, rahoitukseen sekä vaaratilanteisiin liittyvien riskien hallintajärjestelmän kehittämistä jatkettiin vuonna 2013. Tavoitteena on erityisesti operatiivisen toiminnan ja riskienhallinnan integroiminen, riskienhallintavalmennus sekä riskienhallintamittariston luominen. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä. Kriisitilantanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Altian liiketoiminta-alueet vastaavat toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden haittojen ennaltaehkäisemisestä ja riskeiltä suojautumiselta. Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa sekä osa operatiivista suunnittelu- ja ohjausprosessia, jota johtaa konsernin taloustoiminto talous- ja rahoitusjohtajan johdolla. Riskienhallinta kartoittaa osana raportointi- ja suunnitteluprosessia liiketoiminta-alueiden riskit, joita arvioidaan niiden vaikutusten ja todennäköisyyden perusteella. Keskeisiä riskejä kuvataan ja analysoidaan tarkemmin. Edelleen määritellään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä näihin liittyvät tehtävät ja vastuut. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan pienentämään tai siirtämään.

Riskienhallintatoiminta vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

_Palkka- ja palkkioselvitys

Altia Oyj on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Altia Oyj noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin. Tämä palkka- ja palkkioselvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin Suosituksen 47 mukaisesti.

Altia Oyj noudattaa palkitsemisessa valtio-omistajan yritysjohdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista vuonna 2009 annetun ohjeen sekä talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohdon ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita.

I. HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT ETUUDET JA NIIDEN PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista hallituksen toimikaudeksi. 18.4.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 2 750 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkioksi 1 800 euroa ja muiden hallituksen jäsenten kuukausipalkkioksi 1 450 euroa. Kuukausipalkkio maksetaan niille hallituksen jäsenille, jotka eivät saa palkkaa Altia-konserniin kuuluvalta yhtiöltä. Yhtiökokous vahvisti myös hallituksen jäsenille sekä hallituksen valiokuntien jäsenille maksettavan kokouspalkkion suuruudeksi 600 euroa kokoukselta.

Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön kannustinjärjestelmien piirissä, eikä yhtiö ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Hallituksen jäsenten kokonaispalkkiot vuodelta 2013 on esitelty jäljempänä.

Altia Oyj:n hallitus 2013 - osallistuminen ja palkkiot (euroina)

	HALLITUS	PALKITSEMISVALIOKUNTA	TARKASTUSVALIOKUNTA	Kuukausipalkkiot yhteensä	Kokouspalkkiot yhteensä	**Palkkiot yhteensä**
	Osallistuminen	Osallistuminen	Osallistuminen			
PUHEENJOHTAJA						
Matti Tikkakoski	14/14	5/5	8/8	33 000	15 600	48 600
VARAPUHEENJOHTAJA						
Catarina Fagerholm	14/14		8/8	21 600	12 600	34 200
JÄSENET						
Mikael Aro	13/14	5/5		17 400	10 200	27 600
Ainomaija Haarla (1.1–18.4.)	3/3		3/3	5 800	3 600	9 400
Annikka Hurme	13/14			17 400	7 200	24 600
Minna Huhtaniska	14/14		4/5	17 400	10 800	28 200
Jarmo Kilpelä	14/14	5/5		17 400	10 800	28 200
Sanna Suvanto-Harsaae (18.4.–31.12.)	10/11			12 221	5 400	17 621
	96,94 %	100 %	95,83 %			218 421

II. ALTIAN KANNUSTINJÄRJESTELMÄT, PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS JA PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET

Altia Oyj:n hallitus päättää vuosittain Altia-konsernin palkitsemisen periaatteet, tulospalkkioperusteet ja -tavoitteet sekä enimmäismäärät. Hallitus myös arvioi vuosittain toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suorituksen sekä päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten kokonaispalkitsemisesta palkitsemisvaliokunnan suositukset huomioiden.

Palkitsemisvaliokunta on hallituksen perustama elin, jonka tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä, sekä seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

VUOSIBONUS

Altian koko henkilöstö kuuluu vuotuisen tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkio maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin tuotantopalkkiona tai myyntipalkkiona. Tulospalkkion tavoitteena on tukea Altian strategian toteutusta ja palkita henkilöstöä hyvistä suorituksista ja Altian taloudellisesta menestyksestä. Mahdollinen vuosibonus perustuu budjetissa vahvistettuihin konsernin tai asianomaisten liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Vuosibonuksen maksimimäärä vaihtelee 5 % ja 35 %:n välillä vuosiansioista henkilön organisatorisen aseman ja tehtävän mukaan. Vuosibonuksen maksamisen edellytyksenä on henkilökohtaisten saavutusten lisäksi etukäteen määritelty konsernin minimiliikevoittotaso. Vuosibonusten maksimi on johtoryhmän jäsenten osalta 35 % ja toimitusjohtajan osalta 40 % vuosipalkasta. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.com osiossa 'Altia'.

Vuoden 2012 tuloksen perusteella tilikauden 2013 aikana maksettiin tulospalkkioita sosiaalikuluineen 1,8 (4,9) miljoonaa euroa. Tuotantopalkkioita sosiaalikuluineen sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluivat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustuu kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin. Tuotantopalkkiot maksetaan konsernin tuloksesta riippumatta.

PITKÄJÄNTEINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2009 – 2011

Altialla oli vuosina 2009 - 2011 käytössä pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä, jonka tarkoituksena oli tukea yhtiön strategiaa ja palkita sen toteuttamisesta sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Ansainta määräytyi konsernitasoisten taloudellisten kriteerien saavuttamisen perusteella. Järjestelmän piiriin kuului 29 henkilöä. Järjestelmä toteutettiin valtio-omistajan yritysjohdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista antaman ohjeen mukaisesti. Kolmen vuoden ansaintajakson enimmäispalkkio oli henkilön asemasta riippuen 80 - 100 % ansaintajakson yhteenlasketuista kiinteistä bruttovuosipalkoista. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.com osiossa 'Altia'.

Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2009–2011 perusteella kertyneet palkkiot maksettiin kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti vuosina 2012 ja 2013. Palkkiot sosiaalikuluineen olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa, joista vuonna 2013 maksettiin 1,8 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen ja vuonna 2012 1,8 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen.

PITKÄJÄNTEINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012-2014

Altia Oyj:n hallitus päätti 20.6.2012 uudesta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä vuosille 2012 - 2014. Pitkäjänteisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on tukea yhtiön strategiaa ja palkita sen toteuttamisesta sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Hallitus päättää vuosit-

ANSAINTAJAKSO	ANSAINTA-KRITEERI	KOHDE-RYHMÄ	MAKSU-AJANKOHTA	MAKSETTU 04/2012 JA 04/2013	KOKONAIS-MÄÄRÄ
2009 - 2011	Liikevoitto, ROCE ja konsernin taloudellinen lisäarvo EVA	Toimitus-johtaja	50 % huhtikuussa 2012 ja 50 % huhtikuussa 2013	169 483 (ilman sosiaalikuluja)	338 966
2009 - 2011	Liikevoitto, ROCE ja konsernin taloudellinen lisäarvo EVA	Johtoryhmä	50 % huhtikuussa 2012 ja 50 % huhtikuussa 2013	360 870 (ilman sosiaalikuluja)	721 740
2009 - 2011	Liikevoitto, ROCE ja konsernin taloudellinen lisäarvo EVA	Konsernin muut avainhenkilöt	50 % huhtikuussa 2012 ja 50 % huhtikuussa 2013	921 924 (ilman sosiaalikuluja)	1 843 848

tain ansaintakriteereistä ja kohderyhmästä. Vuonna 2013 järjestelmän piiriin kuului 25 henkilöä. Järjestelmä on toteutettu valtio-omistajan yritysjohdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista vuonna 2009 antaman ohjeen mukaisesti.

Ansaintajakson enimmäispalkkio on henkilön asemasta riippuen 80 - 100 % ansaintajakson yhteenlasketusta kiinteästä bruttovuosipalkasta. Kannustinjärjestelmän valmistelussa yhtiötä on neuvonut Alexander Corporate Finance Oy. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.com osiossa 'Altia'. Mahdolliset palkkiot vuosien 2012–2014 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä maksetaan kolmessa erässä vuosina 2015–2017.

Altia Oyj:llä ei ole osakeperusteisia palkitsemis- tai kannustinjärjestelmiä tai optiojärjestelmiä. Hallituksen jäsenille tai yhtiön johdolle ei ole annettu optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

III. TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT

Altian toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, vuosibonuksesta ja pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmillä kannustetaan yhtiön johtoa kehittämään yhtiötä ja turvaamaan yhtiön taloudellinen menestys pitkällä aikavälillä. Palkitsemisperiaatteissa otetaan huomioon yhtiön kehitysvaihe ja strategia.

TOIMITUSJOHTAJAN TOIMISUHTEESEEN KUULUVAT TALOUDELLISET ETUUDET VUONNA 2013

Altia Oyj:n toimitusjohtajalle Antti Pankakoskelle tilikauden 2013 aikana suoritetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 526 246 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta 336 298 euroa
- luontoiseduista 16 527 euroa
- tulospalkkiosta vuodelta 2012 3 938 euroa; ja
- palkkiosta vuosien 2009 - 2011 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä 169 483 euroa.

Vuosien 2009 - 2011 pitkäjänteisen kannustinjärjestelmän perusteella toimitusjohtajalle on kertynyt palkkiota yhteensä 338 966 euroa, joka on maksettu kahdessa yhtä suuressa 169 483 euron erässä vuosina 2012 ja 2013.

Toimitusjohtajalla on työnantajan maksama maksuperusteinen lisäeläkevakuutus, joka sisältää henkivakuutuksen kuoleman varalta. Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu vuodelle 2013 oli 119 358 euroa. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

Toimitusjohtaja Antti Pankakoski vapautettiin tehtävästään 21.11.2013. Hänen irtisanomisaikansa on kuusi (6) kuukautta. Pankakosken johtajasopimuksen ehtojen mukaisesti Altia Oyj maksaa hänelle vuonna 2014 kahdentoista (12) kuukauden palkkaa vastaavan rahasumman irtisanomisajan palkan lisäksi.

JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT VUONNA 2013

Altia Oyj:n johtoryhmälle, pois lukien toimitusjohtajalle, tilikauden 2013 aikana suoritetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 1 552 655 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta luontoisetuineen 1 159 554 euroa
- tulospalkkiosta vuodelta 2012 32 231 euroa; ja
- palkkiosta vuosien 2009–2011 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä 360 870 euroa.

Vuosien 2009 - 2011 pitkäjänteisen kannustinjärjestelmän perusteella johtoryhmälle on kertynyt palkkioita yhteensä 721 740 euroa, jotka on maksettu kahdessa yhtä suuressa 360 870 euron erässä vuosina 2012 ja 2013.

Johtoryhmän jäsenillä on maksuperusteinen lisäeläke ja heidän eläkeikänsä on 63 vuotta. Suomalaisessa eläkejärjestelmässä olevien johtoryhmän jäsenten lisäeläkkeen vuosimaksu oli 9 205 euroa.

Johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta. Sopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altia Oyj:n toimesta maksetaan johtoryhmän jäsenelle kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

_Hallitus

1.

Minna Huhtaniska

s. 1974, oikeustieteen ja kauppatieteiden maisteri

General Counsel, Valmet Automotive Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2012

Pääasiallinen työkokemus:
lakiasiainjohtaja, Fazer-konserni (2008-2013)

2.

Sanna Suvanto-Harsaae

s. 1966, kauppatieteiden maisteri

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen 18.4.2013 alkaen
Babysam AS, hallituksen puheenjohtaja
Best Friend AB, hallituksen puheenjohtaja
CCS Healthcare AB, hallituksen jäsen
Clas Ohlson AB, hallituksen jäsen
Paulig Oy, hallituksen jäsen
SAS AB, hallituksen jäsen
Sunset Boulevard AS, hallituksen puheenjohtaja
Upplands Motor AB, hallituksen jäsen
Vital Pet Food AS, hallituksen puheenjohtaja

3.

Annikka Hurme

s. 1964, elintarviketieteiden maisteri

johtaja, Juustot, Rasvat, Jauheet, Valio Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2010

Pääasiallinen työkokemus
johtaja, Pohjoismaiden myynti ja jakelu, Valio Oy (2010-2012)
johtaja, Tuoretuotteet ja Kotimaan myynti ja markkinointi, Valio Oy (2007-2010)
johtaja, markkinointi, Valio Oy (2000-2007)

4.

Matti Tikkakoski

s. 1953, ekonomi

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2011, hallituksen puheenjohtaja, palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan jäsen
Finnprotein Oy, hallituksen puheenjohtaja
Leipurin Oy, hallituksen jäsen
Plastiroll Oy, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
toimitusjohtaja, Atria Oyj (2006-2010)
varatoimitusjohtaja, År-Carton Group AB (2003-2005)
Huhtamäki Oyj:n johtotehtävät (1980-2002)

5.

Mikael Aro

s. 1965, EMBA

toimitusjohtaja, VR-yhtymä Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2010, palkitsemisvaliokunnan jäsen
Nordic Cinema Group, hallituksen puheenjohtaja
Elinkeinoelämän keskusliitto, hallituksen jäsen
Kansallisteatteri, hallituksen jäsen
Palvelualojen työnantajat PALTA ry, hallituksen jäsen
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen
Suomalais-Venäläinen kauppakamari, hallituksen jäsen
East Office of Finnish Indstries, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
Senior Vice President, Northern Europe, Carlsberg breweries AS (2007-2009)
CEO, Oy Sinebrychoff Ab (2005-2007)
Commercial Director, Oy Sinebrychoff Ab (2003-2005)

6.

Jarmo Kilpelä

s. 1957, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

finanssineuvos, virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon
Altian hallituksen yhtiöstä riippumaton jäsen vuodesta 2011, palkitsemisvaliokunnan jäsen
Governia Oy, hallituksen puheenjohtaja
VR-Yhtymä Oy, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
finanssineuvos, Valtiovarainministeriö (1996-2007),
hallinto- ja talousvastaava, Valtion vakuusrahasto (1993-1996) / tutkija, Suomen Pankki (1992-1993) / osastopäällikkö, apulaisosastopäällikkö ja yritystutkija, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki (1981-1992)

7.

Catarina Fagerholm

s. 1963, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

toimitusjohtaja,
Instru optiikka Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2008, varapuheenjohtaja vuodesta 2010, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
Atasun Optik, Turkki, hallituksen jäsen
Kaupan liitto, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
toimitusjohtaja, Bosch ja Siemens Kodinkoneet Oy (1998-2005)
maajohtaja Suomi, Venäjä, Viro, Latvia, Liettua, AEG kodinkoneet (1996-1998)

Ainomaija Haarla

s. 1953, TEKNIIKAN TOHTORI, MBA

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen ja tarkastusvaliokunnan jäsen 18.4.2013 asti
Korona Invest Oy, hallituksen puheenjohtaja
Korona Invest II Oy, hallituksen puheenjohtaja
ProConsilium Ltd, hallituksen puheenjohtaja

Pääasiallinen työkokemus:
toimitusjohtaja, ProConsilium Ltd (2007-2009)
Eri johtotehtävät Yhtyneet Paperitehtaat Oy ja UPM – Kymmene Oyj (1979-1999 ja 2001-2007), Suomessa ja ulkomailla (Saksa 2002-2005)
Markkinointijohtaja, Metso Oyj (1999-2000)

_Johtoryhmä
1.2.2014

1.

Thomas Heinonen
s.1970, oikeustieteen kandidaatti

Lakiasiainjohtaja (2012-)

Pääasiallinen työkokemus
Lakiasiainjohtaja, Oriola-KD Oyj (2009-2012)
Senior Legal Counsel, Oriola-KD Oyj (2008-2009)
Lakimies, Oriola-KD Oyj (2006-2008)
Lakimies, Uponor Oyj (2003-2006)
Lakimies, Orion Pharma (1998-2003)
Avustava lakimies, Merilampi Marttila & Laitasalo (1997-1998)

2.

Matti Piri
s. 1969, kauppatieteiden maisteri

CFO (lokakuu 2013-)

Pääasiallinen työkokemus
VP Finance & Control, Neste Oil Oyj (2011-2013)
Acting CFO, Neste Oil Oyj (9/2012-5/2013)
Finance Director, Itävalta (2010-2011), Tsekki/Slovakia (2007-2009) ja Unkari (2005-2007), MARS Inc.
Project Manager, Eteläinen Keski-Eurooppa, MARS Inc. (2004-2005)
Financial Controller, Romania, MARS Inc. (2003-2004)
Financial Planning Manager, Effemex Europe Ltd. (2001-2003)
Business Planning Manager, Suomi/Baltia, Effemex Europe Ltd. (1996-1999)
Financial Analyst, Suomi/Baltia, Effemex Europe Ltd. (1994-1996)

3.

Michael Bech-Jansen
s. 1972, m.sc. (economics and business administration)

SVP, Altia Brands (marraskuu 2013-)

Pääasiallinen työkokemus
Independent Senior Consultant and Advisor (2012-2013)
Marketing Director, Global Travel Retail, British American Tobacco International (Switzerland) (2010 – 2012)
International Senior Brand Manager, International Brand Group, British American Tobacco Ltd (UK) (2009 – 2010)
General Manager, British American Tobacco Sweden AB (2008 – 2009)
Managing Director, House of Prince AB Sweden (2008)
Managing Director, Scandinavian Tobacco s.r.o., Czech Republic (2007)
Marketing Manager, House of Prince AB Sweden (2004 – 2006)
Marketing Manager, House of Prince A/S Denmark (2003 – 2004)
Brand Manager, House of Prince AB Sweden (2000 – 2003)
Sales and Marketing Trainee, House of Prince A/S, Denmark (1998 – 2000)

4.

Sanna Hokkanen
s. 1974, KASVATUSTIETEEN MAISTERI

Senior Vice President, HR (2011-)

Pääasiallinen työkokemus
HR Director, Fujitsu Oy (2008-2010)
Senior HR Manager, Nokia Oyj (2004-2008)
HRD Manager, Nokia Oyj (2001-2004)
HR Director, Done Oyj (2000-2001)
HR Specialist, Nokia Oyj (1997-2000)

5.

Søren Qvist
s. 1965, DBE, BUSINESS MANAGEMENT

Senior Vice President, Partner Brands (tammikuu 2014-)

Pääasiallinen työkokemus
Director, Open Markets, Altia Plc (2009-2014)
Senior Vice President, Denmark & Baltic's, Altia Plc (2008-2009)
Commercial Director (2007-2008) and Managing Director (2008), Altia Denmark A/S
Commercial Director (2001-2003), Director (2003-2005) and Division Director, Valora Trade Beverages A/S
Commercial Manager, TOMS Danmark A/S (2001-2004)
National Sales Manager (1999-2000) and Key Account Manager (2000), Valora Trade Confectionery A/S
Key Account Manager (1992-1997) and National Key Account Manager (1997-1999), Tuborg Danmark A/S
Sales Coordinator (1991-1992), Brdr. C.& M. Brünner A/S
Purchase assistant (1989-1990) and Purchaser (1990-1991), Dagrofa A/S

6.

Hannu Tuominen
s. 1958, DIPLOMI-INSINÖÖRI

Interim CEO, Senior Vice President, Industrial Services and Supply Chain (2009-)

Pääasiallinen työkokemus
Senior Vice President, Industrial Services and Production, Altia Oyj (2008-2009)
Division Director, Vaisala Oyj (1994-2007)
Production Director, Vaisala Oyj (1992-1994)
Production Director, Fiskars Power Systems Oyj (1990-1992)
Product Marketing Manager, Fiskars Power Systems Oyj (1988-1990)
Business Controller, Fiskars Power Systems Oyj (1986-1988)

_Yhteystiedot

SUOMI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
PL 350, 00101 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altiacorporation.com

Altia Oyj
Koskenkorvan tehdas
61330 Koskenkorva
Puh. 0207 013 013

Altia Oyj
Rajamäen tehdas
Valta-akseli
05200 Rajamäki
Puh. 0207 013 013

Altia Finland
(Myynti- ja markkinointi-
yksikkö)
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi@altia.fi
www.viinimaa.fi

Alpha Beverages Oy
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 011
etunimi.sukunimi@
alphabeverages.fi
www.viinimaa.fi

Oy Wennerco Ab
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 012
etunimi.sukunimi@wennerco.fi
www.viinimaa.fi

Viinimaa
(Päämiestuotteiden myynti
ja kuluttajamarkkinointi)
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 011
etunimi.sukunimi@viinimaa.fi
www.viinimaa.fi

Roal Oy
Tykkimäentie 15
05200 Rajamäki
Puh. (09) 290 420
etunimi.sukunimi@roal.fi
www.roal.fi

RUOTSI

Altia Sweden AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 27144
SE-102 52 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altia.se

Altia Sweden AB
Logistics Center
Postiosoite:
P.O. Box 2021
SE-196 02 Kungsängen
Käyntiosoite:
Garpebodavägen 4
SE-196 37 Kungsängen
Puh. +46 8 450 47 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

Altia Sweden Services AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 110 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

BevCo AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O.Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 09
bevco@altiacorporation.se

Bibendum AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 111 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.se
www.bibendum.se

Philipson Söderberg AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 29163
SE-10052 Stockholm
Puh. +46 8 598 112 00
etunimi.sukunimi @
philipsonsoderberg.se
www.philipsonsoderberg.se

Vinuversum AB
Box 27084
SE-102 51 Stockholm

NORJA

Altia Norway AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altiacorporation.com

Best Buys International AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 473, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@bestbuys.no
www.bestbuys.no

Bibendum AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 476, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.no
www.bibendum.no

Interbev AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 422, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@interbev.no
www.interbev.no

Premium Wines AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
post@premiumwines.no
www.premiumwines.no

Strøm AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 459, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@strom.no
www.strom.no

TANSKA

Altia Denmark A/S
Bredevej 2C
DK-2830 Virum
Tel. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@
altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

Altia Denmark A/S
Svendborg Logistics Center
Rødeledsvej 70
DK–5700 Svendborg
Tel. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@
altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

VIRO

Altia Eesti AS
Tammi tee 30
Laabi küla, Harku vald
EE-76901 Harjumaa, Estonia
Puh. +372 671 2000
Faksi +372 671 2001
etunimi.sukunimi@
altia.ee
www.altia.ee

LATVIA

SIA Altia Latvia
Kuldīgas iela 36A
Rīga, LV-1083, Latvia
Puh. +371 6762 8895
etunimi.sukunimi@altia.lv
www.altia.lv

ALTIA TRAVEL RETAIL JA VIENTI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

2013

TILINPÄÄTÖS

ALTIA

— YOUR 1ST CHOICE —